

INNHOOLD

1 INNLEDENDE KOMMENTARER.....	3
2 BUDSJETTPROSESSEN OG DOKUMENTET.....	4
2.1 OVERORDNEDE PRINSIPPER FOR ØKONOMIARBEIDET.....	6
3 LESERVEILEDNING.....	6
4 ØKONOMISKE FORUTSETNINGER.....	7
5 SAMMENDRAG.....	12
5.1 BARN OG UNGE.....	12
5.2 HELSE OG OMSORG.....	13
5.3 KULTUR OG IDRETT.....	15
5.4 TEKNISKE TJENESTER.....	15
5.5 KOMMUNAL STYRING OG FELLESTJENESTER.....	16
5.6 HOVEDTREKKENE I INVESTERINGSBUDSJETTET.....	16
5.7 OVERORDNEDE PRIORITERTE OMRÅDER I ØKONOMIPLANPERIODEN.....	18
6 BARN OG UNGE.....	22
6.1 LOVER SOM REGULERER VIRKSOMHETSOMRÅDET.....	22
6.2 ETABLERTE TJENESTER –UTEN PLIKTMESSIG (LOVPÅLAGT) ORGANISERING, INNHOLD ELLER OMFANG.....	23
6.3 HOVEDMÅL OG PRIORITERTE OMRÅDER.....	24
6.4 BENCHMARKING.....	26
6.5 ØKONOMIPLAN - UTFORDRINGER.....	28
7 HELSE OG OMSORG.....	46
7.1 LOVER SOM REGULERER VIRKSOMHETSOMRÅDET.....	46
7.2 ETABLERTE TJENESTER –UTEN PLIKTMESSIG (LOVPÅLAGT) ORGANISERING, INNHOLD ELLER OMFANG.....	48
7.3 HOVEDMÅL OG PRIORITERTE OMRÅDER.....	48
7.4 BENCHMARKING.....	50
7.5 ØKONOMIPLAN.....	53
8 KULTUR, IDRETT OG KIRKE.....	68
8.1 LOVER SOM REGULERER VIRKSOMHETSOMRÅDET.....	68
8.2 ETABLERTE TJENESTER –UTEN PLIKTMESSIG (LOVPÅLAGT) ORGANISERING, INNHOLD ELLER OMFANG.....	69
8.3 HOVEDMÅL OG PRIORITERTE OMRÅDER.....	70
8.4 BENCHMARKING.....	72
8.5 ØKONOMIPLAN - UTFORDRINGER.....	73
9 TEKNISKE TJENESTER, NÆRINGS –OG BYUTVIKLING.....	80
9.1 LOVER SOM REGULERER VIRKSOMHETSOMRÅDET.....	80
9.2 ETABLERTE TJENESTER –UTEN PLIKTMESSIG (LOVPÅLAGT) ORGANISERING, INNHOLD ELLER OMFANG.....	82
9.3 HOVEDMÅL OG PRIORITERTE OMRÅDER.....	82
9.4 BENCHMARKING.....	85
9.5 ØKONOMIPLAN.....	87
10 KOMMUNAL STYRING OG FELLESTJENESTER.....	102

<u>10.1 LOVER SOM REGULERER VIRKSOMHETSOMRÅDET</u>	<u>102</u>
<u>10.2 ETABLERTE TJENESTER –UTEN PLIKTMESSIG (LOVPÅLAGT) ORGANISERING, INNHOLD ELLER OMFANG</u>	<u>105</u>
<u>10.3 HOVEDMÅL OG PRIORITERTE OMRÅDER</u>	<u>105</u>
<u>10.4 BENCHMARKING</u>	<u>106</u>
<u>10.5 ØKONOMIPLAN</u>	<u>107</u>
<u>11 INNTEKTER.....</u>	<u>115</u>
<u>12 KOMMUNENS GJELD.....</u>	<u>117</u>
<u>13 TABELLER.....</u>	<u>118</u>
<u>13.1 BUDSJETTSKJEMA 1A</u>	<u>118</u>
<u>13.2 BUDSJETTSKJEMA 1B – VIRKSOMHETENES RAMMER</u>	<u>121</u>
<u>13.3 BUDSJETTSKJEMA 2A</u>	<u>122</u>
<u>13.4 BUDSJETTSKJEMA 2B – INVESTERINGSTILTAK</u>	<u>123</u>
<u>VEDLEGG 1 - PRISER OG GEBYRER 2012</u>	<u>124</u>

1 INNLEDENDE KOMMENTARER

Tønsberg kommune er i en svært vanskelig periode hvor omlegginger av inntektssystemet for kommuner rammer Tønsberg negativt samtidig som vi bruker mer penger enn vi har. I 2011 kan merforbruket i tjenesteytingen komme opp mot 30 mill kroner. I tillegg bærer vi med oss et underskudd fra 2010 på vel 30 mill kroner. Tønsberg kommune vil i 2012 motta 1,744 mrd kroner i skatt og rammetilskudd. Korrigerer vi dette for pris og lønnsstigning samt oppgaveendringer, utgjør dette en vekst på kr 400.000. Det blir i 2012 vesentlig lavere momskompensasjon og høyere finanskostnader enn året før. Det sier seg selv at det da må strammes inn i eksisterende tjenesteyting og at det ikke kan igangsettes nye tiltak i 2012.

Det er foreslått reduserte budsjettammer innen helse –og omsorg, rus og psykiatri, skoler, voksenopplæring og tiltak for funksjonshemming. I tillegg må det strammes inn betydelig innen helse og omsorg, sosialtjeneste og skoler der merforbruket er størst.

Årsaken til ubalansen i kommunens økonomi er knyttet til for stor differanse i kommunens inntekter og nødvendig utgiftsvekst som følge av demografiske endringer. Selv om økte kostnader som følge av demografiske endringer i stor grad skal kompenseres gjennom inntektssystemet, er det ikke alltid dette skjer for enkeltkommuner. Tønsberg kommune er blitt rammet negativt av endringer i inntektssystemet, hvor frafall av selskapskatt som kommunal skatt var den endringen som fikk størst effekt. Kommunens inntekter falt med 26 mill kroner som følge av denne endringen. Videre har veksten i person-beskatningen vært lavere i Tønsberg enn landet under ett. Utfordringer med å holde stramme budsjettammer øker når differansen mellom inntektsveksten og behovsveksten øker.

Vi må derfor vurdere om kommunens organisering er hensiktsmessig i forhold til de utfordringer kommunen står overfor. Spesielt gjelder dette innen helse og omsorg som skal møte intensjonene i samhandlingsreformen. Dette stiller store krav til gode pasient og brukerforløp, intern organisering og stor vekt på forebygging.

I dag blir flere og flere oppgaver overført til kommunen, gjerne ledsaget av en sterk rettighetslovgivning. Når kravene i lover og forskrifter blir detaljerte og rigide må statlige myndigheter øke sin kontroll gjennom flere tilsyn. Kommunene må rette seg etter dette og opplever at de mister mer og mer av eget handlingsrom. Det blir et gap mellom pålagte oppgaver og finansiering. Kommunene må bruke stadig flere ressurser til internkontroll, dokumentasjon og styring.

Dette fører i sin tur til at kommunen kontinuerlig må vurdere kompetansen, organiseringen og hvilke ressurser en har for å kunne tilpasse seg disse kravene. I 2012 ønsker rådmannen å vurdere om den administrative organiseringen er optimal i forhold til å møte disse utfordringene.

Tønsberg kommune er i vekst, noe som vil bidra til økte skatteinntekter, men også betydelige utfordringer i tjenesteytingen. Befolkningsprognoser viser et sterk vekst i antall elever i våre skoler. Planlegging av en optimal skolestruktur, kun basert på faglig-pedagogiske og nærmiljømessige

hensyn, er meget problematisk på grunn av den stramme kommuneøkonomien. Rådmannen forslår ingen endringer i skolestrukturen i 2012, men viser til nødvendige utviklingsretninger i skolestruktursaken som fremmes desember 2011.

Vekst gir også utfordringer knyttet til fysisk planlegging samt utbygging og drift av infrastruktur. Når omfanget av fysisk infrastruktur øker, samtidig som driftsmidler ikke øker tilsvarende, vil kvaliteten forringes over tid. I Tønsberg kommune prioriteres vedlikehold og oppgradering av eksisterende utstyr og eiendommer. Derfor avsettes det betydelige midler til rehabilitering av bygg og idrettsanlegg. På sikt må også vedlikeholdet av øvrig infrastruktur øke.

Tønsberg er attraktiv. Dette er knyttet til en rekke naturgitte forhold, men er også knyttet til preg ved selve byen. Vi har en lang historie å vise til, symbolisert ved Slottsfjellet og Haugar, en attraktiv brygge og en flott trehusbebyggelse i sentrum. Disse verdiene er det viktig å verne om og utvikle videre. Torget vil i 2012 få ny flott drakt, og det er planer om ytterligere oppgradering av det historiske sentrum. Videre vil det komme planer om videre utvikling av Lindahlplan og Slottsfjellsområdet. Gjennomføring av disse planene krever penger, og kommunen må selv bidra med betydelige midler. Skal kommunen kunne finansiere dette må vi selge eksisterende eiendommer.

Tønsberg kommune har påført seg selv høyere finansutgifter (renter og avdrag) som følge av et ekspansivt investeringsbudsjett de siste årene. Rådmannen vil i denne økonomiplanen foreslå et svært restriktivt investeringsbudsjett for å hindre like stor økning i finanskostnader i fremtiden. Noe vekst i gjelden må en regne med da det fortsatt er behov for utvidelse i skolekapasiteten i sentrum, barnehagekapasitet i Søndre Slagen og lokalmedisinske tjenester som følge av samhandlingsreformen.

Det er planlagt nytt rådhus/NAV-senter i Tønsberg. Et slikt bygg, selv med moderat standard, vil koste minst 280 mill kroner. Skal dette lånefinansieres, vil rente – og avdragsbelastningen øke, og det må gjennomføres tilsvarende reduksjon i andre driftsutgifter. Derfor er det planlagt å finansiere utbyggingen ved salg av andre eiendommer. Det betyr imidlertid at det blir lite igjen til andre prosjekter i sentrum som revitaliseringsprosjektet og utvikling av Slottsfjellsområdet. Dagens rådhus tilfredsstillende ikke kravene til et godt arbeidsmiljø. Rådmannen vil derfor i 2012 vurdere andre alternativer enn å bygge nytt rådhus.

2 BUDSJETTPROSESSEN OG DOKUMENTET

Dette dokumentet er et beslutningsgrunnlag for FPN /formannskap når innstilling skal gis til bystyret etter kommuneloven § 8 nr 3, §44 nr. 3 og § 45 nr 2. Dokumentet offentliggjøres 3. november.

I følge rundskriv H-13/98 er administrasjonens innstilling eller grunnlagsnotat som hovedregel offentlig etter offentlighetsloven § 2, jf. § 5 3.ledd. Formannskapets behandling skal skje i åpne møter jfr. kommunelovens § 30. Etter kommunelovens § 31 kan dørene lukkes dersom

"tungtveiende offentlige interesser" tilsier dette. Fra administrasjonens side er vurderingen at det ikke er naturlig å unnta dokumentet offentlighet.

Kommuneloven § 45 pålegger kommunestyret en gang i året å vedta budsjett for kommende kalenderår. Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens inntekter i budsjettåret og anvendelsen av disse.

Rådmannens budsjettgrunnlag legges fram for FPN/formannskapet som er innstillende organ til bystyret.

Loven og budsjett- og regnskapsforskriftene stiller krav til budsjettinnholdet. Disse viktige prinsippene gjelder for kommunale budsjett:

- Lån kan ikke brukes til å dekke løpende driftskostnader
- Avdrag og renter skal dekkes av driftsinntekter
- Budsjettet er inndelt i investeringsbudsjett og driftsbudsjett
- Det kan bare unntaksvis opereres med underskudd i driftsbudsjettet
- Budsjettet skal gi en fullstendig oversikt over kommunens virksomhet
- Budsjettet skal være i balanse
- Budsjettet skal være realistisk
- Utgifter og inntekter skal føres med bruttobeløp
- Budsjettet er bindende
- Lånemidler kan ikke benyttes til å gi eksterne tilskudd

Det er gjennomført og lagt opp til slik framdrift i prosessen:

27. oktober	Presentasjon av foreløpig budsjettforslag i medbestemmelsesmøte
31. oktober	Budsjettforslag legges drøftes i medbestemmelse og AMU
2. november	Rådmannens forslag legges frem for de politiske partier
3. november	Rådmannens forslag legges ut offentlig
16. november	Behandling i eldreråd
16. november	Behandling i råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
22. november	Behandling i Utvalg for helse og omsorg
22. november	Behandling i Utvalg for kultur og frivillighet
24. november	Behandling i Utvalg for barn og unge
24. november	Behandling i Utvalg for miljø og teknikk
28. november	Formannskapet innstiller til Bystyret
39. nov – 14.des	Budsjettet er ute til offentlig ettersyn
14. desember	Bystyret vedtar budsjett for 2012, økonomiplan 2012-2015

2.1 Overordnede prinsipper for økonomiarbeidet

Kommunens økonomistyring skal bidra til en stabil utvikling i kommunens tjenesteproduksjon.

Tønsberg kommune har en profesjonell forvaltning av kommunens ressurser, løpene oppfølging av økonomien og rask igangsetting av korreksjoner. Det er gode økonomi- og regnskapsrutiner.

- Løpende utgifts- og inntektskontroll
- Stabil lånegjeld med gode betingelser
- Langsiktig perspektiv og moderat risiko preger forvaltningen av finansformuen
- Det er tydelige og gode rutiner for bestilling av varer og tjenester, attestasjon og anvisning
- Kommunen skal disponere eiendommer som er av strategisk betydning på kort og lenger sikt, og sikre tilstrekkelig tomtegrunn til offentlige/allmenntilrettelegger for at ordningen med kommunale boligfestetomter avvikes, og festerne gis tilbud om kjøp
- Vedlikehold av kommunens eiendommer prioriteres
- Eiendomsskatt innføres ikke i Tønsberg kommune.

3 LESERVEILEDNING

Kapittel 4 inneholder de økonomiske forutsetningene som ligger til grunn for økonomiplanen. Avsnittet viser hvordan man kommer fram til de økonomiske rammene for virksomhetenes drift.

Kapittel 5 gir en oppsummering og hovedtrekkene i rådmannens forslag til budsjett 2012 og økonomiplan 2012-2015. Det peker på hovedutfordringer og løsningsforslag. Videre gis en oversikt over kommunens overordnede prioriteringer.

I kapittel 6-10 gis det en nærmere redegjørelse for budsjettforslaget innenfor områdene:

- Barn og unge, kapittel 6
- Helse- og sosialtjenester, kapittel 7
- Kultur, idrett og kirke, kapittel 8
- Tekniske tjenester, næring og byutvikling, kapittel 9
- Kommunal styring og fellestjenester, kapittel 10

Kapitlene 6-10 er bygget opp likt. Det gis en oversikt over hvilke lover som regulerer tjenesteområdet. I de fleste tilfeller betyr det at kommunen er forpliktet til å yte tjenester, men nivået på tjenestene er det kommunen selv om beslutter. Videre er det listet opp en oversikt over hvilke oppgaver kommunen utfører som ikke pliktmessig må ytes. Dette er tjenester kommunen yter utover det lovpålagte, eller som støtter opp under lovpålagte oppgaver. En rekke av oppgavene er av

forebyggende karakter. Oversikten i disse to avsnittene vil sammen med økonomiske rammer gi et bilde av den handlefrihet kommunen har.

Kommuneplanen er det førende plandokumentet i Tønsberg kommunes virksomhet. Rådmannen legger vekt på at det skal være en rød tråd fra kommuneplan til økonomiplan og budsjett videre til virksomhetenes virksomhetsplan. Det gis derfor en oversikt over hovedmål og prioriterte områder fra kommuneplanen.

Det er samlet statistikk over kommunal tjenesteproduksjon for å sammenligne Tønsberg med andre kommuner (benchmarking). Det er lagt vekt på å hente data som er benyttet i kommunebarometeret utviklet av Kommunal Rapport. Kommunebarometeret er en sammenligning av landets kommuner, basert på til sammen 47 sentrale nøkkeltall. Hensikten er å gi beslutningstakere en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Tallene er i all hovedsak hentet fra Statistisk sentralbyrås Kostra-database, endelige tall for 2010. I tillegg er det gitt andre sentrale data fra Kostra-databasen.

Til slutt gis det innenfor hver av hovedområde en detaljert oversikt over hva som ligger i budsjett og økonomiplan for de enkelte virksomheter. Investeringsoversikten er fordelt på hovedområder. Det gis imidlertid ikke en detaljert oversikt over hver skole og hver barnehage. Rådmannens forslag til budsjetttramme for den enkelte virksomhet, med unntak av skoler og barnehager som ses under ett, er fordelt på tjenester for årene 2012 til 2015. Det presiseres at tjenestefordelingen er foreløpig. Denne kan endre seg når lønnsoppgjør er ferdig og overføringer fra stat, fylke og andre kommuner er endelig kjent. De premisser som kommunen selv velger, og som påvirker tjenestefordelingen, skal beskrives i budsjettdokumentet.

Kapitlene 11 og 12 gir en oversikt over kommunens samlede inntekter og gjeld.

Kapittel 13 Tabeller viser de obligatoriske tabellene som bystyret etter budsjettforskriften til Kommuneloven skal vedta. Tabell 1A gir en oversikt over kommunens inntekter, finanstransaksjoner og netto avsetninger. Resultatet av dette viser hva som blir rammen for kommunens tjenesteproduksjon (virksomhetenes rammer). Rammene er i Tabell 1B fordelt på virksomhetene. Tabell 2A gir tilsvarende en oversikt over utgifter og inntekter i investeringsbudsjettet. Tabellen skal også vise hvordan investeringene er finansiert. Tabell 2B viser de enkelte investeringsprosjektene som skal vedtas for 2012.

4 ØKONOMISKE FORUTSETNINGER

Tønsberg kommunes tjenesteyting går mot et merforbruk på opp mot 30 mill kroner i 2011. Økte skatteinntekter og premieavvik kan kompensere for dette, men skal kommunen totalt oppnå balanse, må det bli positiv avkastning på vår finansformue.

Kommunens viktigste inntektskilde er skatteinntekter, rammetilskudd og andre statstilskudd. Skatt og rammetilskudd utgjør såkalte frie inntekter, dvs inntekter bystyret fritt kan prioritere til ulike

formål. Friheten er imidlertid i stor grad begrenset av lover og rettigheter som styrer de kommunale tjenestene. I motsetning til øremerkede tilskudd vil frie inntekter gi muligheter for lokale tilpasninger, da utfordringene kan variere fra kommune til kommune.

I regjeringens forslag til statsbudsjett (kommuneopplegget, Grønn Bok) er veksten i Tønsberg kommunes frie inntekter anslått til 4,0%. I forhold til forventede oppgavekorrigerte inntekter i 2011. Oppgavekorrigerte inntekter er inntekter korrigert for oppgaveendringer, regelendringer og innlemming av øremerkede tilskudd. Man ”tenker seg” at dette var gjennomført i 2011 og får derfor et reelt uttrykk for veksten i kommunenes frie inntekter. Den viktigste endringen i budsjett 2012 er samhandlingsreformen hvor det er overført 5,6 mrd kroner til kommunene, herav 54,7 mill kroner til Tønsberg kommune.

Veksten for kommunene totalt er 4,3%. Lavere vekst i Tønsberg skyldes først og fremst endringer i inntektssystemet som gjelder fra 2011. Denne endringen reduserer Tønsberg kommunes inntekter med nesten 25 mill kroner. På grunn av overgangsordninger vil ikke effekten komme fullt ut før 2013. I 2011 ble Tønsberg kompensert fullt ut for endringen, men i 2012 er kompensasjonen redusert med vel 14 mill kroner. Dette kommer i tillegg til endringen fra 2009 da selskapskatten ble tatt bort som kommunal skatt. Tønsberg kommune tapte 26 mill kroner på denne endringen.

Når veksten i Tønsbergs frie inntekter ikke er avviker mer fra kommunene totalt skyldes det en ekstra kompensasjon i forbindelse med samhandlingsmidler. Det er tatt 305 mill kroner fra kommunenes rammer som fordeles ekstra til de kommuner som blir underfinansiert av omleggingen. Underfinansieringen skyldes at kostnadene til utskrivningsklare pasienter og medfinansiering er beregnet til å bli vesentlig høyere enn hva kommunen er tilført i rammetilskudd. Tønsberg kommune vil i 2012 og tre år framover få 7,5 mill kroner av denne potten.

En annen endring som ytterligere forverrer Tønsberg kommunens økonomiske situasjon er omleggingen av ordningen med momskompensasjon som startet i 2010. Før 2010 ble all momskompensasjon fra investeringer ført i driftsregnskapet. Fra 2010 skal 20% av momskompensasjonen fra investeringer føres i investeringsregnskapet. Andelen som skal føres i investeringsregnskapet øker til 40% i 2011, 60% i 2012, 80% i 2013 og i 2014 skal alle momskompensasjon fra investeringer føres i investeringsregnskapet. Fra 2011 til 2012 vil momskompensasjon ført i driftsregnskapet reduseres med 9 mill kroner.

Som følge av store investeringer både i 2011 og 2012 vil kommunens utgifter til rente og avdrag øke. Totalt vil finanskostnadene øke med vel 7 mill kroner.

Av veksten i frie inntekter på 4,3% for alle kommunene samlet og 4,0% for Tønsberg, er 3,25% beregnet for å dekke pris- og lønnsøkning. Det betyr at det kun er 0,75% til å dekke økte kostnader, men hele denne økningen forsvinner til å dekke Tønsberg kommunes merkostnader til samhandlingsreformen. Det betyr at det ikke er økte inntekter til å dekke økte kostnader som følge av flere barn i barnehager og skoler, flere som trenger pleie og omsorgstjenester, osv.

Rammene for virksomhetenes drift, dvs kommunens tjenesteproduksjon øker med hele 114 mill kroner, men av dette utgjør vel 54,7 mill kroner samhandlingsreform. Videre utgjør pris- og lønnsvekst 55,8 mill kroner.

Endring i virksomhetenes rammer fra 2011 til 2012

Elementer	1000 kroner	Kommentarer
Lønnsvekst	39 907	Helårseffekt av lønnsoppgjør 2011 og antagelse om 4,0% lønnsvekst fra 1. mai 2012.
Prisvekst	15 983	I hovedsak prisøkning på kjøpte tjenester samt lønnsøkning til støttekontakter, fosterhjem med mer. Det er ikke lagt inn priskompensasjon for virksomhetenes varekjøp.
Inntektsøkning	-5 214	Økt vedelag fra brukere av pleie og omsorgstjenester, som følge av brukernes inntektsøkning. Egenbetaling SFO og Kulturskolen øker med 3,25%
Kostnadskutt	-6 600	Effektivisering helse og omsorg (2 mill) Oppvekstfond (0,2 mill) Redusert inntektsgradering i barnehager (0,6 mill) Kostnadsreduksjoner skoler (2 mill) Stillingsreduksjon Voksenopplæring (0,5 mill) Innsparing rus og psykiatri (1 mill) Tiltak for funksjonshemmede (0,3 mill)
Avsluttede tiltak	-1 254	Tiltak som ble gitt som engangstilskudd i 2011 (Videreutd. Lærere) eller tiltak som avsluttes (leie av båt, oppreisningsordning, turnuskandidat, dokumentasjon veglys)
Økte pensjonskostnader	2 000	
Samhandlingsreform	54 723	20% medfinansiering av behandlinger på sykehus, og fullt ansvar for utskrivningsklare pasienter.
Andre økninger i 2012	14 592	Økt husleie som følge av økt areal, økt skoleskyss, ny stilling til Websak skole, 20% legestilling som følge av utvidelse på Eik bbs, Legevakt, drift av kulturhus Tønsberg, valgfag i ungdomsskolen, frafall av tilskudd for nyankomne flyktninger, 50% stilling til forebygging eldreomsorg, 2 nye kostnadskrevende brukere, økte sosialhjelps-kostnader, oppvarming av underlag på torvet, ny avtale om drift og vedlikehold veglys, flagging.
Sum	114 137	

Effekten av omleggingen av inntektssystemet som ble innført i 2011 skjer gradvis i Tønsberg kommune. Dette skyldes et inntektsgarantitilskudd. Tønsberg fikk betydelig inntektsgarantitilskudd i 2011 og noe i 2012. Det er usikkert om noe kommer i 2013.

Kommunene blir kompensert for kostnadsøkninger som skyldes demografiske endringer gjennom inntektssystemet. Dvs hvis det blir flere eldre, skolebarn, barnehagebarn med mer, blir kommunene

kompensert for dette basert på hva hver person i de ulike gruppene i gjennomsnitt koster. I denne beregningen legges landsgjennomsnittet til grunn for kostnadsberegningen. Det er vanskelig å forutsi hva denne kompensasjonen vil utgjøre for Tønsberg kommune, men som følge av en stadig eldre befolkning må veksten i kommunenes reelle inntekter øke stadig mer for å opprettholde et konstant tilbud. Vi anslår at økningen bør ligge i intervallet 1,2%-1,6%.

I 2011 foretok kommunen et låneopptak på hele 289 mill kroner for å finansiere investeringer, hvorav Ringshaug ungdomsskole, Eik bbs , kjøp av lærerhøgskolen på Eik og investeringer i vann – og avløpsnett utgjorde hovedtyngden. I 2012 er det planlagt ytterligere gjeldsøkning på 162 mill kroner. Dette medfører økte finanskostnader. Rentenivået vil imidlertid ikke øke i 2012, da kommunen har sikret alle lånene til lave nivåer. Vann –og avløpsinvesteringer finansieres gjennom gebyrer. Totalt forventes rente -og avdragsutgifter som belastes frie inntekter å øke med 7,6 mill kroner.

Kommunens totale rammer til tjenesteyting øker altså ikke. Økte rammer for enkelttiltak må dekkes med egne inntektsøkninger som følge av økte brukerbetaling og kutt i eksisterende tjenester.

2013 blir også et vanskelig år for Tønsberg kommune. Da reduseres/forsvinner inntektsgaranti-tilskuddet , samtidig som vi må forvente betydelig renteøkning etter 2012. Fra 2014 ser det imidlertid litt lysere ut for Tønsberg kommune, dersom vi klarer å tilpasse oss lavere inntekter i løpet av de foregående årene. Da kan vi gradvis begynne å tenke framover og være i stand til å dekke økte kostnader i barnehager, skoler, helse og omsorg som følge av flere brukere.

Budsjettforslaget for 2012 forutsetter regnskapsmessig balanse i 2011. Skal denne balansen oppnås, må skatteinntektene og finansinntektene bli som forutsatt. Det er høsten 2011 stor usikkerhet knyttet til finansinntektene som følge av uroen i finansmarkedet.

Hovedoversikt. 1000 kroner

	2012	2013	2014	2015
Skatt og rammetilskudd	-1 744 000	-1 765 400	-1 788 700	-1 812 800
Andre statstilskudd	-64 400	-64 400	-64 400	-64 400
Momskompensasjon	-11 300	-3 300	0	0
Kompensasjonstilskudd	-16 000	-18 800	-18 400	-17 900
Sum frie disponible inntekter	-1 835 700	-1 851 900	-1 871 500	-1 895 100
Ordinære renteinntekter	-13 500	-15 300	-15 300	-15 300
Avkastningsfond	-48 000	-32 000	-32 000	-32 000
Renteutgifter	83 200	96 900	100 200	102 600
Avdragsutgifter	65 600	69 800	73 200	76 400
Netto finansinnt./utg.	87 300	119 400	126 100	131 700
Dekning av tidligere års underskudd	10 840			
Netto avsetninger	10 840	0	0	0
Lånefond	-19 500	-20 300	-21 300	-22 100
Gebyrinntekter til dekning av finanskostnader	-30 750	-36 400	-39 600	-42 700
Interne transaksjoner	-50 250	-56 700	-60 900	-64 800

Til fordeling drift	-1 787 810	-1 789 200	-1 806 300	-1 828 200
Virksomhetenes rammer	1 787 810	1 789 200	1 806 300	1 828 200
Resultat	0	0	0	0

5 SAMMENDRAG

5.1 Barn og unge

Planarbeid

I 2012 igangsettes rullering av kommuneplanen – først gjennom en planstrategi og et planprogram. I forbindelse med rullering av samfunnsdelen av kommuneplanen, vil det være behov for å se hele lokalsamfunnsutviklingen i et helhetlig folkehelseperspektiv. En oppvekstplan skal være helhetlig plan for hele oppvekstløpet.

Dette arbeidet er allerede kommet godt i gang med de to politisk vedtatte områdene ”Kvalitet i oppvekst og opplæring” samt ”Forebyggende arbeid barn/unge /tidlig intervensjon”.

Skole- og barnehagestruktur

Tønsberg har en desentralisert skolestruktur. Utfordringen i årene framover vil være å kunne drifte skolene på en forsvarlig måte, samtidig som elevtallsutviklingen på skolene er svært ulik. At det forventes en elevtallsvekst i årene framover, gjør ikke denne situasjonen enklere. Planlegging av en optimal skolestruktur, kun basert på faglig/ pedagogiske og nærmiljømessige hensyn, er på grunn av de stramme økonomiske tidene kommunen nå er inne i, meget problematisk.

Noen nødvendige investeringer er likevel lagt inn i økonomiplanperioden. Dette gjelder Ringshaug ungdomsskole som utbygges til fullverdig 4-parallellers u-skole. Totalrammen for dette prosjektet er kr. 86,7 mill., og igangsettes januar 2012. Skolen blir i byggeperioden lokalisert på tidligere Eik lærerhøgskole. Videre er det avsatt 13.5 mill til videreutbygging av Barkåker skole i 2013 og evt. utbygging på en av sentrumsskolene for 30 mill. i slutten av økonomiplanperioden.

Planlegging av ny barnehage er lagt inn i 2015.

Ressurssituasjonen

Som det framkommer i innledende budsjettkommentarer, og i saken om skolestrukturen, oppleves ressurssituasjonen i Tønsbergskolen som meget anstrengt, og den virker begrensende på handlingsrommet. Andelen elever som er berettiget spesialundervisning ut fra en sakkyndig vurdering, viser en urovekkende tendens, og legger beslag på en økende andel av ressurser til den ordinære undervisningen. Skolene får mindre og mindre muligheter for å drive tilpasset opplæring. Dette er med på å øke presset på spesialundervisningen. I skoleåret 06/07 ble 16.2% av timetallet i Tønsbergskolen brukt til spesialundervisning. Det tilsvarende tallet i skoleåret 10/11 var 21.2%. Den samme utviklingen skjer også på barnehageområdet og for spesialundervisning til elever i private grunnskoler.

Rådmannen har igangsatt et omfattende prosjekt med målsetting om å snu denne negative trenden. I budsjettforslaget for 2012 er 2 mill trukket i rammen. Dette er dekket inn ved reduksjon av tildelingen til Forsterket enhet og innføringsklasse ved Byskogen. Videre er interkommunal avtale vedrørende Hørselsklassen ved Sem skole vedtatt sagt opp fra 01.08. 2012, noe som har medført nedjusteringen av budsjettildelingen dit.

Barneverntjenesten må jobbe med å få ned kostnadene på tiltakssiden med kr. 2.070.000. Dette ved å se på rekruttering av fosterhjem selv, prosjekt sammen med Nøtterøy om en del felles tiltak og se på bruken av tiltak.

Kvalitetsutvikling

Kommunen som skoleeier ønsker å være ”tettere på” den enkelte skole. Dette viser seg bl.a. gjennom klarere resultatkrav mot skolens kjernevirksomhet. Det vil være helt avgjørende at skoleeier støtter opp om det viktige arbeidet som gjøres i Tønsbergskolen. Rådmannen følger opp arbeidet så godt som dette er mulig innenfor begrensede personalressurser. Årlige ”Kvalitetssamtaler” med den enkelte skole vurderes som nyttig av alle parter

Det er fastsatt tre hovedmål for kvalitetsarbeid i barnehagen

- Sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager
- Styrke barnehagen som læringsarena
- Alle barn skal delta aktivt i et inkluderende fellesskap

Tre strategier er lagt for å synliggjøre utfordringene og mulighetene i utdanningssystemets evne til å møte mangfoldet av barn, unge og voksne med behov for særskilt hjelp og støtte

- Fange opp - følge opp
- Målrettet kompetanse - styrket læringsutbytte
- Samarbeid og samordning - bedre gjennomføring

Tønsberg kommune tilbyr 2011 og 2012 kompetansehevingstiltak med språkmiljø i barnehagen som tema.

5.2 Helse og omsorg

Samhandlingsreformen er en retningsreform som skal legge til rette for endringer over flere år. I 2012 overtar kommunene det finansielle ansvaret for utskrivningsklare pasienter på sykehus fra første dag og fra 1. januar 2012 skal kommunen betale 20 % av regningen når innbyggerne med ”vanlige” medisinske diagnoser legges inn på sykehus. Intensjonene med medfinansieringen er at kommunen skal bli bedre på å fremme helse, forebygge sykdom og bygge opp lokale tilbud.

Tønsberg kommune skal arbeide for at stadig flere pasienter og brukere får standardiserte, trygg og forutsigbare pasient- og brukerforløp. Slik standardisering er viktig for fagkvalitet og bruker- og pasientsikkerhet. Samtidig vil standardisering medføre god ressursutnyttning og bedre økonomisk kontroll.

Flere interne utredninger påpeker at det er et behov for mer helhetlig koordinering, styring og tildeling av tjenester for å sikre beste effektive omsorgsnivå (BEON) og at det er behov for mer effektiv ressursutnyttelse og tilpasning til økonomiske rammer. Rådmannen har satt ned et iverksettelsesprosjekt for å gjennomføre prinsippet om ”en dør inn”. Dette prosjektet skal sikre effektiv ressursutnyttelse, likeverdig og forsvarlig tildeling av tjenester gjennom enkeltvedtak etter ny Lov om kommunale Helse- og omsorgstjenester .

Dekningsgrader for innbyggere 80+ år på institusjon ligger høyt og mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innbygger 80+ år ligger mye høyere enn sammenlignbare kommuner. Denne utviklingen gjør at rådmannen ber forvaltningsenheten (bestiller) og hjemmetjenesten (utfører) om å samarbeide om prioritering av tjenestetildelingen slik at Tønsberg kommune nærmer seg dekningsgradene for sammenlignbare kommuner og slik at hjemmetjenesten tilpasser seg gitte økonomiske rammer og unngår merforbruk. Samtidig ber rådmannen om at hjemmetjenesten legger til rette for at intern organisering sikrer effektiv utnyttning av ressursene.

Med et så stort merforbruk som virksomhetene har fått i 2011 kan det bli vanskelig å både redusere dette og spare inn ekstra. Rådmannen vil derfor å øke inntektene ved å sette opp egenbetalingssatsene på praktisk hjelp i hjemmet og for trygghetsalarmer.

5.3 Kultur og idrett

Kulturplan – som et ledd i et helhetlig folkehelseperspektiv

I 2012 igangsettes rullering av kommuneplanen – først gjennom en planstrategi og et planprogram. I forbindelse med rullering av samfunnsdelen av kommuneplanen, vil det være behov for å se hele lokalsamfunnsutviklingen i et helhetlig folkehelseperspektiv. En kulturplan vil, foruten å lage en forutsigbar plan for utvikling av kultur- og idrettstiltak, også være en viktig del av kultur som et helsefremmende tiltak.

Idrettsanlegg

Tønsberg kommune har gjennomgående en eldre bygningsmasse hva angår idrettsanlegg. Midler for kommende 4 års periode til rehabilitering av idretts- og friluftsanlegg prioriteres gjennom ny anleggsplan som behandles politisk desember 2011.

Slottsfjellsområdet

Desember 2011 behandles en plan for helhetlig utvikling av Slottsfjellområdet. Mulighetene gode for å få til et offentlig / privat samarbeid som kan finansiere de ulike tiltakene som må iverksettes. På lang sikt kan Slottsfjellområde framstå som en nordisk attraksjon og et verdifullt rekreasjonsområde.

Kulturhus Tønsberg

Formål med Kulturhus Tønsberg er å :

”Integrere eksisterende og nye arenaer, virksomheter, tiltak og arrangementer. Denne kulturelle infrastrukturen i Tønsberg kalles nå Kulturhus Tønsberg.

”. Det legges fram en egen sak for UKF og for bystyret i desembermøtet. En av de viktigste arenaene er biblioteket som trass i stramme økonomiske rammer vil opprettholde det høye nivået på arrangement/aktiviteter. Dette for å oppfylle både politikere og innbyggers krav og forventninger til bibliotekstjenesten i Tønsberg og Nøtterøy.

Kulturminnevern

En utfordring er systematisk vedlikehold av de sentrale ruinene i Tønsberg. Dette gjelder også Gravhaugene fra førkristen tid med bl.a Oseberghaugen.

Rådmannen har i økonomiplanen foreslått midler til vedlikehold av ruinene. Dette i samarbeid med Riksantikvaren.

5.4 Tekniske tjenester

Tønsberg er en attraktiv kommune samtidig som det skjer en konsentrasjon av befolkning og næringsetablering rundt de store byregionene. Oslofjordregionen er en av disse. Dette fører til sterkt utbyggingspress på vår kommune. I tillegg har investeringsvilligheten tatt seg opp etter finanskrisen i 2008. Dette stiller store krav til kommunens plankapasitet. Når store områder skal transformeres og sentrale byområder utvikles, øker behovet for overordnede planer, som kommunedelplaner og områdeplaner. Det er helt klart at kommunens plankapasitet ikke har vært tilstrekkelig til å ta i mot den store pågangen av utviklingsprosjekter i kommunen. Med de totale økonomiske utfordringer

kommunen har, er det ikke mulig å omfordele ressurser fra velferdsoppgaver. Bemanningsøkningen må derfor finansieres ved å øke saksbehandlingsgebyrene. Det viser seg også at selvkostandelen i utgangspunktet er lav.

Parallelt med utviklingen av kommunen øker veier og plasser som må driftes og vedlikeholdes. Kommunen har som følge av vanskelig økonomi, ikke annet valg enn å smøre ressursene enda tynnere utover når arealer øker.

I 2012 vil oppgraderingen av torget slutføres. Kommunen vil til sammen benytte 26,5 mill kroner til dette prosjektet. I tillegg kommer andre grunneieres andel. Underlaget skal varmes opp om vinteren og det er lagt inn midler til økte energikostnader.

5.5 Kommunal styring og fellestjenester

Statlige føringer og signaler peker i retning av en sterkere statlig detaljstyring av tjenesteproduksjonen. Det blir fulgt opp av et stadig sterkere tilsynsregime. Det stilles større krav til dokumentasjon og økt kompetanse i forvaltningslov, offentlighetslov, lov om offentlig anskaffelser og en rekke sektorlover. Videre må kommunen styrke internkontrollen.

Dette, sammen med de utfordringer vi har hatt de siste årene med å holde budsjettammene, tilsier at den administrative organiseringen må gjennomgås på nytt. Siden det er lite rom for å øke antall årsverk, må kommunen fokusere på kompetanseutvikling og ledelse samt en plan for nyrekruttering ved turnover.

5.6 Hovedtrekkene i investeringsbudsjettet

Rådmannen foreslår å investere for 647 mill kroner i Tønsberg kommune de neste 4 årene. Av dette skal 556 mill kroner finansieres gjennom låneopptak. Ikke alle lånefinansierte investeringer fortrenger driftsoppgaver. Investeringer innen vann, avløp og renovasjon finansieres gjennom gebyrer. Investeringer i utleieboliger finansieres ved husleieinntekter.

Det kan også investeres i utstyr som effektiviserer driften. Dette finansieres med lånefond, der virksomheten som får besparelser av effektiviseringen, betaler renter og avdrag. Videre omfatter total lånegjeld også lån til videre utlån (startlån) og lån der det ytes kompensasjonstilskudd.

Rådmannen forslag til investeringer fordelt etter områder. 1000 kroner

Investering	2012	2013	2014	2015	Sum
IKT og rehabilitering	31 500	31 500	31 500	31 500	126 000
Trafikk og miljø og havn	14 500	12 000	12 000	12 000	50 500
Byutvikling	-	7 000	7 000	7 000	21 000
Skoleinvesteringer	56 037	20 000	10 000	-	86 037
Barnehageinvesteringer	-	-	-	10 000	10 000
Utleieboliger	-	5 000	5 000	5 000	15 000

Pleie og omsorg	6 400	400	400	25 000	32 200
Kultur/idrett/kirke	12 000	11 000	11 000	14 000	48 000
Div selvfinansierende inv.	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Vann, avløp og renovasjon	57 000	61 600	63 200	64 700	246 500
Sum investeringer	180 437	151 500	143 100	172 200	647 237

Rådmannen foreslår følgende finansieringsplan for investeringer.

Finansiering av investeringer 2012-2015. 1000 kroner

Finansiering	2012	2013	2014	2015	Sum
	3	3			
Statstilskudd	750	750	3 750	3 750	15 000
	50	6			
Fondsmidler	0	160	6 160	6 160	18 980
Overføring fra andre	-	-	-	-	-
	13	12			
Mva kompensasjon	192	584	13 460	17 980	57 216
	162	129			
Lånemidler	995	006	119 730	144 310	556 041
Finansiering	180 437	151 500	143 100	172 200	647 237

Låneopptaket de neste 4 årene utgjør 556 mill kroner. En fordeling av låneopptaket etter hvordan renter og avdrag skal dekkes viser:

Låneopptak etter hvor rente og avdrag skal dekkes. 1000 kroner

Lånefinansiering	2012	2013	2014	2015	Sum
	57	61			
Vann avløp, renovasjon	000	600	63 200	64 700	246 500
	5	6			
Lånefond	640	720	6 400	6 400	25 160
	100	60			
Annet	355	686	50 130	73 210	284 381
Sum låneopptak	162 995	129 006	119 730	144 310	556 041

Av det total låneopptaket er det 284 mill kroner som i utgangspunktet fortrenger tjenesteproduksjonen. I samme 4 års periode vil Tønsberg kommune betale 285 mill kroner i avdrag.

Rådmannen ønsker å prioritere rehabilitering av eksisterende bygg og anlegg. Det legges inn årlig bevilgning på 10 mill til rehabilitering av kommunale bygg, og i tillegg en årlig bevilgning på 2 mill kroner til bygningsmessig tilpasning til universell utforming. Videre skal det investeres kraftig i

enøk tiltak i kommunale bygg. Det legges også inn løpende investeringsmidler til vei- og asfaltinvesteringer. Det legges inn 3 mill kroner pr år til rehabilitering av idrettsanlegg samt 4 mill årlig til kirkebygg.

Det er ikke lagt inn midler til byutvikling i 2012 da finansieringen er usikker. Byutviklingsprosjekter bør ikke lånefinansieres, men finansieres ved salg av eiendommer. Fra 2013 er det stipulert en ramme på 7 mill pr år finansiert ved tomtsalg, men dette anslaget er svært usikkert.

Tønsberg kommune må fortsatt gjennomføre betydelige investeringer i skoler. Ringshaug ungdomsskole får sin endelige finansiering i 2012. Det må også bygges ut til 2 parallell skole på Barkåker i 2012 som følge av elevtallsvekst. Videre er det ut i perioden nødvendig med kapasitetsøkning i sentrum.

Det er også i perioden behov for flere barnehageplasser, noe som fordrer enten utvidelse av eksisterende barnehager eller nye.

Samhandlingsreformen medfører behov for et lokalmedisinsk senter. Videre er det planlagt sykehjem eller helsehus på Olsrød.

Det er også nødvendig å øke kapasiteten på våre kirkegårder.

Hovedplan for utskiftning av vann –og avløpsnett skal fortsette i samme takt som tidligere. I tillegg må innsatsen på avløpsnett øke som følge av EU`s rammedirektiv for vann som krever at tilstanden i overflatevann og grunnvann skal beskyttes mot forringelse og gjenopprettes med sikte på at vannforekomsten skal ha god økologisk og god kjemisk tilstand innen utgangen av 2021. Nødvendig tiltak for å oppnå målsetningen skal være utført innen utgangen av 2018. Dette medfører krav om opprydding i spredte avløp. Alle private avløpsanlegg som ikke er tilknyttet kommunalt nett i Tønsberg kommune er kartlagt sommeren 2011.

5.7 Overordnede prioriterte områder i økonomiplanperioden

Kommunen har tre hovedoppgaver:

- Forvaltningsoppgaver
- Produksjon av tjenester
 - Strategier/utvikling av lokalsamfunnet

En stor og viktig oppgave for kommuneorganisasjonen er å sørge for at statlige lover, forskrifter, andre føringer og kommunale retningslinjer blir forvaltet på en kvalitetsmessig god måte. Ikke minst i forhold til de tjenestene kommunen er satt til å yte i forhold til brukerne.

Kommunen har også et samfunnsansvar i forhold til en overordnet utvikling av lokalsamfunnet der blant annet en velfungerende infrastruktur og gode tjenester til brukerne er viktige suksessfaktorer.

Prioritert område: By- og sentrumsutvikling

Utfordringer:

- Tønsberg kommune har ingen helhetlig plan for utvikling av bysentrum. Byutviklingen skjer i dag gjennom bruk av de tre kommunedelplanene for Kilen, Korten og Stensarmen. Det bør utarbeides en overordnet, helhetlig plan som ser alle disse områdene i sammenheng med bysentrum og områdene på Kaldnes. Planen bør legge premisser for detaljreguleringer som bidrar til en ønsket byutvikling. Alternativt kan man utarbeide en sentrumsplan, men denne har en snevrere avgrensning og mindre analyseområde.
- Kommunedelplanen for Stensarmen har vært oppe til diskusjon en rekke ganger. Festerne i området mener at planen ikke er forankret, og de stiller spørsmålsteget ved den arealutvikling som ligger i planen. Dette bør man se nærmere på ved utarbeidelse av en eventuell byområdeplan
- Infrastrukturen er lite effektiv, og det er store utfordringer knyttet til hovedvegssystemene. Utbedring av kryssløsning på Presterød (kommunedelplan for Kilen), venstresvingefelt Mammut (kommunedelplan Stensarmen) og ny vegforbindelse til Nøtterøy (utredes gjennom KVVU) er alle store og kostbare prosjekter det ikke finnes finansiering til.
- Grunneierønskene om utvikling av enkelttomter i byen, i stedet for å tenke helhetlig kvartalsutvikling gjør det vanskelig å få til en helhetlig byutvikling. Urbant jordskifte er fram til i dag ikke benyttet som et virkemiddel for å få til en ønsket byutvikling, dette bør vurderes (tilsvarende som ekspropriasjon og utbyggingsavtaler).
- Det er ingen overordnede strategier for parkering – kommunens vedtekter må revideres ifm kommuneplanrevisjonen og tas inn som bestemmelser i arealdelen.
- Som en forlengelse av parkeringsbegrensninger: stimulere til økt bruk/attraktivitet i kollektive reisemåter (økt frekvens/tilgjengelighet.)
- Hvordan beholde identiteten vår som Norges eldste by og bruke dette som et fortrinn i byutviklingen samtidig som vi tar de nødvendige vernehensyn. Bevare Tønsberg som middelalderby.
- Det er mange synspunkter på byutvikling, og forankring og medbestemmelse er viktig for å få til en ønsket utvikling.
- Havnens betydning for utvikling/transformasjon av byen – havnestrategi.
- Skape mer liv i sentrum ut over forretningenes åpningstid.
- Øke kunnskapsgrunnlag på bevaringsverdig bebyggelse i sentrum (kartlegging/klassifisering) som grunnlag for bevaring/tilpasning/høydebegrensninger eller saneringspotensiale.

<p>Prioritert område: Tønsberg som regionsenter</p>

<p>Utfordringer:</p>

• Tønsberg som regionsenter har et særlig ansvar for å sørge for at byområdet utvikles på en slik måte at regionens behov ivaretas. Vi skal sørge for gode rammebetingelser. Tønsberg er en by for flere enn bare innbyggerne i Tønsberg, hvordan skal man sikre en ønsket utvikling som ivaretar Vestfoldbyens behov? • Utvikling av et hensiktsmessig regionsenter i Norges eldste by er en utfordring, balansegangen mellom vekst og vern er en utfordring som må belyses nærmere. • Regional plan for bærekraftig arealbruk er under utarbeidelse, og her er det viktig at Tønsberg følger opp arbeidet med innspill, tilbakemeldinger og formelle høringsuttalelser – samt sikrer forankring i egen organisasjon. • Tønsberg må følge opp konseptvalgutredningen for Tønsbergregionen. Føringer i Bypakka må sikres på en slik måte at aktuelle arealer ikke nedbygges og vanskeliggjør fremføring av en framtidig veiforbindelse til Nøtterøy.

<p>Prioritert område: Næringsutvikling</p>

<p>Kommuneplanområde Næringsutvikling</p>

<p>Utfordringer:</p>

• Skape riktig forståelse og beslutningsgrunnlag for hva som skal til for å skape attraktivitet, som er grunnlaget for en ønsket næringsutvikling. • ”En dør” for næringslivet inn i kommunen. Det skal foreslås endret organisering av kommunens næringsarbeid. • Skape forståelse hos regionale myndigheter for behovet for næringsarealer utenfor sentrum. • Synliggjøre Tønsberg sentrums betydning for attraktiviteten for nabokommunene framfor oppmerksomheten om ”handelslekkasjen til Tønsberg”.

Prioritert område: Bærekraftig utvikling

Utfordringer:

- Energieffektivisering av kommunale bygg
- Det er svært viktig at kommunen holder stort trykk på miljøsertifisering, da dette gir konkrete resultater i forhold til å reduserte klimagassutslipp og redusert energiforbruk.
- Redusere bruk av privatbil til og fra arbeidet i sentrum ved å redusere arbeidsplassparkering, samtidig som det tilrettelegges for tilgjengelig bilparkering for sentrumshandel.
- Vanddirektivet vil gi oss store utfordringer spesielt i Aulivassdraget men også langs kysten . Det skal lages forvaltningsplan for Aulivassdraget og for Kysten Horten Larvik. Dette arbeidet er startet opp i 2011. Det skal foreligge godkjente forvaltningsplaner innen 2015. Det er nå fylkeskommunen som har overtatt ansvaret som vannregionsmyndighet.
- Det er gitt offentlige midler til å verne spesielle livsmiljøer i forbindelse med miljøregistreringer i skog. I 2011 løper disse avtalene ut. Det er en utfordring å ta vare på disse miljøene videre etter at avtalene løper ut.

6 BARN OG UNGE

6.1 Lover som regulerer virksomhetsområdet

Navn på loven	Kort beskrivelse av hva loven omhandler	Tjenester kommunen er pålagt å ha som følge av loven
Opplæringsloven m/ forskrift	Formål og virkeområde Grunnskolen Opplæring organisert for voksne Spesialundervisning Skyss og innlosjering Organisering av undervisninga Elevene sitt skolemiljø Ansvar til kommunen Personalet i skolen Organ for brukermedvirkning i skolen Tilsyn og kontroll	A) GRUNNSKOLE inkl. spesialpedagogisk hjelp B)Voksenopplæring C)PP- tjeneste D)Kulturskole E)Skolefritidsordning F)Leksehjelp
Lov om barnehager	Barnehagens formål og innhold Barns og foreldres medvirkning Godkjenningsplikt og oppgavefordeling Barnehagemyndighetens generelle oppgaver Personalet, krav til pedagogisk bemanning,	Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet Ny formålsparagraf Full barnehagedekning (barns rett til barnehageplass) Se til at barnehagen har en forsvarlig administrativ og pedagogisk ledelse (krav til pedagogisk bemanning, ny veileder 2011) Samordnet opptak Ansvar for at barn med rett til prioritet får plass i barnehage (Barn med funksjonshemming og barn det er fattet vedtak om etter lov om barneverntjenester, har rett til prioritering ved opptak) Kommunen skal føre tilsyn med virksomheter etter lov om

Navn på loven	Kort beskrivelse av hva loven omhandler	Tjenester kommunen er pålagt å ha som følge av loven
		barnehager Kommunen godkjenner barnehager Likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager
Lov om barneverntjenester	Undersøkelser, hjelpetiltak og tvangstiltak (omsorgsovertakelser og atferdsplassering) Råd og veiledning Fatte vedtak Forberede og kjøre saker i fylkesnemnda Opplæring Internkontrollsystem	Barneverntjeneste med egen barnevernleder. Muligheter for omplassering av barn og unge – fosterhjem eller institusjon.

6.2 Etablerte tjenester –uten pliktmessig (lovpålagt) organisering, innhold eller omfang

- Home-Start Familiekontakten er et familiestøtteprogram som alle med barn under skolealder i Tønsberg kommune kan benytte. Er administrativt lagt til helsestasjonen. Dekkes opp 50% av statlige midler – forutsatt at kommunen dekker opp 50%. Det er basert på at frivillige familiekontakter er hos familien 2-4 timer pr. uke i faser hvor familiene av ulike årsaker opplever at de trenger det. De er sammen med familien, veileder, lytter, prater, hjelper til så mor eller far kan få litt hvile og mange andre ting.. Kontakten med den enkelte familie er tilpasset denne familiens behov og ønsker og familiekontaktens ønsker og muligheter.
- Ergoterapitjenesten. Arbeidsoppgavene er knyttet til kommunehelsetjenesteloven- og kommunens plikt til å bistå innbyggerne med utredning og tiltak.
- Kommunepsykologtjeneste – forebyggende psykisk helsearbeid, klientbehandling, vurdering, veiledning av kommuneansatte- ffa helsesøstre etc .
- Familieveiledere på Familiehuset Villa Adler- sekundærforebyggende tiltak for barn og foresatte. Bygget opp av psykiatrimidler- del av psyk.plan.
- Helsestasjon for barn og unge – interkommunalt tiltak delvis bygget opp med psykiatrimidler.
- Ungdomskontor med 4 ungdomsklubber og 1 juniorklubb (Mølla som foreslås nedlagt fra 2009).
- Tilskudd til Omsorgsstasjon for Barn og unge (OBU /Kirkens Bymisjon).
- Tiltak for Funksjonshemmede – opplæring og veiledning, finansiert av psykiatrimidler. Relatert til kommuneplanmål ”Foreldreveiledning skal tilbys”.
- Fredskorpsarbeid, utvekslingsprosjekt. Innebærer:
Utveksling av førskolelærere mellom Norge og Nicaragua, varighet utveksling er 10 måneder. Tønsberg kommune er inne i andre utvekslingsperiode med Nicaragua, barnehageåret 2009-2010

Kommunen har ikke direkte utgifter, siden prosjektet dekkes økonomisk av FK, men ressursbruk er tiden prosjektleder bruker, samt utbetaling av lønn til deltakere

- Tid og ressurser på skolefeltet brukes i henhold til statlige og kommunale føringer,- lov og rammeverk. Loven pålegger alle kommuner å ha både Kulturskole (Opplæringslovas § 13.6) og Skolefritidsordning (OL § 13.7). Loven regulerer imidlertid ikke omfang eller nivå på disse tjenestene.

6.3 Hovedmål og prioriterte områder

Overordnet kommuneplanmål vedtatt av Bystyret 16. april 2008:

- Vi ønsker en kommune hvor innbyggerne spiller en aktiv rolle, og hvor tjenestetilbudene er tilgjengelige, samordnede, oversiktlige, effektive og basert på et tolerant og inkluderende menneskesyn
- Gode oppvekstvilkår med variert og godt utbygget tilbud av barnehager, skoler og fritidsaktiviteter i nærmiljøet

Prioriterte områder vedtatt av Bystyret 17.juni 2008

- Kvalitet i oppvekst og læringsmiljø
- Kultur til barn og unge
- Forebyggende arbeid barn/unge/ tidlig intervensjon

Prioritert område: Forebyggende arbeid barn/unge /tidlig intervensjon

Kommuneplanområde kap.1 Barn og unge

Utfordringer:

• Ressurser til implementering av TIBIR-modellen (tidlig innsats for barn og unge i risikozonen) innarbeides i samarbeidende virksomheters budsjett innenfor planperioden • Lønn til minoritetsspråklige familieveiledere innarbeides i budsjett og det må forpliktes til samarbeid • Alle barnehager, skoler og BOU forplikter seg til å delta i kompetansehevingen som gjennomføres i prosjekt tidlig innsats • Kvellomodellen videreføres og implementeres i barnehager og skoler • Ny avlastningsbolig for barn og unge tilføres spesifikk kompetanse på tilrettelegging innenfor utviklingsforstyrrelser og barn med atferdsproblematikk. • Skole- og helsesøstertjenesten styrkes for å kunne ivareta forebyggende arbeid og oppfylle kjerneoppgaver i tråd med lov og forskrifter • Gode SLT tiltak som oppfølgingsteam og ruskontrakter blir en del av tjenestetilbudet i Tønsberg kommune. • Ungdomskontoret, Tiltak for funksjonshemmede og tjenesten for enslige mindreårige flyktninger utvikler kompetanse på ART (Agression Replacement Training) for grunnskolen og videregående skole. • Samarbeid med spesialisthelsetjenesten/prosedyrer for god samhandling etableres. • Kompetanse på tvers av virksomheter benyttes på barn som krever mye ressurser og tilrettelegging.

- Sømløse tjenester skal etableres mellom skole, barnehage og BOU.
- BOU skal være organisert slik at barneverntjenesten har ressurser til å drive med forebyggende arbeid.
- Det etableres flere prosjekter med bruk av frivillige som en del av tilbudene til barn og unge.
- Det utvikles hensiktsmessige arenaer for ungdomsmedvirkning.

Prioritert område: Kultur til barn og unge

Kommuneplanområde: kap.1 Barn og unge kap.3 Kultur

Utfordringer:

- Kulturaktiviteter/opplevelser i skole og barnehage skal være av høy kvalitet
- Kulturskolen skal være en skole og et ressursenter for kunst og kultur hvor alle som ønsker det kan utvikle sine skapende evner innenfor ulike kulturaktiviteter
- Kulturtilbudene skal tilrettelegges for alle
- Utvide og legge tilrette for bruk av barnehager, skoler, idrettsanlegg, samfunnshus, bibliotek, rådhus og offentlige uterom til kulturelle aktiviteter
- Det tilrettelegges for øvingslokaler til ungdom
- Den kulturelle barnehagesekken etableres

Satsingsområde: Kvalitet i oppvekst og læringsmiljø

Kommuneplanområde kap.1 Barn og unge

Utfordringer:

- Skape helhet og sammenheng i opplæringsløpet fra barnehagestart til skoleslutt
- Sørge for at alle aktører i skolesamfunnet fortsatt arbeider systematisk og målrettet for et bedre læringsmiljø, slik at elevene yter mer og oppnår bedre læringsresultat.
- Det må fortsatt jobbes målrettet og systematisk for å bedre læringsresultat og læringsutbytte i Tønsbergskolen
- Sikre fornying, vedlikehold og drift av IKT i barnehage og skole.
- Sikre kvalitet og hensiktsmessig ressursbruk i spesialpedagogisk hjelp, spesialundervisning og tilpasset opplæring ved tidlig innsats, gode rutiner og tverrfaglig kompetanse.
- Videreutvikle barnehage- og skolestrukturer som er robuste og kostnadseffektive. Løsningene er tilpasset full barnehagedekning og økt elevtall.

6.4 Benchmarking

KOSTRA 2010 Konserntall . 1000 kroner

	Tønsberg	Gruppe 13 ¹⁾	Landet uten Oslo
SKOLER			
NØKKELTALL FRA KOMMUNEBAROMETERET			
Gjennomsnittelige grunnskolepoeng	40,1		
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6-15 år	79 872	82 025	87 666
Netto driftsutgifter i grunnskolesektor i prosent av samlede netto driftsutgifter	26,5	30,0	29,7
Andel lærere med universitets/høgskoleutd. og pedagogisk utdanning	88,7	87,2	86,9
ANDRE KOSTRATALL			
Netto driftsutgifter til skolelokaler per Innbygger 6 - 15 år	9 596	13 529	14 498
Netto driftsutgifter til skoleskyss, per innbygger 6-15 år	1 090	1 165	1 686
Netto driftsutgifter til skolefritidsordning, per innbygger 6-9 år	3 126	2 956	3 630
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	72,5	62,5	58,2
Andel elever i kommunens grunnskoler, av kommunens innbyggere 6-15 år	93,2	96,9	97,5
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	23,4	16,6	17,3
BARNEHAGER			
NØKKELTALL FRA KOMMUNEBAROMETERET			
Andel ansatte med førskolelærer- eller annen pedagogisk utdanning	44,5	36,4	35,9
Leke- og oppholdsareal per barn i barnehage (m2)	5,4	5,3	5,5
Andel barnehager med åpningstid 10 timer eller mer per dag	13,6	37,8	33,3
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime, i kroner.	49	48	48
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	6	6,3	6,3
ANDRE KOSTRATALL			
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	92,7	90,1	89,9
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	62,4	43,3	51,6
Andel ansatte menn til basisvirksomhet i barnehage	12,3	8,5	7,4
AKTIVITETSTILBUD			
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og	1 552	984	933

	Tønsberg	Gruppe 13 ¹⁾	Landet uten Oslo
unge per innbygger 6-18 år			
BARNEVERN			
NØKKELTALL FRA KOMMUNEBAROMETERET			
Undersøkelser m/ behandlingstid over 3 mnd i %	11,8	20,7	25,8
Andel barn m/ tiltak pr. 31.12 i %	61	78	73
Brutto driftsutg pr. barn f244			
Barneverntjeneste	32 115	34 387	34 521
System for brukerundersøkelser i barneverntj.	1	-	-
ANDRE KOSTRATALL			
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barneverntjenesten	6 078	5 526	5 843
Barn med undersøkelse ift antall innb. 0-17 år, prosent	4,6	3,4	3,6
Andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-17 år	4,3	4,2	4,5
Stillinger med fagutdanning per 1000 barn 0-17 år	2,7	2,8	2,8

¹⁾ **Store kommuner utenom de fire største byene**

Innen grunnskole finnes disse kriteriene:

Kommunebarometeret :

Gjennomsnittlige grunnskolepoeng: Forteller hvilke karakterer elevene går ut med (både standpunkt og eksamen). Her oppgis bare Tønsberg-tall, men rangeringen viser at kommunen ligger over gjennomsnittet.

Netto driftsutgifter til grunnskolesektor pr. innbygger 6-15 år: Tønsberg ligger noe under gjennomsnittet innen sin gruppe, og enda mer sammenlignet med landsgjennomsnittet. En relativt stor andel av skolebarna går imidlertid på private skoler.

Netto driftsutgifter i grunnskolesektor i prosent av samlede netto driftsutgifter: Også her ligger Tønsberg under både landsgjennomsnittet og gjennomsnittet innen egen gruppe.

Andel lærere med universitets/høgskoleutdanning og pedagogisk utdanning:

Tønsberg rangerer noe høyere enn gjennomsnittskommunene.

Andre KOSTRA-tall:

Netto driftsutgifter både til skolelokaler og skoleskyss er lavere i Tønsberg enn i sammenligningskommunene. Prosentvis er det langt færre elever i Tønsberg som får skoleskyss.

Driftsutgifter til skoleskyss er økende, men viser imidlertid nedgang for skolelokaler.

Netto driftsutgifter til SFO er høyere i Tønsberg enn for andre kommuner innen samme gruppe.

Andel elever i ordningen er også høy i Tønsberg.

Andel elever i kommunens grunnskoler er lavere i Tønsberg enn i sammenligningskommunene.

Dette skyldes nok en forholdsvis stor andel som går i private skoler.

Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt: Her ligger Tønsberg svært høyt.

Dette er sammenfallende med at andelen elever som er berettiget til spesialundervisning ut fra en sakkyndig vurdering er økende, og dermed legger beslag på en stor andel av ressursene til ordinær undervisning.

Tønsberg kommune har høy andel av barnehageansatte med pedagogisk utdanning sammenlignet med andre kommuner. Tønsberg har ligget høyere enn sine sammenligningskommuner over de siste årene og øker også mer fra 2009 til 2010.

I følge kommunebarometeret er det dette kriteriet som teller mest i forhold til å måle hvor godt kommunen driver barnehagesektoren.

For leke- og oppholdsareal og åpningstid havner kommunen midt på treet i kommunebarometerets karaktergivning. Når det gjelder leke- og oppholdsareal er Tønsberg på samme nivå som sine sammenligningskommuner, mens andelen barnehager med åpningstid utover ti timer er betraktelig lavere enn i andre kommuner.

Kostnadmessig ligger Tønsberg noe høyere enn sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet. Dette kan sees i sammenheng med den høye pedagogtettheten og at antall barn per årsverk til basisvirksomhet ligger noe lavere i Tønsberg sammenlignet med andre kommuner. Sistnevnte faktor gir for øvrig Tønsberg en høy score i kommunebarometeret da dette sier noe om hvor godt bemannet barnehagene er.

For øvrig har kommunen god dekningsgrad i forhold til barnehageplasser. Per dags dato er det full barnehagedekning, det vil si at alle barn med rett til barnehageplass tilbys plass. Også på dette området har Tønsberg holdt seg på et høyere nivå enn sammenlignbare kommuner de siste årene.

Tønsberg har også et godt aktivitetstilbud som ligger godt over gjennomsnittet for andre kommuner. Dette omfatter ungdomsklubber, juniorklubber, med mer. I Tønsberg inngår ungdomskontoret og aktiv sommer i dette tilbudet.

Når det gjelder området for barnevern har undersøkelser m/ behandlingstid over 3 mnd i prosent økt med 4 prosent fra 2009 til 2010. For de vi sammenligner oss med er det stabilt. Tønsberg ligger fortsatt lavere. Brutto driftsutgifter pr barn i barnevernstjenesten har gått ned i Tønsberg. Tidligere har Tønsberg vært høyere enn i gjennomsnittskommunene, men i 2010 er Tønsberg lavest. Tønsberg har flere antall barn med undersøkelse enn sammenligningskommunene. Økningen i Tønsberg er høyere enn for de andre. Når det gjelder antall barn med barneverntiltak har Tønsberg også hatt en større økning enn sammenligningskommunene, men her ligger Tønsberg ganske likt på indikatoren.

6.5 Økonomiplan - utfordringer

Barn og unge området generelt

Den nye folkehelsesloven har som formål å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Denne loven vil være førende for planlegging og tiltak innen alle virksomheter i kommunen.

I 2012 igangsettes rullering av kommuneplanen – først gjennom en planstrategi og et planprogram. I forbindelse med rullering av samfunnsdelen av kommuneplanen, vil det være behov for å se hele lokalsamfunnsutviklingen i et helhetlig folkehelseperspektiv. En oppvekstplan skal være helhetlig plan for hele oppvekstløpet.

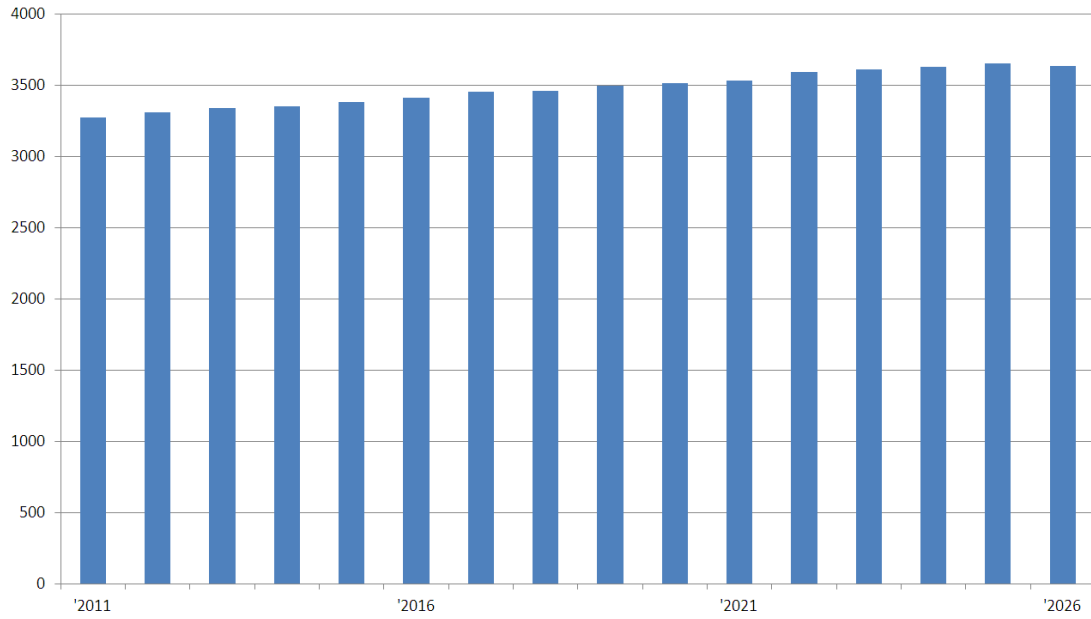
Dette arbeidet er allerede kommet godt i gang med de to politisk vedtatte områdene ”Kvalitet i oppvekst og opplæring” samt ”Forebyggende arbeid barn/unge /tidlig intervensjon”.

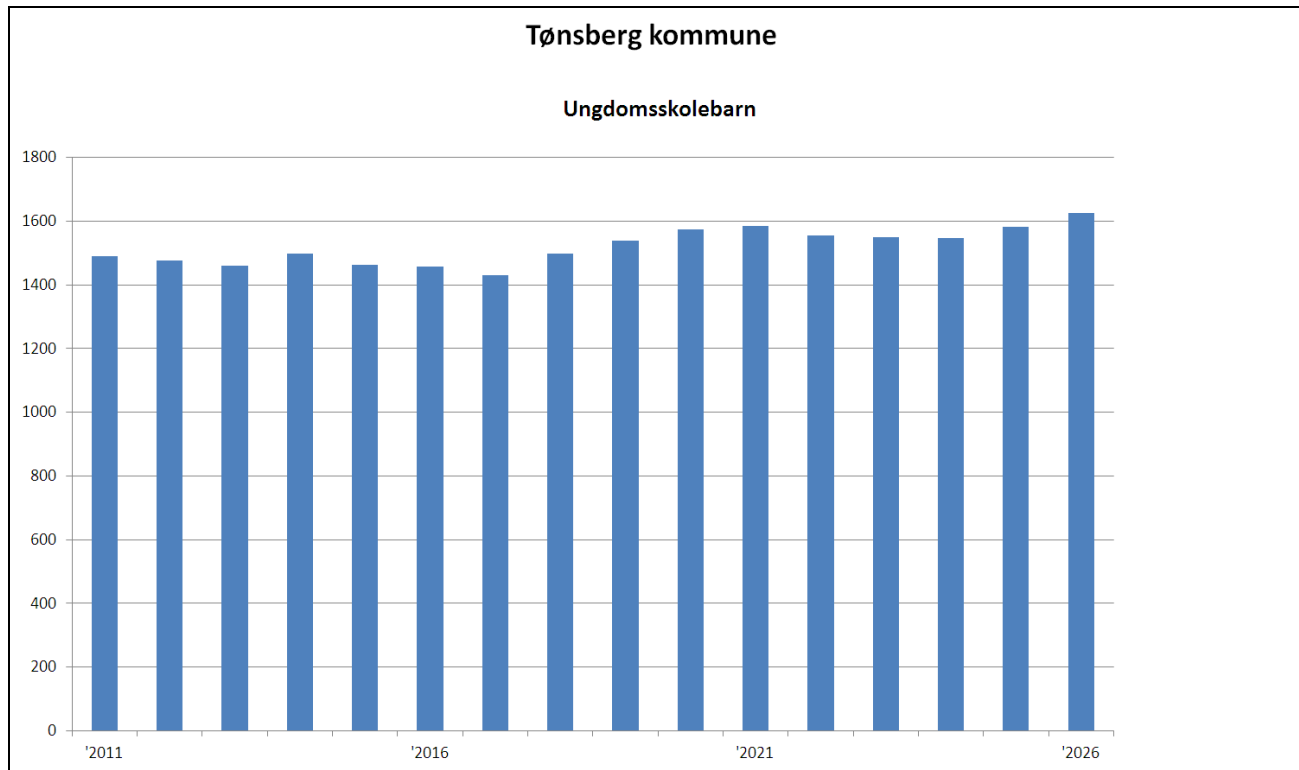
6.5.1 Skoler

Barnetallsprognoser 2011-2026

Tønsberg kommune

Barneskolebarn

Skolestruktur

Tønsberg har en desentralisert skolestruktur. Utfordringen i årene framover vil være å kunne drifte skolene på en forsvarlig måte, samtidig som elevtallsutviklingen på skolene er svært ulik. At det forventes en elevtallsvekst i årene framover (jfr. tabellene over for hhv. barn i barneskolealder og ungdomsskolealder) gjør ikke denne situasjonen enklere. Planlegging av en optimal skolestruktur, kun basert på faglig/ pedagogiske og nærmiljømessige hensyn, er på grunn av de stramme økonomiske tidene kommunen nå er inne i, meget problematisk.

For å kunne tilby Tønsbergelevne et mest mulig likeverdig skoletilbud og utnytte skolekapasiteten best mulig, ble friere brukervalg opphevet fra 01.01.2011. Skolenes opptaksområder ble justert ved ”Lokal forskrift om kretsgrenser i Tønsberg kommune”. Hensikten med denne lokale forskriften var bl.a. å sørge for faste, forutsigbare kretsgrenser som bidrar til homogene, ensartede oppvekst- og læringsmiljøer. Dette medvirker igjen til å skape trygghet og gode nettverk for både elever og foreldre, samtidig som eksisterende skolekapasitet utnyttes optimalt for å kunne unngå unødvendige investeringer.

Opphevelsen av friere brukervalg har vært uproblematisk, og kommunen har med dette grepet en mer forutsigbar oversikt over skolekapasiteten på de ulike skolene. Nye elevtallsprognoser viser at endringene av opptaksområdene i Søndre Slagen og Sentrum var et riktig grep.

På bakgrunn av bystyrets behandling av ”Veivalg for fremtiden” desember 2010, har rådmannen vært i forhandlinger med Stokke kommune om overføring av elever og lærere fra Hogsnes til Vear. Rådmannen legger fram ny oppfølgingssak ift. ”Veivalg for fremtiden” for Bystyret 08.12.11. Rådmannen ønsker å utrede et tettere samarbeid med Nøtterøy ift. Husøy skole. Skoleenheter med elevtall som Husøy og Hogsnes vurderes ikke som robuste, verken ut fra en økonomisk eller pedagogisk vurdering.

Tønsberg kommune står foran store utfordringer i årene som kommer. Det forventes en relativt stor øking i barnetallet, som igjen vil gi utfordringer ift. kommunens skolestruktur. For Tønsbergskolen vil det være av avgjørende betydning å kunne videreutvikle en skolestruktur som både er robust, kostnadseffektiv, tilpasset økt barnetall, slik at knappe ressurser kan benyttes der de trengs mest. Dette vil kunne gi muligheter for å forbedre kvaliteten i Tønsbergskolen gjennom bevisste lokale satsinger, økt undervisningstimetall, bedret lærertetthet og systematisk etter- og videreutdanning for lærere.

Ressursbruk

Som det framkommer i innledende budsjettkommentarer, og i saken om skolestrukturen, oppleves ressursituasjonen i Tønsbergskolen som meget anstrengt, og den virker begrensende på handlingsrommet. Andelen elever som er berettiget spesialundervisning ut fra en sakkyndig vurdering, viser en urovekkende tendens, og legger beslag på en økende andel av ressurser til den ordinære undervisningen. Skolene får mindre og mindre muligheter for å drive tilpasset opplæring. Dette er med på å øke presset på spesialundervisningen. I skoleåret 06/07 ble 16.2% av timetallet i Tønsbergskolen brukt til spesialundervisning. Det tilsvarende tallet i skoleåret 10/11 var 21.2%. Rådmannen har igangsatt et omfattende prosjekt med målsetting om å snu denne negative trenden. Når det gjelder utstyr og inventar kan situasjonen på flere skoler sammenfattes slik: Datautstyr til lærere og elever er gammelt og mangelfullt. Det samme gjelder undervisningsutstyr. Det er mye gammelt inventar der trange driftsbudsjett vanskeliggjør en fornyelse.

Dette gjelder ikke alle skoler, og det er viktig å påpeke at i inneværende 10-årsperiode har Tønsberg kommune investert over 700 millioner i nye skolebygg.

For å bøte på utstyrssituasjonen foreslår Rådmannen en nødvendig oppgradering av skolenes IT-park med 2,5 millioner kroner.

Kvalitetsutvikling

Kommunen som skoleeier ønsker å være "tettere på" den enkelte skole. Dette viser seg bl.a. gjennom klarere resultatkrav mot skolenes kjernevirksomhet. Det vil være helt avgjørende at skoleeier støtter opp om det viktige arbeidet som gjøres i Tønsbergskolen. Rådmannen følger opp arbeidet så godt som dette er mulig innenfor begrensede personalressurser. Årlige "Kvalitetssamtaler" med den enkelte skole vurderes som nyttig av alle parter.

Om Tønsberg kommune skal lykkes i kvalitetsutviklingen, må det være muligheter for lokale satsinger. Forskning har avdekket at læreren er svært vesentlig faktor for elevenes læringsutbytte, og i den forbindelse er det viktig å kunne gi lærerne systematisk etterutdanning og videreutdanning. På grunn av den svært anstrengte kommuneøkonomien har Tønsberg kommune pr. d.d. ingen lærere som deltar i det statlige videreutdanningsprogrammet "Kompetanse for kvalitet". Rådmannen har i budsjettforslaget ikke funnet rom for dette.

Nye valgfag - ungdomstrinnet

Fra høsten 2012 innføres nye valgfag på ungdomstrinnet. Innføringen skjer gradvis over 3 år. 8. trinn starter høsten 2012. Høsten 2013 får elever på både 8. og 9. trinn valgfag og alle trinn i 2014. Signalene så langt er at hver skole skal tilby minst tre valgfag pr. trinn med et omfang på 1,5 timer/uke. 1 time omfordelles ved at faget "Elevrådsarbeid" faller bort som selvstendig fag. 1/2 time legges inn som en rammeøkning finansiert over statsbudsjettet.

Valgfagene skal være praktisk innrettet og føre til økt motivasjon og læring. De skal være tverrfaglige og ha innholdselementer fra minst to "ordinære" fag. Det forutsettes 25% høyere lærertetthet i valgfagene. Merkostnaden er beregnet til 500.000 pr. årstrinn i halvårseffekt.

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2014
Total ramme for skolene i Tønsberg Beløp i 1000 kr	423 976	420 375	420 875	422 375	425 375
2010 Barnehage	520	224	224	224	224
2050 Styrket barnehagetilbud	1 567	1 705	1 705	1 705	1 705
2100 Førskolelokaler og skyss	522	522	522	522	522
2200 Grunnskole	274 284	274 016	274 516	276 016	279 016
2220 Etterutdanning	86	65	65	65	65
2244 Innfør. minoritetsspråklige	2 406	2 405	2 405	2 405	2 405
2245 Morsmålsoppl. grunnskole	4 335	4 337	4 337	4 337	4 337
2263 Forsterket enh. spes.skoler	13 196	10 681	10 681	10 681	10 681
2264 Karlsvika alternative skole	1 834	2 201	2 201	2 201	2 201
2270 Skolelokaler	113 733	113 546	113 546	113 546	113 546
2310 Hørselsklasse	4 457	3 198	3 198	3 198	3 198
2400 Skolefritidstilbud	3 602	3 543	3 543	3 543	3 543
2420 Ekstrabetjening funksjonshemmede SFO	2 279	2 775	2 775	2 775	2 775
4720 Idrettshaller	1 157	1 157	1 157	1 157	1 157

Kommentarer:

Rammen er øket for helårseffekt i 2012 av lønnsforhandlinger sluttført i 2011.

Tidligere er bemanningsressurs SFO justert hvert år etter innhentede oppgaver over antall barn i ordningen pr. 01.09. ved hver skole. Dette har vært i henhold til bystyresak 047/99:

Bemanningsnorm og betalingssetter i skolefritidsordningen.

Økning i antall barn tilsier etter dette en økning på til sammen 3,13 årsverk for 2012.

På grunn av budsjettsituasjonen, foreslår imidlertid rådmannen at rammen for SFO baseres på samme totale bemanning som i 2011. For øvrig er det beregnet en økning i betalingssettene med 3,25%, tilsvarende deflator i statsbudsjettet.

Betaling til Nøtterøy for elevene ved Teigar skjer over budsjett Fagenhet oppvekst.

Dette er trukket ut av skolenes ramme og overført fagenheten.

Antall barn som går på Teigar har øket sterkt fra høsthalvåret 2011, og utgjør dermed ytterligere trekk i skolerammen.

Betaling for visse lisensutgifter betales nå av Fagenhet oppvekst, og er trukket ut av skolerammen.

Det er lagt inn en økning på 0,5 mill kr. til innføring av nye valgfag på ungdomstrinnet fra høsthalvåret 2012. Økningen finansieres over statsbudsjettet gjennom rammetilskuddet.

I økonomiplanen for 2012 ble det lagt inn kostnadskutt i 2012 for skolesektoren med 2 mill kr. Flere skoler har økonomiske utfordringer, og forutsetningen var at reduksjonen måtte skje ved strukturelle grep.

I budsjettforslaget for 2012 er 2 mill trukket i rammen. Dette er dekket inn ved reduksjon av tildelingen til Forsterket enhet og innføringsklasse ved Byskogen. Videre er interkommunal avtale vedrørende Hørselsklassen ved Sem skole vedtatt sagt opp fra 01.08. 2012, noe som har medført nedjusteringen av budsjetttildelingen dit.

Skolene melder om store utfordringer med å tilpasse seg budsjetttrammene for 2012.

Det omhandler bl.a.

- reduksjon vikarutgifter
- ikke rom for økt bemanning dersom det kommer flere elever
- bemanningsreduksjon
- Tiltak for intensivkursing av elever med behov. Tilpasset opplæring.
- Inventar og utstyr er nedslitt og mangelfull og krever en plan for oppgradering/fornyelse
- Skolering av skolens personale har vært mangelfull de siste årene og krever ekstra fokus.
- Fordeling av ressurser til spesialundervisning og bruk av lærerressurs vil gjennomarbeides av ledelsen for å vurdere hvor det er mulig og spare. Skolen vil også minimalisere bruk av vikarer.
-

Det vises for øvrig til dokumentasjon fra skolene i skolestruktursaken.

6.5.2 Investeringer

1000 kroner

Skoleinvesteringer	Tidligere bevilget	2012	2013	2014	2015	Sum
Ringshaug ungd skole	49 663	37 037				37 037
Inventar Ringshaug ungdomsskole		3 000				3 000
IKT Skole		2 500				2 500
Utvidelse Barkåker skole inkl inventar		13500				13 500
Utvidelse skole i sentrum		0	20 000	10 000		30 000
Sum skoleinvesteringer	49 663	56 037	20 000	10 000	0	86 037
Momskompensasjon		6 724	3 200	2 000	0	11 924

Lånemidler	0	49 313	16 800	8 000	0	74 113
Finansiering	0	56 037	20 000	10 000	0	86 037

Skoler

Tønsberg kommune har i en årrekke investert betydelige midler i nødvendig rehabilitering og utbygging av skolene. Tidligere har det vært avsatt 40 mill. til dette formålet. Rådmannen vurderer nå den økonomiske situasjonen i kommunen som såpass alvorlig at det i økonomiplanperioden ikke er mulig å forsette dette investeringsprogrammet, til tross for kommende elevvekst.

Allerede igangsatte prosjekter må likevel fullføres. Dette gjelder **Ringshaug ungdomsskole** som utbygges til fullverdig 4-parallellers u-skole. Totalrammen for dette prosjektet er kr. 86,7.mill., og igangsettes januar 2012. Skolen blir i byggeperioden lokalisert på tidligere Eik lærerhøgskole. Skyskostnadene vil i perioden øke betydelig. Rådmannen legger for økonomiplanperioden inn midler til fornyelse av inventar.

Elevtallet ved **Barkåker skole** øker. Skolen har liten kapasitet. Skolen ble utvidet med plassbygd paviljong for et nytt årstrinn i 2011. Skolen fikk også nytt ventilasjonsanlegg, og bedre arbeidsrom for de ansatte. Arealutvidelsene dekker ikke behovet framover, og skolen har nå behov for å bygge ut for 2 hele årstrinn med to paralleller. Dette vil tilsvare ca. 500m² nybygg.

Rådmannen vil avsette kr. 13.5 .mill til denne utvidelsen. Rådmannen legger for økonomiplanperioden inn midler til nytt inventar.

IKT

I læreplanen for grunnskolen, Kunnskapsløftet, er det definert 5 grunnleggende ferdigheter som er integrert i alle fag og emner i læreplanen. Sammen med å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig, kunne lese og regne, er det å kunne bruke digitale verktøy nå regnet som en grunnleggende ferdighet for elevene.

Å bruke digitale verktøy dreier seg både om å kunne velge, vurdere og benytte digital informasjon i ulike situasjoner på en god måte og at IKT skal være en naturlig del av læringsarbeidet i alle fag. I en stadig mer digitalisert verden er det viktig at elevene utvikler gode digitale ferdigheter for senere å kunne ta aktivt del i arbeids- og samfunnsliv. Digitale ferdigheter er også en forutsening i et livslangt læringsperspektiv.

For å møte nye og strengere krav til IKT-systemene i kommunen, både for de administrative-, sensitive- og skolesystemene, er det igangsatt et arbeid med å utarbeide en ny felles IKT-plattform for kommunen. Som et ledd i planleggingen av ny IKT-plattform er det foretatt en kartlegging av alder og sammensetning av IKT-utstyret ved skolene.

Gjennomgangen viser at det på Skolenettet (elever og lærere) er registrert i overkant av 1500 arbeidstasjoner (ca. 700 tynnklienter og 800 stasjonære/bærbare), og av disse er mellom 550 - 600 modne (eller overmodne) for utskiftning. Av disse igjen er det trolig at mellom 400 - 450 arbeidsstasjoner ikke kan videreføres på fornuftig vis i en ny IKT-løsning, mens 100 - 150 arbeidsstasjoner under visse forutsetninger kan videreføres i en eller annen form i en ny IKT-løsning (men det er dog ikke ønskelig)

For å kunne opprettholde, og forbedre, skolenes mulighet til å gi elevene opplæring i tråd med Kunnskapsløftet, er det viktig at tilgjengeligheten og kvaliteten på IKT-utstyret i skolene forbedres. Kartleggingen av dagens IKT-utstyr ved skolene viser at det er behov for store investeringer for å oppnå dette.

Det må i tiden fremover legges en strategi for vedlikehold og jevnlig utskiftning av maskinpark og programvare. Dette for å opprettholde en standard som dekker de krav og behov skolene har. IKT-løsningene må også være i stand til å oppfylle de til enhver tid gjeldende krav som statlige føringer som f.eks nasjonale prøver og digital eksamen setter.

Målet er en oppdatert og funksjonell maskinpark med nødvendig programvare som i tiden fremover både vil legge til rette for et optimalt læringsutbytte hos den enkelte elev og være et nyttig arbeidsverktøy for den enkelte lærer.

Ringshaug ungdomsskole bygges ut til fullverdig 4-parallellers u-skole fra desember 2011. Totalrammen for dette prosjektet er kr. 86,7 .mill. Skolen ferdigstilles 30.05.2012.

Voksenopplæringen flytter til Eik Lærerhøyskole fra høsten 2011. Det er behov for tilpasning og oppgradering av noe av bygningsmassen. Oppstart av byggearbeidene skjer i desember 2011, med planlagt ferdigstilling sept. 2012.

6.5.3 Barnehager

Kvalitet i oppvekst og opplæring - barnehage

Tønsbergbarnehagene – bærekraftig fellesskap

Kvalitet i barnehagen St.meld. nr. 41

Tre hovedmål for kvalitetsarbeid i barnehagen

Sikre likeverdige og høy kvalitet i alle barnehager

Styrke barnehagen som læringsarena

Alle barn skal delta aktivt i et inkluderende fellesskap

Læring og fellesskap Meld.St. 18

Tidlig innsats og gode læringsmiljøer for barn, unge og voksne med særlig behov.

Tre strategier for å synliggjøre utfordringene og mulighetene i utdanningssystemets evne til å møte mangfoldet av barn, unge og voksne med behov for særskilt hjelp og støtte (s.65)

Fange opp - følge opp

Målrettet kompetanse - styrket læringsutbytte

Samarbeid og samordning - bedre gjennomføring

Kompetanseheving/opplæring

Tønsberg kommune tilbyr 2011 og 2012 kompetansehevingstiltak med språkmiljø i barnehagen som tema. Denne kompetansehevingen skal bidra til at det pedagogiske personalet i samtlige av Tønsbergbarnehagene (både ikke-kommunale og kommunale) skal være godt rustet til å tilby **alle barn** et godt språkmiljø. Det er viktig at fagenheten følger opp kompetanseheving i Tønsbergbarnehagene, at både kommunale og ikke-kommunale barnehager får tilbudet og deltar slik at kommunen oppfyller kravet om likeverdighet.

Ved å satse på språkmiljø i barnehagen vil Tønsberg kommune sikre at Tønsbergbarnehagene er en arena for språklig og kulturelt mangfold. Dette innebærer at alle barn, uavhengig av hvilke forutsetninger de har, har krav på et godt språkmiljø, og gode muligheter for språkutvikling og språkstimulering i barnehagen.

Et godt språkmiljø i barnehagen skal favne vidt og sees i sammenheng med allmennpedagogiske tiltak, tidlig intervensjon, tilbud til flerspråklige barn og barn med nedsatt funksjonsevne.

Barnehagen som lærings- og dannelsesarena

Fylkesmannen i Vestfold er en av seks fylker som er utpekt av staten til å delta i pilotprosjekt: Barnehagen som lærings- og dannelsesarena. To kommunale barnehagevirksomheter (til sammen seks barnehager) og to ikke-kommunale barnehager har søkt på disse midlene. Det er sannsynlig at mer enn en barnehage fra Tønsberg blir deltaker. De deltakende barnehagene forplikter seg på å skrive en artikkel etter endt prosjekt, samt foreta erfaringsdeling og erfaringsutveksling med de andre barnehagene i kommunen. Dette vil sikre et bærekraftig fellesskap i Tønsbergbarnehagene.

Tilsyn i Tønsbergbarnehagene

Tilsyn er en vesentlig del av kommunens forpliktelse ift lovverket, og som det brukes mye ressurser på. Tilsynet skal sikre at kvaliteten i barnehagene blir ivaretatt med hensyn til tilstrekkelig pedagogisk bemanning, antall barn, arealkrav, årsplanarbeid/ rammeplanoppfølging, vedtekter, politiattest og godkjenning. Kommunen som barnehagemyndighet har en rullering på tilsynsbesøk som sikrer at samtlige barnehager har tilsynsbesøk i løpet av en treårsperiode.

Utbygging av barnehageplasser i takt med innbyggertall og tilflytting

På bakgrunn av økt innbyggertall og stadig tilflytting til kommunen, er det nødvendig å planlegge for økt utbygging av barnehager. Det er i hovedsak sentrum og området rundt Ringshaug og Ilebrekke hvor presset på ledig barnehagekapasitet er størst.

En stor utfordring er utnyttelse av arealkapasiteten i eksisterende barnehager, utover lovfestet rett til barnehageplass, dette krever høyere bemanning.

Antall barn i barnehager 2009/2010/2011 og forventet utvikling 2012.

	Antall barn 2009	Antall barn 2010	Antall barn 2011	Antall barn 2012
Kommunale barnehager	1 252	1 301	1 365	1 365
Private barnehager	757	803	822	822
Statlig barnehage	0	0	0	0
I ALT	2 009	2 104	2 187	2 187

Det har de siste årene vært en jevn økning i antall barn i barnehagene i Tønsberg. Det er for 2012 ikke lagt inn noen økning i antall barnehageplasser slik at forventet nivå i 2012 er uendret fra 2011. Kontantstøtte for 2 åringer bortfaller i 2012. Det vil sannsynligvis få konsekvenser for at søknader til barnehageplass stiger, og bidrar til at behovet for flere barnehageplasser øker.

Forebyggende arbeid barn/unge/tidlig intervensjon

Barn med spesielle behov/barn med nedsatt funksjonsevne

Organisering av ressursbarnehager

Hensikt:

Til barnets beste!

Samle kompetanse (støttepedagoger og assistenter), et team, et miljø, kvalitetssikring, bygger et miljø, bedre tilbud for barnet

Bedre utnyttelse av ressurser, hensiktsmessig for barnet og familien, også for barnehagen

Bedre utnyttelse av ressurser, fordel for barnehagen, PPT, støttepedagoger, fagenheten

Færre barnehager å forholde seg til for PPT, fagenheten, ressurs sparing

Organisering av ressursbarnehager henger sammen med kommunens fokus på organisering av tilpasset opplæring og spesialundervisning (prosjekt pågår) og Tidlig intervensjon, tidlig innsats. På bakgrunn av St.meld. 18 og 41, og kommunens innsats i forbindelse med tidlig intervensjon, er det nødvendig å vurdere tilbudet til barn med rett til spesialpedagogisk hjelp ift opplæringsloven § 5 – 7 og barn med nedsatt funksjonsevne, lov om barnehager § 13.

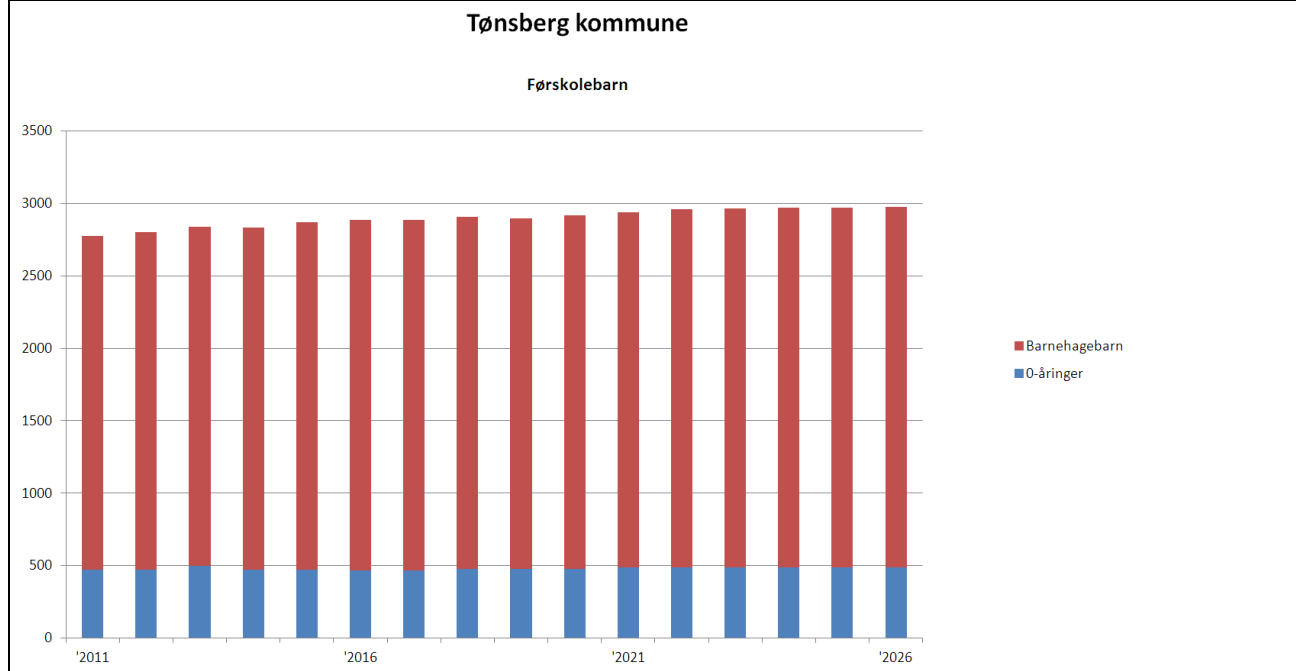
I løpet av de siste årene har antall barn med nedsatt funksjonsevne og barn med rett til spesialpedagogisk hjelp økt, og det siste har blant annet utløst sakkyndig uttalelser med høyere antall årstimer til spesialpedagogisk hjelp. I 2011 ble budsjettet til barn med spesielle behov økt med 250.000 kroner. Midlene ble tatt fra de kommunale barnehagenes ordinære driftsbudsjett. Den økte rammen videreføres i 2012.

For å utnytte ressursene bedre, har det vært nødvendig å vurdere hvordan kommunen organiserer tilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne og barn med rett til spesialpedagogisk hjelp, og samtidig styrke det allmennpedagogiske tilbudet generelt.

I løpet av de siste årene etter at statens krav om full barnehagedekning og rett til barnehageplass trådte i kraft, har kommunen bygget og utvidet flere av sine barnehager, slik at de har kapasitet til å motta flere barn. Disse barnehagene er godt tilrettelagt for organisering av ulike tilbud til barn, både med hensyn til fleksibilitet, planløsning og romstørrelse.

For å utnytte kommunens ressurser på en best mulig måte, er derfor arbeidet i gang med å organisere følgende barnehager slik at de kan ta imot barn med nedsatt funksjonsevne til beste for barn og familier. På den måten vil både fagmiljøet, kompetansen og ressursene bli mer samlet og dermed utnyttet på en bedre måte.

Barnetallsprognose 2011-2026

Veksten i antall barn i barnehagealder er størst fra 2011 til 2015. Det betyr at det er behov for større barnehagekapasitet i Tønsberg. Det er fortsatt mulig å utnytte kapasiteten bedre noen steder, men i Søndre Slagen, der behovet er størst, er kapasiteten i ferd med å fylles opp. Det er ikke planlagt nye barnehager eller utvidelse av eksisterende i denne 4-årsperioden, men en utvidelse må vurderes.

Foreløpige tilskuddssatser for ikke-kommunale barnehager

I 2011 gikk barnehagesektoren over til å bli rammefinansiert, det vil si at ordningen med øremerket statstilskudd opphørte og at tilskuddet i stedet ble innlemmet i rammeoverføringen fra staten til kommunene. Fra 2011 er det kommunene som har ansvar for all offentlig finansiering av både kommunale og ikke-kommunale barnehager.

I forbindelse med overgangen til rammefinansiering kom det ny forskrift om likeverdig behandling av ikke-kommunale barnehager. I denne presenteres prinsipper for beregning av tilskudd til disse barnehagene. Kommunen plikter å kunngjøre foreløpige tilskuddssatser til ikke-kommunale barnehager i forbindelse med budsjettforslaget. Satsene som kommunen har beregnet for 2012 tar utgangspunkt i gjennomsnittlig pris per plass i kommunale barnehager og gjelder driftstilskudd til ordinære ikke-kommunale barnehager. Kommunen må justere tilskuddet til de private barnehagene som følge av budsjettendringer gjennom året i de kommunale barnehagene. Dette betyr at effekten av lønnsoppgjøret i 2012 kommer som en tilleggsbevilgning til de private barnhagene mot slutten av 2012. Effekten av lønnsoppgjøret 2012 er ikke inkludert i satsene under.

Satser for kapitaltilskudd og tilskudd til familiebarnehager følger nasjonale satser fremsatt av kunnskapsdepartementet.

Kommunen gjør oppmerksom på at tilskuddssatsene i tabellen under gjelder 100 % finansieringsandel. De ordinære ikke-kommunale barnehagene mottar i snitt 98 % tilskuddsandel, mens familiebarnehagene i 2012 har krav på 91,4 %.

Foreløpige tilskuddssatser til ordinære ikke-kommunale barnehager 2012 (100% tilskuddsandel)	Per heltidsplass inkl. 4% adm. påslag
Drift, barn 0 – 2 år	164 790
Drift, barn 3 – 6 år	80 167
	Per heltidsplass
Kapital, barn 0 – 6 år	7 600

Foreløpige tilskuddssatser til familiebarnehager 2012 (100% tilskuddsandel)	Per heltidsplass inkl. 4% adm. påslag
Drift, barn 0 – 2 år	138 000
Drift, barn 3 – 6 år	105 300
	Per heltidsplass
Kapital, barn 0 – 6 år	12 000

Konsekvenser av budsjettvedtak om ny finansieringsmodell for ikke-kommunale barnehager

Den nye finansieringsmodellen for ikke-kommunale barnehager var til politisk behandling i bystyret 25.05.2011, saksnr. 044/11. I forkant var saken oppe til behandling i utvalg for barn og unge og utvalg for finans, plan og næring. Rådmannens innstilling om å tildele tilskudd til de private barnehagene basert på minimumskravet om samme prosentvise tilskuddsandel som året før ble vedtatt. For de ordinære ikke-kommunale barnehagene i Tønsberg utgjorde dette i snitt 98%. Bystyret vedtok også å følge nasjonale tilskuddssatser for kapital.

Etter et tilleggsforslag ble det vedtatt at konsekvensene av vedtaket for de private barnehagene skulle synliggjøres i budsjettfremleggelsen. For å synliggjøre konsekvensene er det gjort en sammenligning av samlet utbetalt offentlig tilskudd for de private barnehagene i 2010 og 2011. I 2010 mottok de private barnehagene til sammen 78,6 mill i offentlig tilskudd. Dette var summen av kommunalt tilskudd og øremerket statstilskudd. I 2011 vil det totalt bli utbetalt 89,9 mill i kommunalt tilskudd til de private barnehagene. Dette er en nominell økning på 14,3% sammenlignet med fjoråret. Antall plasser i barnehagene var tilnærmet uendret fra 2010 til 2011. For den enkelte barnehage varierer økningen fra – 0,3 % og opp til 33 %. Variasjonene kan forklares ut i fra den tidligere finansieringsmodellen som Tønsberg kommune benyttet før rammefinansieringen trådte i kraft i 2011. Da ble andelen av tilskudd som gjaldt kapital beregnet på bakgrunn av den enkelte private barnehages størrelse og alder på bygg. Dette medførte at nyere bygg fikk høyere tilskudd enn eldre bygg, alt annet like.

Når den nye tilskuddsmodellen ble introdusert i 2011 skulle det beregnes en prosentvis tilskuddsandel for hver enkelt private barnehage. Beregningen skulle ta utgangspunkt i hva den enkelte barnehage mottok i samlet tilskudd i 2010 sammenlignet med hva den ville ha mottatt dersom gjennomsnittlig kommunal kostnad per plass ble lagt til grunn. Det ble derfor slik at de barnehagene som i 2010 mottok høyt kapitaltilskudd endte opp med en høyere samlet prosentvis tilskuddsandel enn barnehagene med eldre bygg. Noen av barnehagene endte opp med over 100% av kommunal gjennomsnittskostnad, men fordi forskriften opererer med maksimalt 100% tilskuddsandel, ble barnehagene som lå høyere enn dette i 2010 justert ned til 100% i 2011. Økningen for disse barnehagene ble derfor lavere enn de andre barnehagene som lå under 100%. Den ene barnehagen som i 2011 fikk en reduksjon i tilskudd på 0,3% sammenlignet med 2010 mottok 110% tilskuddsandel i 2010. Når denne barnehagen ble justert til 100% utgjorde reduksjonen i tilskuddsandel mer enn økningen i kommunale tilskuddssatser fra 2010 til 2011 og følgelig gikk samlet tilskudd ned.

Variasjon i tilskuddsøkning 2010 – 2011 vises i tabellen under:

Økning tilskudd 2010 - 2011	Antall barnehage r
Ordinære ikke-kommunale barnehager:	
< 5%	1
6-10%	2
11-15%	5
16-20%	5
21-30%	3
> 30%	1
Familiebarnehager	
1-5%	7
6-10%	1

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Total ramme for de kommunale barnehagene	150 693	151 908	152 408	153 908	154 908
2010 BARNEHAGE (OPPH. OG STIMUL.FØRSKOLEBARN)	125 584	127 297	127 797	129 297	130 297
2050 STYRKET BARNEHAGETILBUD	852	0	0	0	0
2052 MORSMÅLSUNDERVISNING	625	1 104	1 104	1 104	1 104

Rammen er øket for helårseffekt i 2012 av lønnsforhandlinger slutført i 2011.

Det ble i 2011 kuttet 1 550 000 i det ordinære driftsbudsjettet til de kommunale barnehagene. I tillegg ble det fjernet en faglederstilling med virkning fra 1. april. Helårseffekten av stillingen kommer til fratrukk i budsjettet for 2012.

Grunnet økt behov for ressurser til barn med spesielle behov ble det i 2011 overført 250 000 kroner fra de kommunale barnehagenes driftsbudsjett til dette formålet. Midlene videreføres i 2012.

Kongseik barnehage er en ressursbarnehage tilpasset barn med spesiell behov. De to stillingene som tidligere har vært budsjettert som ekstra ressurs i barnehagen vil fra neste år av budsjetteres som en del av ordinær bemanning. Dette fordi stillingene ikke kun benyttes til barn med spesielle behov, men også til resten av den ordinære barnegruppen.

Budsjettmidlene til morsmålsundervisning gjelder avdelingen for nyankomne flyktningers barn i Knapløkka barnehage. Nettorammen i 2012 øker som følge av at øremerket tilskudd til denne gruppen ble fjernet i 2011 og i stedet innlemmes i integreringstilskuddet til kommunen. Avdelingen er et samarbeid mellom kommunene i Vestfold og Tønsberg kan derfor sende refusjonskrav for de barna som tilhører andre kommuner.

I økonomiplan 2013 – 2015 er det lagt inn en generell budsjettøkning som skal reflektere forventet økning i antall barn med behov for barnehageplass.

6.5.4 Virksomhet Barn og unge

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling
1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totalt ramme for virksomhet 421 Barn og Unge	136 995	138 693	138 693	138 693	138 693
1200 ADMINISTRASJON	2 284	1 796	1 796	1 796	1 796
1300 ADMINISTRASJONSLOKALER	177	177	177	177	177
2060 PPT FØRSKOLEBARN	2 326	2 474	2 474	2 474	2 474
2100 FØRSKOLELOKALER OG SKYSS	201	201	201	201	201
2250 LOGOPEDTJENESTEN RESSURSSENTERET	1 555	1 596	1 596	1 596	1 596
2260 PPT FOR GRUNNSKOLEN	5 674	5 962	5 962	5 962	5 962
2270 SKOLELOKALER	651	651	651	651	651
2530 ADM UNGDOMSKONTORET	811	767	767	767	767
2531 FRITIDSKLUBBENE	5 056	4 861	4 861	4 861	4 861
2532 TILTAK BARN/UNGDOMSORGANISASJONER	33	33	33	33	33
2533 PROSJEKTER UNGDOM	459	50	50	50	50
2600 HELSETILBUD BARN/UNGE INKL. LEGETJENESTE	19 736	21 180	21 180	21 180	21 180
2610 HOME-START	249	285	285	285	285
2612 UNGDOMSHELSESTASJON	173	175	175	175	175
2800 BARNEVERN TJENESTE	15 911	16 414	16 414	16 414	16 414
2811 BARNEVERN VAKTEN	758	643	643	643	643
2900 BARNEVERN TILTAK I FAMILIEN	14 165	14 669	14 669	14 669	14 669
2901 AMBULERENDE TEAM	1 240	1 732	1 732	1 732	1 732
2950 OMSORG FOR BARN UTENFOR FAMILIEN	18 073	18 226	18 226	18 226	18 226
2952 OMSORG FOR FLYKTNINGBARN UTEN FAMILIE	3 231	2 899	2 899	2 899	2 899
3015 AVLASTNINGSBOLIG	26 601	26 235	26 235	26 235	26 235
3300 HJEMTJENESTE ELDRE OG FUNKSJONSHEMMEDE	3 338	3 367	3 367	3 367	3 367
3310 HJEMTJENESTE I BOLIGER	2	0	0	0	0
3313 OMSORGLØNN I HJEMMET	1 211	1 211	1 211	1 211	1 211
3315 MILJØARBEID FUNKSJONSHEMMEDE	2		0	0	0

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
3316 PERSONLIG ASSISTENT FUNKSJONSH	1 073	1 422	1 422	1 422	1 422
3317 INDIVIDUELL AVLASTN FUNKSJONSH	4 897	4 669	4 669	4 669	4 669
3511 STØTTEKONTAKT FUNKSJONSH	1 420	1 650	1 650	1 650	1 650
4000 FOREBYGGENDE ARBEID HELSE OG SOSIAL	1 140	866	866	866	866
<i>Herav:</i>					
Omsorgstasjon for barn og unge (OBU)	1 030	700	700	700	700
Overføring til Incstsenteret	160	166	166	166	166
4010 UTEKONTAKTEN	1 590	1 525	1 525	1 525	1 525
4260 PPT VOKSENOPLÆRING	68	67	67	67	67
4720 IDRETTSHALLER	1 493	1 493	1 493	1 493	1 493
4850 KULTURBYGG	1 397	1 397	1 397	1 397	1 397

Kommentarer:

Rammeøkningen skyldes lønnsøkninger, prisøkninger på kjøpte tjenester og nettoeffekt overføringer til og fra andre virksomheter. Se utfyllende opplysning om overføring av PPT stilling fra TVO under kapittel om voksenopplæring. I tillegg har virksomheten selv omrokkert noe mellom tjenestene. Styrkingen av barnevernet fra i fjor videreføres, og det er lagt inn nye midler i statsbudsjettet som kommunen kan søke på til ytterligere styrking av tjenesten i 2012. Den kraftige økningen i på tjeneste 2600 Helsetilbud barn og unge er stort sett knyttet til lønnsøkning inkl feilbudsjettering fra 2011, husleieøkning, samt økte tolkekostnader og bilgodtgjørelse. Reduksjonen på tjeneste 2952 Omsorg for flyktning barn skyldes at det ikke er full dekning til enhver tid.

Tjeneste 2533 Prosjekter. Det overføres kr 50.000 til ungdommens kulturmonstring.

Virksomheten har gjennom hele 2011 hatt store utfordringer med å holde budsjett. Dette skyldes store utgifter i barnevernet på tiltakssiden (2900 og 2950)

Virksomheten i 2011 omdisponert ressurser innenfor egen ramme gjennom frysing av stillinger i alle tjenestene, reduksjon på omfang i avlastning og støttekontaktvedtak, omorganisering av merkantile, redusert sommeravlastning og stenging på røde dager til styrking av barnevernet, men prognosen for 2011 sier at barnevernet må styrkes med ytterligere kr. 2.800.000.

Dette gjøres på følgende måte:

1. Aktiv sommer, som er organisert av ungdomskontoret, drives etter selvkostprinsippet. Dette er gjort i flere kommuner og vil gi en innsparing på kr. 400.000. Kommunen vil fortsatt søke om storbymidler men en del av tilbudene vil bli mer lokale enn de har vært i tidligere år. Gunnarsbø parken vil brukt som base for mye aktivitet. Dette var det en god erfaring med sommeren 2011.

2. Omsorgsstasjonen for barn og unge, OBU, reduseres med kr. 350.000 etter en prisjustering på 3%. Ledergruppen i virksomheten må sammen med OBU se på hvordan de resterende midlene på Kr.700.000 skal brukes. Barn og unge har ikke i 2011 benyttet seg fullt ut av avtalen med OBU da virksomheten har mange tiltak internt som benyttes før OBU. I tillegg har Barn og unge gjennomført så store omdisponeringer internt i 2011 at det også er naturlig å se på reduksjon av finansiering av eksterne tjenester. Det blir viktig i den økonomiske situasjonen som kommunen er i nå å samle ressursene i kjernetjenestene for å kunne opprettholde forsvarlig tjenestenivå.
3. Barneverntjenesten må jobbe med å få ned kostnadene på tiltakssiden med kr. 2.070.000. Dette ved å se på rekruttering av fosterhjem selv, prosjekt sammen med Nøtterøy om en del felles tiltak og se på bruken av tiltak.
4. **2531** Fritidsklubbene er redusert med kr. 195.000 som er en halv stilling utekontakt. Den andre halve stillingen til dette årsverket er omdisponert til å etablere fast UngInfo (på Farmandstredet) som et lavterskeltilbud for ungdommen. Unginfo har til nå drevet sin virksomhet på prosjektmidler som faller bort i 2012. Men dette er et vellykket tiltak det er viktig å videreføre og som i stor grad kompenserer for bortfallet av den andre halve stillingen.

6.5.5 Fagenhet Oppvekst

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for 18500 Fagenhet oppvekst	132 562	137 196	137 196	137 196	137 196
1200 ADMINISTRASJON	552	550	550	550	550
1300 ADMINISTRASJONSLOKALER	106	106	106	106	106
2010 BARNEHAGE	95 940	99 807	99 807	99 807	99 807
2050 STYRKET BARNEHAGETILBUD	16 446	16 559	16 559	16 559	16 559
2052 MORSMÅLSUNDERVISNING	19	0	0	0	0
2100 FØRSKOLELOKALER OG SKYSS	425	425	425	425	425
2200 GRUNNSKOLE	17 062	18 324	18 324	18 324	18 324
2220 ETTERUTDANNING	1 774	1 186	1 186	1 186	1 186
2270 SKOLELOKALER	61	61	61	61	61
2400 SKOLEFRITIDSTLBUD	177	178	178	178	178

Rammen er øket med helårseffekt i 2012 av lønnsforhandlinger sluttført i 2011.

Det er lagt inn ekstra midler til barnehagetjenesten som skal dekke forventet økning i tilskudd til private barnehager i 2012. Dette som følge av effekten av det kommunale lønnsoppgjøret og en justering av de nasjonale tilskuddssatsene.

Det forslås å redusere satsene for kompensasjon for foreldrebetaling i barnehagene fra 2012. Satsene for søskenmoderasjon holdes uendret fra i fjor.

Prosentvis reduksjon av betalings­sats (2 330 kr for 100% plass)	2011	2012
Foresattes samlede brutto inntekt:		
Over kr. 300 000	0 %	0 %
Kr. 150 000 – 300 000	21 %	20 %
Under kr. 150 000	64 %	30 %

Betaling til Nøtterøy for elevene ved Teigar ungdomsskole er trukket ut av skolens ramme og overført fagenhet oppvekst. Det er forventet en sterk økning i antall barn fra høsthalvåret 2011 slik at rammen økes fra neste år av. Det er også overført midler fra skolene til fagenheten som skal dekke lisensutgifter til nettbasert verktøy for lærere.

Rammen til etterutdanning reduseres som følge av at midler til videreutdanning og oppvekstfond avsluttes fra 2012.

Barn med spesielle behov / barnehage

Som følge av en generell økning i antall barn i Tønsberg kommune, øker også gruppen av barn med spesielle behov. Frem til 2011 ble det gitt øremerkede statstilskudd til disse barna basert på antall barn som var bosatt i kommunen. Da ordningen med øremerkede tilskudd opphørte, fikk kommunen full finansieringsansvar for barn med spesiell behov. I 2011 ble derfor den kommunale rammen til dette området øket tilsvarende frafallet av øremerket statstilskudd.

Fagenhet oppvekst opplever likevel at det er økonomiske utfordringer i forhold til å møte økningen i barn med spesielle behov. Som følge av dette har ressurser til barn med nedsatt funksjon etter barnehagelovens § 13 blitt kraftig redusert i 2011.

Det arbeides nå med å opprette ressursbarnehager i Tønsberg slik at man kan utnytte ressursene på en best mulig måte.

Spesialundervisning til fosterhjemsplasserte elever i andre kommuner (tjeneste 2200, kto 1350)

Tønsberg kommune har opplæringsansvar for et 30-talls grunnskoleelever, som er fosterhjemsplasserte utenfor kommunen. Om lag halvparten av disse har behov for og rett til spesialundervisning.

Kommunens ungdomsskoler benytter den interkommunale spesialskolen Bakkeåsen i Åsgårdstrand for helhetlig spesialpedagogisk opplegg for elever som har behov for et mindre, alternativt skoletiltak.

Utgifter til denne tjenesten har i løpet av de siste 5 årene økt fra omlag 5,1 til 8,4 mill (2011)..

Spesialundervisning til elever i private grunnskoler (tjeneste 2200, kto 1370)

Tønsberg kommune gjør vedtak om spesialundervisning for omlag 30-40 elever i private skoler. Alle vedtak gjøres på bakgrunn av gyldig sakkyndig vurdering, for Granly skole DELK, Elihu kristne grunnskole og Jareteigen Montessori skole av Tønsberg PPT, for Rudolf Steinerskolen i Vestskogen av Nøtterøy PPT..

Utgifter til denne tjenesten har i løpet av de siste 5 årene økt fra omlag 4.3 til 5.6 mill (2011). i private og kommunale skoler. Dette vil bli fulgt opp gjennom bl.a. ”prosjekt spesialundervisning på området barn og unge”

7 HELSE OG OMSORG

7.1 Lover som regulerer virksomhetsområdet

Hvilken lov	Hva gjelder loven for	Tjenestetypen som kommunen er pålagt
Helse- og omsorgstjenesteloven	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Legetjenester ☐ Legevakt ☐ Medisinsk nødmeldetjeneste ☐ Habilitering og rehabilitering ☐ Svangerskapsomsorg ☐ Helsestasjon- og skolehelsetjeneste ☐ Helsefremmende og forebyggende helsearbeid ☐ Sykehjem med mer ☐ Barneboliger ☐ Fængselshelsetjeneste ☐ Psykisk helsetjeneste ☐ Rustjeneste ☐ Praktisk bistand ☐ Personlig assistanse ☐ Støttekontakt ☐ Avlastningstiltak 	Profesjonsnøytralt ”sørge for ansvar” for forsvarlige tjenester
	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Bruk av tvang og makt Pasient- og brukersikkerhet 	

Hvilken lov	Hva gjelder loven for	Tjenestetypen som kommunen er pålagt
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Journal- og informasjonssystemer ○ Opplæring av helsepersonell 	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Beredskapsarbeid 	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bistand ved ulykker og akutte situasjoner 	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Samarbeid med spesialisthelsetjenesten 	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Utskrivningsklare pasienter ○ Kommunal medfinansiering 	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Internkontroll 	

Hvilken lov	Hva gjelder loven for	Tjenestetypen som kommunen er pålagt
Pasient- og brukerrettighetsloven	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rett til kommunale helse- og omsorgstjenester 	Materielle pasient- og brukerrettigheter etter helse- og omsorgstjenesteloven
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Rett til øyeblikkelig hjelp 	
Helsepersonelloven	<ul style="list-style-type: none"> ○ Krav til helsepersonells yrkesutøvelse 	Journalssystemer, internkontroll
Krisesenterloven	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kommunalt krisesentertilbud kvinner, menn og barn 	Vertskommune for Krisesenteret i Vestfold
		Døgntilbud, dagtilbud, separat tilbud til menn
Psykisk helsevernloven	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tvungen psykisk helsevern 	
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Tvungen legeundersøkelse, observasjon eller psykisk helsevern 	Kommunelegen vedtaks- og begjæringsmyndighet
Folkehelseloven	<ul style="list-style-type: none"> ○ Forebyggende helsearbeid 	Fremme folkehelse i tjenester og planer,
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Miljørettet helsevern 	Tilsyn, meldeplikt og godkjenning
Smittevernloven	<ul style="list-style-type: none"> ○ Forebyggende smittevern, undersøkelse og behandling 	Kommunelegens og helsepersonells plikter
Tobakkskadeloven	<ul style="list-style-type: none"> ○ Røykeforbud i lokaler og transportmidler 	Tilsynsansvar – kommunelegen
Helse- og	<ul style="list-style-type: none"> ○ Beredskap og beordring av personell 	Beredskapsplan for

Hvilken lov	Hva gjelder loven for	Tjenestetypen som kommunen er pålagt
sosialberedskapsloven		kommunens helse- og omsorgstjenester eller sosiale tjenester
Helseregisterloven	o Helseopplysningsdeling og personvern	Sikre datasystemer og internkontroll Tilgangsstyring, tilsyn, sanksjoner mm

7.2 Etablerte tjenester –uten pliktmessig (lovpålagt) organisering, innhold eller omfang

- Velferds- og aktivitetstiltak for forskjellige brukergrupper
- Frivillighetsentralen
- Lavterskeltilbud til rusmiddelavhengige
- Feltpleien
- Trygghetsalarm
- Impuls - friskverntilbud

7.3 Hovedmål og prioriterte områder

Overordnet kommuneplanmål vedtatt av Bystyret 16.april 2008:

- Vi ønsker en kommune hvor innbyggerne spiller en aktiv rolle, og hvor tjenestetilbudene er tilgjengelige, samordnede, oversiktlige, effektive og basert på et tolerant og inkluderende menneskesyn
- Trygghet og gode levekår i alle livsfaser

Prioriterte områder vedtatt av Bystyret 18.juni 2008:

- Tjenester i egen bolig og institusjon/rehabilitering
- Forbyggende arbeid og rehabilitering
- Flerkulturelle i Tønsberg
- Samhandlingsplan

Prioritert område: Tjenester i egen bolig og institusjon/rehabilitering

Kommuneplanområde kap.2 Helse og sosial

Utfordringer:

- Tilstrekkelig antall tilrettelagte boliger for mennesker med psykisk utviklingshemming og fysiske ervervede funksjonshemninger
- Gi brukere med omfattende hjelpebehov et godt tilbud utenfor institusjon
- Øke brukermedvirkningen i de kommunale tjenestene

- Korttidsplasser brukes til rehabiliterings- og avlastningsopphold
- Øke antall omsorgsboliger med nattjeneste og dagtilbud
- Oppbygging av lokalmedisinsk senter og Lærings- og mestringssenter (LMS) i henhold til føringer i Samhandlingsreformen
- Avsette midler til drift av Olsgård sykehjem i økonomiplanperioden

Prioritert område: Forbyggende arbeid og rehabilitering

Kommuneplanområde kap.2 Helse og sosial

Utfordringer:

- Fysio- og ergoterapiressurser til forebyggende og rehabiliterende tiltak er bedret for å redusere behovet for høyere omsorgsnivå
- Oversikt over innbyggernes helse – Folkehelsearbeid
- Kunne gi et godt tilrettelagt tilbud til demente med utagerende adferd
- Flere virksomheter har kompetanse på rus og psykiatri
- Legetjenesten ved bo- og behandlingssentrene er bedret
- Større turnover på korttidsplassene på institusjon
- Utvikling av en tiltakskjede for rusavhengige med fokus på botilbud, rehabilitering og aktivitets-/ arbeidstilbud
- Organisere kommunens dag- og arbeidstilbud på en slik måte at det tilfredstiller statens krav for å få tilskudd til arbeidsplasser
- Øke transporttjenesten for brukerne

Prioritert område: Samhandling

Kommuneplanområde: kap.2 Helse og sosial

Utfordringer:

- Den tverrfaglige rehabiliteringstjenesten er samordnet i tråd med Samhandlingsreformen
- Universell utforming slik at innbyggere med funksjonshemninger kan delta på lik linje med funksjonsfriske

Prioritert område: Flerkulturelle i Tønsberg

Kommuneplanområde: kap.2 Helse og sosial kap.3 Kultur

Utfordringer:

- Implementering av nye metoder og læringsarenaer for voksnes læring
- Flere innvandrere i arbeid
- Samarbeid om integrering av innvandrere mellom frivillige organisasjoner og kommunen er forbedret
- Utvikle arenaer for flerkulturell kulturutfoldelse og nettverksbygging i samarbeid med innvandrersorganisasjonene

7.4 Benchmarking

<i>KOSTRA Konserntall 2010</i>	Tønsberg	Gruppe 13 ¹⁾	Landet uten Oslo
NØKKELTALL FRA KOMMUNEBAROMETERET			
Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning	64	73	73
Fysioterapitimer pr beboer i sykehjem pr uke	0,24	0,31	0,32
Korrigerede brutto driftsutgifter, institusjon, pr kommunal plass	865 797	895 000	851 294
Korrigerede brutto driftsutgifter, pr mottaker av hjemmetjenester	171 866	187 750	185 128
Andel plasser i institusjon og heldøgnsbemannet bolig i % av befolkning 80+	24	27	28
System for brukerundersøkelser	ja	-	-
Andel plasser avsatt til tidsbegrenset opphold	21,1	17,8	15,1
Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken til brukere utenfor institusjon	9,1	9,7	9
Sosialhjelpsmottakere	1 147	969	295
Årsverk i sosialtjenesten	58,14	37,66	12,73
Brutto driftsutgifter pr sosialhjelpsmottaker, i kroner	83 809	76 319	80 187
Gjennomsnittlig utbetaling pr stønadsmåned	7 984	7 460	6 369
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	4,2	4,6	3,7

PLEIE OG OMSORG			
Netto driftsutgifter pleie og omsorg i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	39,9	35,5	35,8
Andel av netto driftsutgifter til institusjoner	41,8	43,8	35,8
Andel av netto driftsutgifter til hjemmeboende	52	50,3	48,3
Andel av netto driftsutgifter til aktivisering	6,2	5,9	5,3
Andel innbyggere 67-79 institusjon	1,7	1,6	1,7
Andel innbyggere 80+ institusjon	74,7	70,4	72,6
Brukerbetaling i institusjon ift korrigerede brutto driftsutgifter	19,1	14	15,2
Mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innbygger 0-66 år	20	18	18
Mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innbygger 67-79 år	91	73	80
Mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innbygger 80+ år	404	333	343
Andel av hjemmetjenestebrukere med noe/avgrenset bistandsbehov	45,8	42,7	45,2

HELSETJENESTE			
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	1 323	1 611	1 830
Netto driftsutg til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger	848	1 110	1 305
Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere.	6,4	7,5	7,9
Årsverk av fysioterapeuter pr. 10 000 innbyggere.	7,1	7,3	7,1

SOSIALTJENESTE			
Netto driftsutg. til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år	874	868	1 019
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år	1 471	1 443	1 376
Netto driftsutg. til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innb. 20-66 år	840	405	430
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	4,7	4,1	4,2
Netto driftsutg. til kommunale sysselsettingstiltak pr. innbygger 20-66 år	531	255	228

¹⁾ Store kommuner utenom de fire største byene

For Tønsberg kommune er det rapportert en lav andel årsverk med fagutdanning i brukerrettede tjenester innenfor PLO-området. Dette er bekymringsfullt med tanke på de faglige utfordringene som vil komme i forbindelse med innføring av samhandlingsreformen.

Årsverk leger pr 10 000 innbygger ligger 1,1 lege lavere enn i gruppe 13. For å rette på dette søker vi høsten 2011 om å opprette en ny fastlegehjemmel.

Vi har en sykehjemsdekningen (inkludert heldøgnsbemannet bolig) på 24% for personene over 80 år. Dette er lavere enn snittet i kommunegruppe 13. Samtidig ser vi at andel innbyggere 80+ år på institusjon ligger høyere enn kommuner i samme kommunegruppe.

Mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innbygger for alle aldersgrupper ligger høyere enn sammenlignbare kommuner. Pr 1000 innbygger har vi 18 flere mottakere for aldersgruppen 67-79 år og 71 flere for aldersgruppen 80+ år. Korrigerte brutto driftsutgifter i institusjon pr kommunal plass viser relativt lave utgifter. Grunnen til dette er trolig en kombinasjon av flere faktorer mellom annet en effektiv drift. Tønsberg kommune ligger også lavt i forhold til andre kommuner når det gjelder brutto driftsutgifter per mottaker av hjemmetjenester. Lave driftsutgifter per mottaker kan sees i sammenheng med at Tønsberg har mange flere mottakere enn sammenligningskommunene, spesielt i gruppen over 80 år. Rådmannen mener at disse resultatene gir en indikasjon på at kommunen må se på prioritering innen tjenestetildelingen og organisering av tjenesteproduksjonen.

Tønsberg kommune har mye lavere utgifter til fastleger, legevakt, ergoterapi og fysioterapitjenesten (offentlig og privat) enn sammenlikningskommunene.

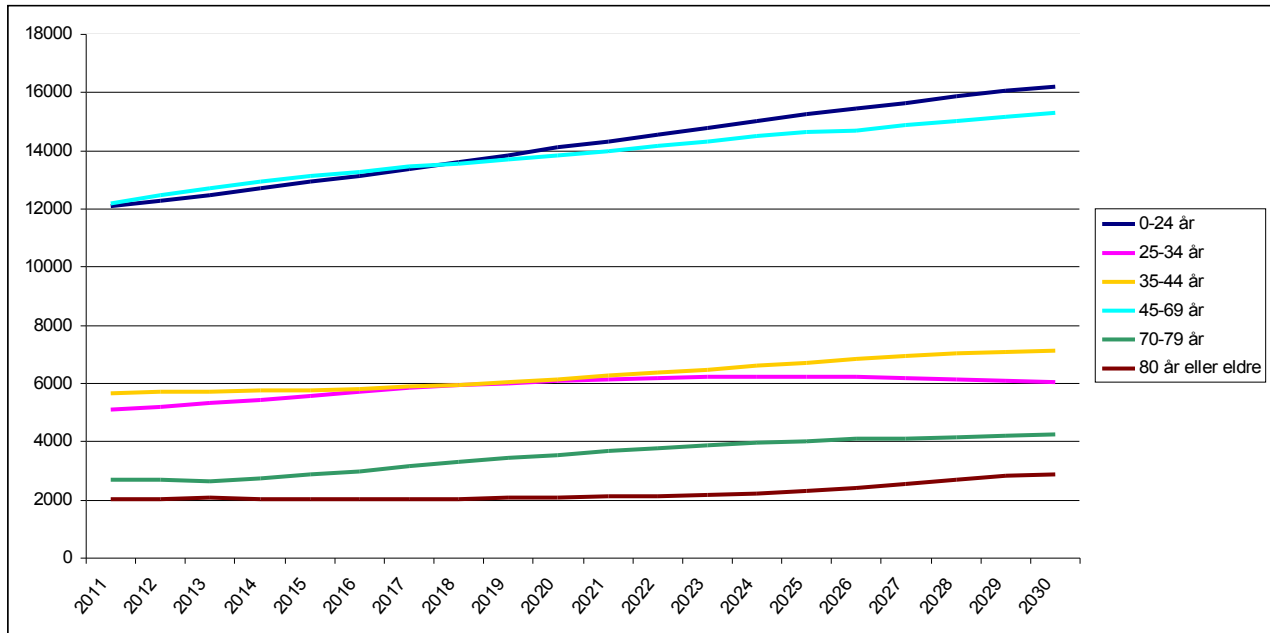
Antall sosialhjelpsmottakere ligger høyt i Tønsberg sett i forhold til våre sammenligningskommuner. I Tønsberg gikk antallet brukere opp med 12,4% fra i fjor økt mens tallet har gått ned i sammenligningskommunene. Brutto driftsutgifter per mottaker er også høyere i Tønsberg sammenlignet med andre kommuner og landet for øvrig. Brutto driftsutgifter per mottaker i kommunen har derimot gått ned med 7% sammenlignet med fjoråret.

Antall mottakere per årsverk er lavere i Tønsberg enn i de andre kommunene. Dette kan si noe om kapasiteten i tjenesten og hvor mye en bruker på å følge opp brukerne.

Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned er høyere i Tønsberg enn andre kommuner mens stønadslengden er kortere. I følge kommunebarometeret gir det høyere score å betale ut ”mye over kort tid, enn lite over lang tid”. Det er også verdt å merke seg at gjennomsnittlig stønadslengde i Tønsberg har gått ned fra 4,4 måneder i fjor til 4,2 i år.

Når det gjelder kommunale sysselsettingstiltak er storparten av utgiftene som føres på denne funksjonen tiltak som gjennomføres av virksomhet Tilrettelagt arbeid. Dette er arbeidstjeneste for yrkes- og utviklingshemmede, Manus, Akantus og utegruppa. I tillegg har Tønsberg sysselsettingstiltak i Storgata under regi av virksomhet sosial. Tidligere kartlegginger har vist at det er forskjellig organiseringer av slike tiltak i kommunene som også fører til forskjeller i bokføring som igjen gjør sammenlikninger med andre kommuner vanskelige.

Befolkningsprognose

Sum antall eldre fra 70 år og oppover øker i henhold til SSB's statistikk forutsatt *middels befolkningsvekst* øker med 2 441 personer fra 2011 til 2030.

Den største økningen i hele perioden fram til 2030 finner vi i aldersgruppen 70-79 år med 1554 personer og aldersgruppene 80+ år som øker med 887 personer.

Vi ser at aldersgruppen 70 -79 år viser en sterk økning fra 2014 til 2024. Denne økningen vil forplante seg videre med start i 2024 for aldersgruppen 80 + år. For Tønsberg er det gledelig at både aldersgruppen 0-24 år, 35-44 år og 45-69 år viser god folkevekst fram mot 2030.

7.5 Økonomiplan

7.5.1 Vi skal møte nye utfordringer på en god måte

7.5.1.1 SAMHANDLINGSREFORMEN

Samhandlingsreformen skal innføres fra 1. januar 2012. Dette er en retningsreform som skal legge til rette for endringer over flere år. Nye helse og omsorgslov og ny folkehelselov understreker dette.

Den nye helse og omsorgsloven har som formål å

1. forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne
2. fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer
3. sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre
4. sikre tjenestetilbudets kvalitet og et likeverdig tjenestetilbud
5. sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov,
6. sikre at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet og
7. bidra til at ressursene utnyttes best mulig

Den ny folkehelselov sitt formål er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Denne loven vil bli førende for planlegging og tiltak innen alle virksomheter i kommunen.

Samhandlingsreformen medfører i 2012 to konkrete endringer som vil få konsekvenser for kommunens helse og omsorgstjenester.

1. Kommunene overtar det finansielle ansvaret for utskrivningsklare pasienter på sykehus fra første dag. Fra 1. januar 2012 betaler kommunen 4 000 kroner per døgn per pasient som er utskrivningsklar. Tønsberg får overført rundt 4 millioner kroner til å etablere tilbud for disse pasientene i 2012.

For å møte denne utfordringen har Tønsberg komme inngått et interkommunalt samarbeid med Tjøme og Nøtterøy kommune og etablert en intermediaeravdeling ved Gipø, Nøtterøy, som skal gi tilbud til disse pasientene.

2. Fra 1. januar 2012 skal kommunen betale 20 % av regningen når innbyggerne legges inn på sykehus. Dette gjelder pasienter med ”vanlige” medisinske diagnoser. Vi skal ikke medfinansiere tilbud innen psykisk helsevern, tverrfaglig spesialisert rusbehandling, kirurgi, fødsler, polikliniske laboratorie- eller radiologiske tjenester eller opphold i private opptreningsinstitusjoner. Vi har et begrenset ansvar på kr 30 000 for hver pasientopphold. Som andre vertskommuner har Tønsberg et noe høyere forbruk av sykehus tjenester enn andre kommuner. Dette blir kompensert med om lag 7 millioner kroner utover ramma i tre år. I 2012 fikk vi tilført ca 50 mill til kommunalmedfinansiering. Intensjonene med denne medfinansieringen er at kommunen skal bli mer bevisst på viktigheten av å fremme helse, forebygge sykdom og bygge opp lokale tilbud. I 2012 må vi kartlegge hvilke pasienter dette

gjelder og sette i gang konkrete tilbud til disse. I dette arbeidet blir det særlig viktig å få til et godt samarbeid med fastlegen i kommunen.

I 2012 må vi også starte forberedelsen for å etablere tilbud om øyeblikkelig hjelp, inkludert døgntilbud for pasienter som har behov for akutt hjelp eller observasjon. Lovplikten gjelder fra 2016 og skal fases inn i perioden 2012-2015. Tilbudet er foreslått fullfinansiert for kommunene, men det vil medføre tid og ressurser fra kommunen til planlegging og forberedelse. Dette tilbudet vil kommunen planlegge i sammenheng med interkommunal legevakt og eventuelle lokalmedisinske tjenester.

Selv om samhandlingsreformen stiller krav til samhandling på tvers av nivå og mellom kommuner så mener rådmannen at de største utfordringene for å nå intensjonen i reformen er å få til god samhandling internt i organisasjonen. Tiltakene som er skissert under er alle element som legger til rette for å løse disse utfordringene.

7.5.1.2 PASIENTFORLØP

Hjemmetjenesten og Træleborg bo og behandlingssenter deltar i et nettverk, i regi av Utviklingssentret i Sandefjord. Nettverket samarbeider også med onkologisk avdeling SIV og skal utvikle trygge og gode pasientforløp for pasienter som trenger lindrende behandling. I årene fremover skal Tønsberg kommune arbeide for at stadig flere pasienter og brukere får standardiserte, trygge og forutsigbare pasient- og brukerforløp. Vi ønsker også å legge til rette for at slike forløp i enda større grad også blir standardiserte mellom nivåene og interkommunalt der det er behov for det. Slik standardisering er viktig for fagkvalitet og bruker- og pasientsikkerhet. Samtidig vil standardisering medføre god ressursutnytting og bedre økonomisk kontroll.

7.5.1.3 EN DØR INN

Personer med kroniske og langvarige sykdommer har en stor utfordring når det gjelder bistand til koordinering og behandling og oppfølging. Pasienter og brukere som trenger hjelp fra kommunen kan være sårbare og kan ha problemer med å forstå hvor og hvorledes de skal få hjelp. Flere interne utredninger påpeker at det er et behov for mer helhetlig koordinering, styring og tildeling av tjenester for å sikre beste effektive omsorgsnivå (BEON). De påpeker at det er behov for mer effektiv ressursutnyttelse og tilpasning til økonomiske rammer.

På bakgrunn av dette har rådmannen sett ned et iverksettingsprosjekt for å gjennomføre prinsippet om "en dør inn". Dette prosjektet skal sikre likeverdig og forsvarlig tildeling av tjenester gjennom enkeltvedtak etter ny Lov om kommunale Helse- og omsorgstjenester. Prosjektet omfatter alle personer over 18 år og skal i tillegg sikre gode overganger mellom tilbudet gitt i virksomhet Barn og unge og de virksomheter som gir tilbud til personer over 18 år. En forsvarlig tildeling skal skje gjennom effektiv ressursutnyttelse.

7.5.1.4 HENSIKTMESSIG ORGANISERING OG EFFEKTIVT UTNYTTING AV RESSURSENE

Virksomhetene innen Helse og omsorg vil i 2011 ha et merforbruk på rundt 20 millioner kroner. Merforbruk har vært en utfordring for disse virksomhetene over flere år. Flere brukere og økt behov genererer selvsagt økte kostnader. Interne utredninger og statistikk tilsier at vi har en høy dekningsgrad når det gjelder ulike tjenester innenfor virksomhetene. De store økonomiske utfordringene, samtidig med gjennomføring av samhandlingsreformen gjør at rådmannen vil sette i gang et arbeid for å vurdere om virksomhetene er organisert på best mulig måte. Se også punkt 7.5.2.3. Hjemmetjenester.

7.5.1.5 GENERELLE INNSPARINGER INNEN HELSE OG OMSORG

Det er lagt inn et generelt kutt på to millioner kroner for virksomhetene inne helse og omsorg. Med et så stort merforbruk som virksomhetene har i 2011 kan det bli vanskelig å både redusere merforbruket og spare inn to millioner. Rådmannen vil derfor øke inntektene ved å øke egenbetalingssatsene på praktisk hjelp i hjemmet og trygghetsalarmer. En oversikt gjennomført av 12K (vedlegg) viser at Tønsberg kommune sine satser for trygghetsalarm og timepris for praktisk hjelp ligger lavere enn flere av kommunen i 12K samarbeidet.

7.5.2 Økonomiske rammer for virksomhetene

7.5.2.1 BO OG BEHANDLINGSSENTER

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for virksomhet 621 Nes bo- og behandlingssenter	81 686	82 089	81 403	81 403	81 403
3000 PLEIE I INSTITUSJON	50 791	49 799	49 113	49 113	49 113
3011 KJØKKEN I INSTITUSJON	3 061	3 187	3 187	3 187	3 187
3013 VASKERI I INSTITUSJON	841	899	899	899	899
3014 AKTIVITETER I INSTITUSJON, ELDRE OG FUNKSJONSHEMMEDE	118	105	105	105	105
3200 INSTITUSJONSLOKALER	14 697	14 734	14 734	14 734	14 734
3310 HJEMTJENESTE I BOLIGER	12 178	12 310	12 310	12 310	12 310
3500 AKTIVITETSTJENESTE ELDRE OG FUNKSJONSHEMMEDE	0	1 055	1 055	1 055	1 055

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for virksomhet 626 Træleborg bo- og behandlingssenter	73 635	73 978	73 528	73 528	73 528
3000 PLEIE I INSTITUSJON	53 433	54 763	54 313	54 313	54 313
3011 KJØKKEN I INSTITUSJON	3 016	2 075	2 075	2 075	2 075
3013 VASKERI I INSTITUSJON	1 046	873	873	873	873
3014 AKTIVITETER I INSTITUSJON, ELDRE OG FUNK	170	47	47	47	47
3200 INSTITUSJONSLOKALER	9 838	10 010	10 010	10 010	10 010
3310 HJEMTJENESTE I BOLIGER	6 132	6 210	6 210	6 210	6 210

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for virksomhet 631 Eik bo- og behandlingssenter	49 075	61 035	62 171	73 641	73 641
3000 PLEIE I INSTITUSJON	35 938	46 387	47 523	58 993	58 993
3011 KJØKKEN I INSTITUSJON	2 099	2 538	2 538	2 538	2 538
3013 VASKERI I INSTITUSJON	494	647	647	647	647
3014 AKTIVITETER I INSTITUSJON, ELDRE OG FUNK	152	112	112	112	112
3200 INSTITUSJONSLOKALER	6 609	6 681	6 681	6 681	6 681
3310 HJEMTJENESTE I BOLIGER	3 783	3 841	3 841	3 841	3 841
3500 AKTIVITETSTJENESTE ELDRE OG FUNKSJONSTEM	0	829	829	829	829

Kommentarer:

Alle tre bo- og behandlingssentrene har fått dekket effekten av lønnsoppgjøret i 2011. Nes har flyttet budsjettet for dagsenteret (feil teknisk plassering) fra tjeneste for pleie i institusjon til aktivitetstjeneste eldre og funksjonshemmede i 2012.

Det er lagt inn en økning på Eik på 11,7 mill kr i 2012 til drift av ny langtidsavdeling, forsterket enhet samt dagsenter med 10 måneders drift økende til 13, 5 mill kr for helårsdrift i 2013. Fra 2014 er det lagt et budsjett på 25 mill kr til drift av alle avdelingene som det nye bygget er dimensjonert til. Fra 2013 er det lagt en reduksjon i budsjetttrammen på alle tre sentrene på 686 000 kr for Nes, 450 000 kr for Træleborg og 686 000 kr for Eik. Dette er til deldekning av økningen for 12 måneders drift på de nye avdelingene på Eik.

Eik bo- og behandlingssenter opprettholder de samme innsparingstiltak i 2012 som i 2011: sekretærstilling 40 %, fagkoordinator 50 % og kjøkkenassistent 25%.

Ny forsterket skjermet enhet får lavere bemanning enn planlagt. Alle avdelinger reduserer forbruk av variabel lønn. Det blir gjort intern omorganisering for å få større langtidsavdeling.

50% fagkoordinatorstilling ved Nes bo- og behandlingssenter er tatt ut. Alle avdelinger reduserer forbruk av variabel lønn.

Træleborg bo- og behandlingssenter reduserer med et personal på vakt på hverdager på korttidsavdelingen og lar fagkoordinator delta i stell og sykepleieoppgaver på formiddagen. Når Eik er utvidet reduserer Træleborg bruken av vikarer til demente.

Træleborg viderefører ordningen med at det ikke alltid blir tatt inn vikarer ved fravær og bruker mindre vikarer til fagutvikling. Arbeidet med syklefraværsoppfølging, opplæring av tillitsvalte og verneombud fortsetter. Medisinbudsjettet er redusert, da forbruket har vært mindre og medisinene er billigere. I tillegg øker Træleborg fokus på riktig medisinbruk mellom annet ved å delta i læringsnettverk for sikker legemiddelbehandling. Prisene på fotpleie og frisør er økt.

7.5.2.2 FAGENHET HELSE OG OMSORG

Fagenhet Helse og omsorg består av seksjon Forvaltning helse og omsorg, Legetjenester, Fengselshelsetjenester og Legevakt.

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for 184 Fagenhet Helse og omsorg	120 849	124 598	125 424	125 424	125 424
1200 ADMINISTRASJON	4 697	4 050	4 050	4 050	4 050
1300 ADMINISTRASJONSLOKALER	1 232	2 020	2 020	2 020	2 020
2600 HELSETILBUD BARN/UNGE INKL. LEGETJENESTE	510	519	519	519	519
2612 UNGDOMSHELSESTASJON	113	111	111	111	111
3000 PLEIE I INSTITUSJON	65 203	65 235	65 066	65 066	65 066
3300 HJEMTJENESTE ELDRE OG FUNKSJONSHEMMEDE	7 262	7 517	7 517	7 517	7 517
3313 OMSORGLØNN I HJEMMET	6 238	6 201	6 324	6 324	6 324
3314 AMBULERENDE HJEMTJENESTE	506	683	683	683	683
3316 PERSONLIG ASSISTENT ELDRE OG FUNKSJONSH	3 793	4 131	4 131	4 131	4 131
3317 INDIVIDUELL AVLASTN ELDRE/FUNKSJONSHEMM	2 167	2 026	2 026	2 026	2 026
3511 STØTTEKONTAKT ELDRE OG FUNKSJONSHEMMEDE	4 239	4 312	4 312	4 312	4 312
4000 FOREBYGGENDE ARBEID HELSE OG SOSIAL	1 929	1 984	1 984	1 984	1 984
4100 KOMMUNEOVERLEGE	1 288	1 445	1 445	1 445	1 445
4105 HELSETJENESTER	15 941	17 956	17 956	17 956	17 956
4111 LEGEVAKTTJENESTE	5 696	6 408	7 280	7 280	7 280
4123 FENGSELHELSETJENESTE, INKL. LEGER	35	0	0	0	0

Kommentarer:

Helårseffekt for lønnsoppgjøre er lagt inn, prisøkning for kjøpte plasser på private institusjoner, tjeneste pleie i institusjon og økning i tilskudd til fastleger/turnusleger på helsestjenester.

Budsjettbeløp på til sammen 2,9 mill til kjøp av plasser i private institusjoner er trukket ut av rammen på tjeneste pleie i institusjon og brukt til deldekning av nye avdelinger på Eik.

Tjeneste for legevakt er økt brutto med 1 mill i tillegg til lønnsoppgjørseffekten. Endringen i netto i tallet på legevaktstjenesten representerer Tønsberg kommunes andel av økningen og dekker overforbruket i 2011 som følge av avtalemessige lønnsøkning for leger, ekstravakter og vikarer.

I 2012 vil rådmannen gå gjennom organisering av legevakt med de seks legevaktskommunene for å vurdere om en skal omgjøre legevakten til et interkommunalt selskap (IKS). Samtidig vil en vurdere det faglige innholdet og åpningstidene.

7.5.2.3 HJEMMETJENESTER

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Total ramme for 615 Hjemmetjenester	123 874	124 471	124 471	124 471	124 471
3314 AMBULERENDE HJEMMETJENESTE	122 888	124 471	124 471	124 471	124 471
3520 ELDRESENTER	986	0	0	0	0

Kommentarer:

Rammen er øket med helårseffekt i 2012 av lønnsforhandlinger sluttført i 2011.

Nedgangen for tjenesten eldrester skyldes at utgifter til husleie etc. i 2011 ble budsjettert på denne tjenesten for to av sonene. I 2012 er disse utgiftene lagt under tjeneste ambulerende hjemmetjeneste på linje med resten av sonene.

Virksomhet Hjemmetjenester har et budsjett for 2011 på kr. 123 804 mill. Framskrevet overforbruk viser 6.2 mill. For å tilpasse de økonomisk ramme for 2012 på kr. 124 471 mill og for å møte de faglige utfordringene som ligger i samhandlingsreformen endrer vi intern organisering av tjenestene i sonene.

Vi vil da få en mer effektiv drift ved at alle renholdsoppdrag blir samlet på en sone.

Andel innbyggere 80+ år på institusjon ligger høyere enn kommuner i samme kommunegruppe. Mottakere av hjemmetjenester pr 1000 innbygger for alle aldersgrupper ligger høyere enn sammenlignbare kommuner. Denne utviklingen gjør at rådmannen ber forvaltningsenheten (bestiller) og hjemmetjenesten (utfører) om å samarbeide om prioritering av tjenestetildelingen slik at Tønsberg kommune nærmer seg dekningsgradene for sammenlignbare kommuner og slik at hjemmetjenesten tilpasser seg gitte økonomiske rammer og unngår merforbruk. Samtidig må hjemmetjenesten legge til rette for at intern organisering sikrer effektiv utnytting av ressursene. Dette arbeidet henger nøye sammen med prosjektet "en dør inn" som mellom annet skal se på tildelingspraksis i forvaltningsenheten. For å tilpasse tilbudet til vedtatte økonomiske rammer, må tildelingen av tjenester strammes inn.

Kr. 743 000 som i dag brukes til km. og kjøregodtgjørelse omdisponeres til utgifter til tjenestebil. Hjemmehjelperne slipper å bruke sin privatbil og HMS perspektivet ivaretas på en bedre måte ved at de går to sammen.

Ved å gå fra fem til fire hjemmesykepleiesoner får vi et bredere og større fagmiljø som er mindre sårbare ved fravær utgifter til variabel lønn vil reduseres.

Parallelt med egen effektivisering samarbeider vi med de andre virksomhetene om nivå på tjenester, beste effektive omsorgsnivå, tjenester til LAR brukerne og rasjonelle turnusordninger.

7.5.2.4 BO OG SERVICE

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for virksomhet 636 Bo- og Service	17 693	17 997	17 997	17 997	17 997
3520 ELDRESENTER	17 173	17 475	17 475	17 475	17 475
3530 FRIVILLIG ARBEID ELDRE OG F.HEM.	520	522	522	522	522

Kommentarer

Effekt lønnsoppgjør er lagt inn samt en økning på 222 000 kr for en 50% stilling til dekning av stadig flere eldre som det bl a skal foretas hjemmebesøk hos.

Virksomheten vil markedsføre kafeteriaene ytterligere neste år, derfor mener vi rammen er realistisk. Blant annet er fryserom på Slagen kafeteria reparert/byttet ut i år og kjøkken på Sem kafeteria er under utbedring nå, dette medfører mer stabil drift neste år. I år har vi i perioder vært avhengig av å varme ferdigprodukter uten fortjeneste, for å holde tilbudet oppe.

7.5.2.5 HELSE

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for virksomhet 641 Helse	63 832	67 310	66 310	66 310	66 310
1200 ADMINISTRASJON	1 286	1 871	1 871	1 871	1 871
3000 PLEIE I INSTITUSJON	1 276	1 078	1 078	1 078	1 078
3300 HJEMTJENESTE ELDERE OG FUNKSJONSHEMMEDE	4 072	4 622	4 622	4 622	4 622
Herav:					
Ergoterapi	263	236	236	236	236
Rusfritt botiltak	3 491	3 504	3 504	3 504	3 504
3310 HJEMTJENESTE I BOLIGER	18 700	23 209	23 209	23 209	23 209
3312 HJELPEMIDDELFORMIDLING	3 075	3 137	3 137	3 137	3 137
3315 MILJØARBEID ELDERE OG FUNKSJONSHEMMEDE	6 569	5 695	5 695	5 695	5 695
4000 FOREBYGGENDE ARBEID HELSE OG SOSIAL (Møtestedet)	500	518	518	518	518
4012 INFEKSJONSFØREBYGGING	102	102	102	102	102
4105 HELSETJENESTER	12 024	12 177	12 177	12 177	12 177
4300 SOSIALTJENESTE	2 894	3 379	3 379	3 379	3 379
Herav: Boteam	2 300	2 360	2 360	2 360	2 360
4331 BEHANDLINGSTILTAK RUS	13 334	11 522	10 522	10 522	10 522

Kommentarer:

Foruten dekning av effekten av lønnsoppgjøret i 2011 er det på virksomhet Helse foreslått en økning på hjemmetjeneste i bolig som dekker ikke tidligere budsjetterte utgifter til to tunge brukere. Det er flyttet en sekretærstilling og rådgiverstilling fra andre tjenester til administrasjon fra tjeneste 3315 Miljøarbeid eldre og funksjonshemmede.

Rus- og psykiatriprosjektets forventede effektiviseringseffekt på 1 mill kr i 2012 økende til 2 mill kr i 2013 er inkludert i tallene på behandlingstiltak rus. Dette kommer i tillegg til de to mill kr som ble kuttet i budsjettet for 2011.

Rusteam

Rusteamet har omprioritert ressursene sine for å få vekk ventetida på vurdering.

Rusteamet ønsker å bruke den kommunale boligmassen på en mer effektiv måte. En ønsker å utnytte de ansattes kompetanse og ressurser bedre og en vil innføre et tydeligere skille mellom rehabilitering, forebygging, skadereduserende arbeid, lavterskelarbeid og omsorg.

Det skal opprettes et sentrumsnært LAR-utleveringssted både for å effektivisere tjenestene, men også for å ansvarliggjøre brukerne i større grad ved at de må oppsøke utleveringskontoret.

Satse på forebygging og rehabilitering

Kommunen bruker mye ressurser på lavterskeltilbud og skadereduserende tiltak, tjenester vi kjøper av Bymisjonen. Utfordringene i Tønsberg tilsier at vi må satse mer på forebyggende arbeid blant yngre og rehabilitering innen rusomsorgen. Ved å omdisponere noe av midlene som blir overført til Bymisjonen vil vi kunne dreie tjenestene i ønsket retning. Virksomheten ønsker derfor en dialog med Bymisjonen for å foreta hensiktsmessig makeskifte i tjenestetilbudet(F. eks drift av Husly).

Grønt tiltak er sagt opp fra 01.01.2012

Grønt tiltak ble sagt opp fra 1. januar 2012, dette vil gi innsparinger. Virksomheten skal finne andre tilbud til brukerne.

7.5.2.6 TJENESTER FOR FUNKSJONSHEMMEDE

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Total ramme for virksomhet 650 Tjenester for funksjonshemmede	120 575	121 094	121 094	121 094	121 094
1200 ADMINISTRASJON	2 014	60	60	60	60
3000 PLEIE I INSTITUSJON	4 714	4 438	4 438	4 438	4 438
3015 AVLASTNINGSBOLIG	4 980	5 289	5 289	5 289	5 289
3300 HJEMTJENESTE ELDRE OG FUNKSJONSHEMMEDE	90	90	90	90	90
3310 HJEMTJENESTE I BOLIGER	108 777	111 217	111 217	111 217	111 217

Kommentar:

Endringen på virksomhet Tiltak for funksjonshemmede foruten lønnsoppgjørets effekt er at det er lagt inn prisøkninger på noen kjøpte plasser samt videreføring av tiltak fleksibel bruk av personalressurser hvor det i 2011 ble lagt inn et kutt på 500 000 som i 2012 øker til 800 000 kr.

Alle turnuser er gjennomgått, og det er kuttet betraktelig på fast bemanning de siste 2 år. Det er marginalt potensial for ytterligere kutt med dagens organisering av virksomheten. Disse tiltakene jobbes det med:

- Vi vurderer større enheter/organisatorisk sammenslåing av enkelte tiltak i virksomheten.
- Vi vurderer å etablere en eller flere vikarpooler for å redusere virksomhetens betydelige utgifter på variabel lønn og gjøre disse mer forutsigbare
- Vi arbeider kontinuerlig for å dreie tjenesten i henhold til Beste Effektive OmsorgsNivå-prinsippet.
- Økt bruk/etablering av tilpassede arbeids- og aktivitetsplasser for å redusere trykket på mer kostnadskrevenne tiltak.
- Bygningstekniske og selvfinansierende utvidelser av eksisterende tiltak, for å ivareta boligbehov overfor nye og eksisterende brukere.

7.5.2.7 TILRETTELAGT ARBEID

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for virksomhet 656 Tilrettelagt arbeid	25 917	26 040	26 040	26 040	26 040
2500 TILRETTELAGT AKT TILBUD BARN	3 651	2 851	2 851	2 851	2 851
3540 TRANSPORT ELDRE OG F.HEMMEDE	3 772	3 855	3 855	3 855	3 855
3541 AKTIVITETSSENTER	4 507	4 502	4 502	4 502	4 502
3542 SENIORER	716	745	745	745	745
3600 ARBEIDSTJEN.YRKES-/UTVIKLINGSH	7 231	7 475	7 475	7 475	7 475
3610 MANUS	1 310	1 367	1 367	1 367	1 367
3612 KANTINE BYFOGDLØKKA	337	327	327	327	327
3613 AKANTUS VERKSTED	2 362	2 618	2 618	2 618	2 618
3614 UTEGRUPPA	2 031	2 300	2 300	2 300	2 300

Kommentar:

Ingen endringer er foretatt i budsjettet til Tilrettelagt arbeid bortsett fra effekten av lønnsoppgjøret

7.5.2.8 NAV TØNSBERG

Virksomhet Sosial ble i 2009 organisert med NAV. I 2010 tiltrådte ny felles leder for NAV Tønsberg, han har ansvaret for å lede statlig og kommunal del.

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for Sosialtjenester / NAV	71 919	76 319	76 319	76 319	76 319
1200 ADMINISTRASJON	469	480	480	480	480
3650 INTRODUKSJONSORDNINGEN	3 400	5 900	5 900	5 900	5 900
4300 SOSIALTJENESTE	15 919	16 686	16 686	16 686	16 686
4330 TØNSBERG VERNEHJEM	7 040	7 436	7 436	7 436	7 436
4350 BOUTGIFTER, ØKONOMISK SOSIALHJELP	16 940	16 890	16 890	16 890	16 890
4351 LIVSOPPHOLD, ØKONOMISK SOSIALHJELP	13 992	14 702	14 702	14 702	14 702
4380 KVALIFISERINGSPROGRAMMET	12 059	11 831	11 831	11 831	11 831
4400 SOSIALE BOLIGER	130	130	130	130	130
4451 PRAKSISPLASSER SOSIALTJENESTEN	1 970	2 264	2 264	2 264	2 264
8500 GENERELLE STATSTILSKUDD VEDR FLYKTNINGER	0	0	0	0	0

Kommentarer:

Rammen er øket med helårseffekt i 2012 av lønnsforhandlinger slutført i 2011.

Det er lagt inn en generell økning i utgifter på 4 mill. kr. fra 2012. En stor andel av økningen er lagt på introduksjonsordningen for å gi et realistisk budsjett i forhold til antall deltagere i ordningen. Deler av midlene er også benyttet til å øke budsjettrammen til sosialhjelp i form av livsopphold. Det er lagt inn en prosjektstilling under praksisplasser i sosialtjenesten fra neste år av. Stillingen er ment å skulle jobbe aktivt med å få ned antall ungdom som mottar langtids sosialhjelp. Rammen til sosialhjelp i form av støtte til boutgifter er redusert noe fra neste år av.

Husleien til Tønsberg Bo- og Treningssenter (Tønsberg Vernehjem) er øket i henhold til avtale om årlig prisjustering.

Nav Tønsberg har hatt en urovekkende budsjettutvikling 2011. Prognosen for 2 tertial 2011 viser et merforbruk på kroner 9 millioner, sammenholdt med budsjett.

I 2009 påløp 35,6 millioner kroner i utgifter til livsopphold og boutgifter, mens budsjettet for 2011 er på 33 millioner kroner. Et vanskelig budsjett utgangspunkt har blitt ytterligere forverret ved økende generelle levekostnader, et stramt boligmarked og økning i sosialhjelpssatser og lignende

Overnevnte merforbruk medfører at Nav Tønsberg er tilført kroner 4 millioner for budsjettåret 2012.

Budsjett 2012.

Overnevnte 4 millioner kroner fordeler seg som følger:

- 445 000 kroner vil bli brukt til å opprette en særskilt prosjektstilling som skal bidra til redusert inngang av unge sosialhjelpsmottakere.
- 1 million kroner vil bli tilført budsjettet for livsopphold.
- Introduksjonsbudsjettet styrkes med 2.5 millioner kroner.

Følgende tiltak blir iverksatt for å sikre budsjettbalanse i 2012.

- Nav Tønsberg gjennomfører en intern omstilling som vil bedre oppfølgingstilbudet overfor brukere med særskilt behov.
- Særskilt ungdomsprosjekt med opprettelse av inntil 30 praksisplasser for ungdom i Tønsberg kommune.
- Innføring av egenandel for brukere med behov for midlertidig bolig og ny ordning med direkte transport av husleie fra folketrygdstønad.
- Opprettelse av 5 småhus/brakkert i Velleveien avhjelper behovet for midlertidige boliger.
- Nav Tønsberg vil benytte 2012 til å forbedre resultatet i forhold til antall flyktninger som blir selvhjulpne etter introduksjonsprogrammet.
- Innføring av særskilte satser for brukere som bryter vilkår stilt som forutsetning for sosialhjelp. Eksempelvis dersom man som arbeidsfør ikke søker aktivt arbeide.

Oppsummert forventer Nav leder at styrkingen med 4 millioner, samtidig med overnevnte tiltak vil bidra til å gjøre budsjettutviklingen mer styrbar. Men det er viktig å understreke at budsjettet sammenholdt med regnskapet for 2011 fortsatt er meget utfordrende.

7.5.3 Voksenopplæring

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for virksomhet					
511 Tønsberg voksenopplæring	13 654	13 021	12 771	12 771	12 771
2245 MORSMÅLSOPPL GRUNNSK	5 691	5 784	5 784	5 784	65 784

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
4200 VOKSEOPPLÆRING	6 742	6 708	6 458	6 458	6 458
4210 SPESIALUNDERVISNING VOKSNE	- 4 693	- 4 756	- 4 756	- 4 756	- 4 756
4218 NORSKUNDERVISNING INNVANDRERE	5 914	5 285	5 285	5 285	5 285

Kommentarer:

Tønsberg Voksenopplæring tilbyr opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere og asylsøkere som er bosatt i kommunene Andebu, Nøtterøy, Re, Stokke, Tjøme og Tønsberg. Eksamensrettet grunnskoleopplæring for voksne over ett, to eller tre år avhengig av bakgrunnskunnskaper. Tilbud er spesielt tilpasset unge innvandrere over 16 år. Tjenesten tilbys bosatte i kommunene Tønsberg, Nøtterøy, Tjøme, Stokke, Andebu og Re. Spesialundervisning gis på basis av sakkyndig vurdering. Tjenesten tilbys de som er bosatt i Tønsberg kommune. Det er vedtatt å flytte Tønsberg Voksenopplæringen fra Bjørn Farmann til Eik lærerhøgskole fra høsten 2012.

Totalammen er øket for helårseffekt i 2012 av lønnsforhandlinger slutført i 2011.

Fra skoleåret 2009/10 skulle TVO redusere utgiftene ved spesialavdelingen med en stilling (kr 500 000) hvert år. Dette ble påbegynt fra høsten 2009. Innsparingen ble deretter utsatt i 2010, men er gjennomført med en stilling både i 2011 og nå i 2012. Resten utgjøres av en halv stilling i 2013.

I 2011 har TVO refundert etter egen oppstilling for nødvendige sakkyndige vurderinger utført ved PPT. Som en fast ordning har nå TVO overført kr 300 000 av sin ramme til virksomhet Barn og unge, tilsvarende ca. en halv stilling for å få utført disse tjenestene.

Kostnader i forbindelse med flytting til Eik høsten 2012, er beregnet dekket av resterende midler stående i eget driftsfond.

For å kunne gjennomføre overnevnte tiltak, vil både lønnsutgifter og spesielt driftsutgifter måtte reduseres.

7.5.4 Investeringer innen helse og sosiale tjenester

7.5.4.1 HELSE OG OMSORG

	Tidligere bevilget	2012	2013	2014	2015	Sum
Pleie og omsorg						
Utbygging Eik bbs inventar	115 000	1 000				1 000
Helsehus					25 000	25 000
Brannsikring i bo og	2 000	2 000				2 000

Pleie og omsorg	Tidligere bevilget	2012	2013	2014	2015	Sum
servicesentere						
Utskiftning av senger bbs	800	400	400	400		1 200
Biler til hjemmetjenesten		3000				3 000
Sum	117 800	6 400	400	400	25 000	32 200
Statstilskudd	23 000					
Momskompensasjon		408	64	80	5 000	5 552
Lånemidler		5 992	336	320	20 000	26 648
Finansiering	23 000	6 400	400	400	25 000	32 200

Kommentar:

Eik BBS

Utbygging av 28 nye plasser ved Eik bbs er kostnadsberegnet til 115 mill kroner. I tillegg det i bystyresak 066/10 bevilget vel 1 mill kroner til komplettering av utstyr og inventar. Det er forutsatt driftstart i 2012. Fylkesmannen har godkjent prosjektet og det er gitt tilsagn om investeringstilskudd på 23 mill kroner.

Helsehus

Det er planlagt helsehus/sykehjem på Olsrød med igangsetting i 2015. Dette vil bli nærmere vurdert i en helhetlig helse og omsorgsplan der samhandlingsreformens utfordring knyttet til lokalmedisinsk senter blir sentralt. Et lokalmedisinsk senter må løses i samarbeid med andre kommuner, slik at Olsrød nok ikke er et hensiktsmessig lokaliseringvalg. Videre har kommunen utfordringer knyttet til lokalisering av legevakten. Kommunen har med andre ord flere utfordringer som krever investeringer, og med en stram økonomi, må en se behovene i sammenheng.

Brannsikring i bo og servicesentere

Både Midtløkken og omsorgsboligen på Sem er institusjonslignende bygninger som etter forskrift om institusjonsboliger skal ha sprinkelanlegg. Alternativt til sprinkelanlegg er bemanning tilstede på natten. Dette blir langt dyrere.

Biler til Hjemmetjenesten

I dag benytter hjemmesykepleien kommunale biler, mens hjemmehjelpen benytter egne biler hvor det dekkes kilometergodtgjørelse og en årlig godtgjørelse for å stille bilen til disposisjon. Fra 2012 vil virksomheten gå til innkjøp av biler også til hjemmehjelpen. Det må vurderes om bilene skal kjøpes eller leases, men finanskostnadene skal dekkes av utgiftene virksomheten har hatt til godtgjørelse.

Utskiftning av senger bbs

Sengene ved våre bo –og behandlingssentra er til dels svært gamle og slitte. Det avsettes en årlig bevilgning til gradvis utbytting.

8 KULTUR, IDRETT OG KIRKE

8.1 Lover som regulerer virksomhetsområdet

Navn på loven	Kort beskrivelse av hva loven omhandler	Tjenester kommunen er pålagt å ha som følge av loven
Opplæringsloven 1997	Lovteksten om musikk- og kulturskoler er en del av opplæringsloven (§ 13-6): «Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskoletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles»	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturskole
Lov om folkebibliotek	Formål og oppgaver knyttet til kommunale bibliotek	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunalt bibliotek • fagutdannet biblioteksjef • Tjenester til alle innbyggere • Bøker og andre mediatyper • Tjenestene må omfatte: <ol style="list-style-type: none"> 1. informasjon, veiledning 2. fjernlån 3. kulturell virksomhet 4. Utlån 5. samarbeid med skoler • Alle tjenester skal være gratis • Reglement for biblioteket • Utlånsreglement
Lov om personopplysninger	Regulerer hvordan utlån kan skje, hva slags opplysninger som kan lagres - personvern	
Åndsverksloven	Regulerer utlån og bruk av materiale, opphavsretten	
LOV 1978-06-09 nr 50 Lov om kulturminner	Kulturminneloven har til formål å verne kulturminner og kulturmiljøer både som del av vår kulturarv og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning. Loven forvaltes av Kongen, Miljøverndepartementet,	Som det fremgår er ikke kommunen pålagt å følge opp denne loven, men dette er bare på papiret, kommunen spiller en viktig rolle i forhold til kartlegging av kulturminner, bevaring og i forhold til aktuelle byggesaker der det finnes kulturminner.

Navn på loven	Kort beskrivelse av hva loven omhandler	Tjenester kommunen er pålagt å ha som følge av loven
	Riksantikvaren, fylkeskommunen, Sametinget og forvaltningsmuseene.	
Kulturloven av 12.juni 2007	<p>å gi kultursektoren ytterligere tyngde og status som offentlig ansvarsområde</p> <p>å tydeliggjøre det ansvaret offentlige myndigheter har for å legge til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet</p> <p>å sikre at alle kan få anledning til å delta i kulturaktiviteter og oppleve et mangfold av kulturuttrykk</p> <p>å sikre et mangfold av kulturaktiviteter</p> <p>å sikre at alle har tilgang til et profesjonelt kunst- og kulturtilbud.</p>	<p>§ 4. Fylkeskommunens og kommunens oppgaver</p> <p>Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd regionalt og lokalt.</p> <p>§ 5. Felles oppgåver</p> <p>Staten, fylkeskommunen og kommunen skal syta for</p> <p>a. at kulturlivet har føreseielege utviklingskår,</p> <p>b. å fremja profesjonalitet og kvalitet i kulturtilbodet og leggja til rette for deltaking i kulturaktivitetar,</p> <p>c. at personar, organisasjonar og institusjonar har tilgang til informasjon om ordningar med økonomisk støtte og om andre verkemiddel og tiltak.</p>
Lov av 28.juni 1981 nr 06 om friluftslivet	Omhandler allmennhetens rettigheter til ferdsel og opphold m.v. i inn- og utmark og grunneiers rettigheter og plikter.	Dette er ingen såkalt lovpålagt oppgave, men kommunen plikter å behandle saker som reises i henhold til denne loven.
Lov om motorisert ferdsel i utmark av 10.juni 1977	Gjelder motorisert ferdsel sommer og vinter i forhold til hvilke begrensninger som gjelder, og hvem som kan gi dispensasjoner fra loven	Kommunen plikter å rapportere de tillatelser som i løpet av året er gitt etter denne loven.

8.2 Etablerte tjenester –uten pliktmessig (lovpålagt) organisering, innhold eller omfang

- Tilskudd til Vestfold kunstnersenter

- ❑ Tilskudd til Vestfoldmuseene IKS (Haugar kunstmuseum, Slottsfjellmuseet)
- ❑ Tilskudd til UKM
- ❑ Tilskudd til Kattas Figurteater
- ❑ Tilskudd til Thesbiteateret
- ❑ Tilskudd til Vestfold Festspillene
- ❑ Middelalderfestival
- ❑ Tilskudd og utleie av Oseberg kulturhus
- ❑ Tilskudd sang og musikk
- ❑ Tilskudd barn og unge
- ❑ Utleie av Støperiet
- ❑ Kulturskolen
- ❑ Kultur – idrett - frivillighetsprisen
- ❑ Utbetale aktivitetstilskudd og tilskudd til å drifte klubbens idrettsanlegg
- ❑ Bidra med råd og veiledning overfor lag og foreninger, behandle søknader om spillemidler m.v.
- ❑ Idrettshaller: Utleie til trening og arrangementer, samt dekke løpende driftskostnader.
- ❑ Utleie av: Tønsberg gressbane, Tønsberg stadion og kommunens utleieandel i Tønsberg ishall og andre kommunale idrettsanlegg.
- ❑ Utbetale aktivitetstilskudd og tilskudd til å drifte allmenne kulturbygg, og tilskudd til arrangementer.
- ❑ Utleie av kommunale bygg.
- ❑ Følge opp kulturminnene i kommunen og da spesielt ruinene på Slottsfjellet, Olavskirken og Kongsgården i samarbeide med Riksantikvaren

8.3 Hovedmål og prioriterte områder

Overordnet kommuneplanmål vedtatt av Bystyret 16.april 2008:

- ❑ **Vi ønsker en kommune hvor innbyggerne spiller en aktiv rolle, og hvor tjenestetilbudene er tilgjengelige, samordnede, oversiktlige, effektive og basert på et tolerant og inkluderende menneskesyn**
- ❑ **Bredt og mangfoldig kulturtilbud for alle aldersgrupper**
- ❑ **Kommunens historiske særpreg skal ivaretas**

Prioriterte områder vedtatt av Bystyret 18.juni 2008:

- ❑ Kultur- og næringsutvikling
- ❑ Utvikling og samordning av kulturarenaer i Tønsberg
- ❑ Tilrettelegge for og videreutvikle samarbeidet med frivillige organisasjoner

Prioritert område 1: Kultur- og næringsutvikling

Kommuneplanområde: kap. 3 Kultur kap.4. Næringsutvikling

Utfordringer:

- Bruke kultur som en vesentlig bidragsyter og innsatsfaktor i utviklingen av Tønsberg som regionscenter og Tønsberg som merkevare
- Utvikle Slottsfjellområdet etter en helhetlig og langsiktig plan

- Videreutvikle felles samarbeidsarenaer mellom kultur og næringsliv som kan legge grunnlag for økt integrering av kultur i næringslivet og økt satsing på kulturbasert næringsutvikling enten direkte som rene "kulturprodukter" eller indirekte kobling av kultur og opplevelser til andre varer og tjenester.
- Aktivt bruke kulturarrangement og byens kulturtilbud, som ledd i verdiskaping, sysselsetting og sentrumsutvikling.
- Kommunen vil understreke sammenhengen mellom en aktiv kulturpolitikk og en god næringspolitikk

Prioritert område: Kulturhus Tønsberg

Kommuneplanområde: kap.3 Kultur

Utfordringer:

- Bruke kultur som en vesentlig bidragsyter og innsatsfaktor i utviklingen av Tønsberg som regionscenter og Tønsberg som merkevare
- Utvikle og samordne kulturarenaer i Tønsberg
- Kulturhus Tønsberg i et regionsperspektiv
- Etablere og utvikle Støperiet som kulturarena
- Videreutvikle møteplasser og kulturarenaer for større arrangementer og festivaler
- Allaktivitetshus i sentrum som en arena for kulturaktiviteter og produksjons- og øvingslokaler
- Skolen - ditt lokale kulturhus
- Bredt og mangfoldig kulturtilbud for alle aldersgrupper

Prioritert område: Tilrettelegge for og videreutvikle samarbeidet med frivillige organisasjoner

Kommuneplanområde: kap.3 Kultur

Utfordringer:

Utfordringen er å involvere og ansvarliggjøre demokratisk valgte organer innen kultur og idrett slik at de selv er tydelig på hva de ønsker å prioritere.

Kommunens økonomiske bidrag til kulturlivet bør i hovedsak gå til aktiviteter som fanger en bredde i lokalbefolkningen og det skal legges spesiell vekt på barn og unge. Utfordringen er å gjennomføre denne prioriteringen i praksis noe som gir voksen kultur og idrett store utfordringer.

8.4 Benchmarking

KOSTRA KONSERN 2010. 1000 kroner

	Tønsberg	Gruppe 13 ¹⁾	Landet uten Oslo
NØKKELTALL FRA KOMMUNEBAROMETERET			
Netto driftsutg. Kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutg.	4,2	4,7	4,4
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole	7,5	11,5	15,5
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	9,9	5,4	5,2
ANDRE KOSTRATALL			
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner	1 525	1 652	1 662
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	234	241	250
Netto driftsutgifter til kommunale kultur- og musikkskoler per innbygger	147	196	246
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år	1 226	1 509	1 900
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	111	196	193
Netto driftsutg til kommunale idrettsbygg pr. innbygger	475	331	292
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger	243	168	159
Netto driftsutgifter til muséer per innbygger	49	50	53
Netto driftsutgifter til kunstformidling per innbygger	61	105	100
Netto driftsutgifter til andre kulturaktiviteter per innbygger	115	203	211
Netto driftsutgifter til funksjon kirke og kirkegårder pr. innbygger i kroner	455	448	519
Sysselsatte i årsverk lønnet av kirkelige fellesråd pr. 1000 innbygger	0,70	0,77	0,91
Medlem av Dnk i prosent av antall innbyggere	76,4	77,6	80,8

¹⁾ Store kommuner utenom de fire største byene

Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter i Tønsberg er litt lavere enn landsgjennomsnittet u/Oslo. Gjennomsnittet for kommunegruppe 13 er 0,6 prosent høyere enn Tønsberg. Utviklingen fra 2009 til 2010 er den samme for Tønsberg som for de vi sammenligner oss med. Netto driftsutgifter for kultursektoren pr innbygger er ca 100 kr lavere i Tønsberg enn sammenligningskommunene.

Netto driftsutgifter til bibliotek pr innbygger i Tønsberg er lavere enn gjennomsnittskommunene.

Elever/brukere i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole er lav. Gjennomsnittet for landet u/Oslo viser dobbelt så mange elever/brukere. Netto driftsutgifter til kulturskole pr innbygger er lavere for Tønsberg.

Innen kulturområdet er Tønsberg lavest i indikatorene med unntak av netto driftsutgifter pr innbygger til kommunale idrettsbygg og til aktivitetstilbud barn og unge (omfatter bla. barnepark, fritidsklubber, barne- og ungdomsorganisasjoner, kor, korps, klubber og festivaler).

Tønsbergs overføring til Kirkelig fellesråd er på samme nivå som gjennomsnittet. I Tønsberg har Kirkelig fellesråd ansvar for drift av kirkegårder med mer.

8.5 Økonomiplan - utfordringer

Kulturplan – som et ledd i et helhetlig folkehelseperspektiv

I 2012 igangsettes rullering av kommuneplanen – først gjennom en planstrategi og et planprogram. I forbindelse med rullering av samfunnsdelen av kommuneplanen, vil det være behov for å se hele lokalsamfunnsutviklingen i et helhetlig folkehelseperspektiv. En kulturplan vil, foruten å lage en forutsigbar plan for utvikling av kultur- og idrettstiltak, også være en viktig del av kultur som et helsefremmende tiltak.

Idrettsanlegg

Tønsberg kommune har gjennomgående en eldre bygningsmasse hva angår idrettsanlegg. Midler for kommende 4 års periode til rehabilitering av idretts- og friluftsanlegg prioriteres gjennom ny anleggsplan som behandles politisk desember 2011.

Tønsberg kommune er heldige som har en rekke idrettsanlegg som er finansiert og driftet av ulike foreninger og stiftelser. En utfordring med dette er at i mange tilfeller fører det til økt egenbetaling for blant annet barn og unge som deltar i den organiserte idretten.

Slottsfjellsområdet og museumsdrift

Desember 2011 behandles en plan for helhetlig utvikling av Slottsfjellområdet. Det er en utfordring å gi så mange som mulig kjennskap og eierskap til hele planen. Stein for stein må borgen bygges og Tønsberg middelalderpark skapes. Det er en utfordring å skynde seg langsomt nok til at man er tro mot den helhetlige planen og de kvalitetene som framkommer der. Slik er mulighetene gode for å få til et offentlig / privat samarbeid som kan finansiere de ulike tiltakene som må iverksettes. På lang sikt kan Slottsfjellområde framstå som en nordisk attraksjon og et verdifullt rekreasjonsområde.

Vestfoldmuseene IKS søker Tønsberg kommune om 4.527.900 fordelt på Slottsfjellmuseet og Haugar Vestfold Kunstmuseum. Beløpet framkommer som en videreføring av 2011-beløpet (inkl. regulering 3,25%) tillagt en omsøkt økning på kr. 1.000.000 til Slottsfjellmuseet og kr. 100.000 til Unesco-formidling. Rådmannen har funnet rom for noe økning fra 2014, men finner ikke å kunne imøtekomme hele behovet for vekst i tilskuddet.

Kulturhus Tønsberg

Formål med Kulturhus Tønsberg er å :

”Integrere eksisterende og nye arenaer, virksomheter, tiltak og arrangementer. Denne kulturelle infrastrukturen i Tønsberg kalles nå Kulturhus Tønsberg.

”. Det legges fram en egen sak for UKF og for bystyret i desembermøtet. En av de viktigste arenaene er biblioteket som trass i stramme økonomiske rammer vil å opprettholde det høye nivået på arrangement/aktiviteter. Dette for å oppfylle både politikere og innbyggers krav og forventninger til bibliotekstjenesten i Tønsberg og Nøtterøy.

I saken om "Kulturhus Tønsberg" som kommer i nov./des. ber Rådmannen om aksept for å inngå en intensjonsavtale og starte forhandlinger med Nøtterøy om sammenslåing. Forutsatt positivt politisk vedtak, retter Rådmannen en formell henvendelse til Nøtterøy. Politikerne på Nøtterøy får saken til behandling.. Forutsatt politisk oppslutning i begge kommuner, startes det en prosess med mål om sammenslutning i løpet av 2013.

Kulturminnevern

En utfordring er systematisk vedlikehold av de sentrale ruinene i Tønsberg. Dette gjelder også Gravhaugene fra førkristen tid med bl.a Oseberghaugen. Gatestruktur fra middelalderen må ivaretas gjennom planverk.. Trehusbebyggelsen i sentrale deler av Tønsberg sentrum har kvaliteter som fortjener økt oppmerksomhet.. Hovedutfordringen er å legge til rette for bruk og samtidig bevare den nasjonale arven Slottsfjellområde noe som også gjelder ”verdensarv” Oseberghaugen. Det er også en stor utfordring i å få fortalt de mange gode identitetsbyggende historiene , spesielt til barn og unge. Å holde historien levende er det beste vernet kulturminner kan få.

8.5.1 Fagenhet Kultur og idrett

Tilskudd kultur og idrett

Tilskudd og overføringer (tall i hele tusen kroner)

Vestfoldmuseene IKS	3 500
Kunstformidling: kunstforeninger, arrangementstøtte	183
Oseberg kulturhus	120
Profesjonelt teater	300
Idrett: Tilskudd til lag og foreninger, støtte til aktiviteter, og til dekning av faste utgift.	3 370
Allmenn kultur: Lag og foreninger	2 213
Kulturminner	25
Middelalderfestivalen	400

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for 187 Kultur / Idrett	47 119	47 489	47 889	48 189	48 689
1200 ADMINISTRASJON	251	238	238	238	238
2510 KULTURSKOLE	4 686	4 608	4 608	4 608	4 608
4600 MUSEUMSDRIFT	3 390	3 500	3 500	3 850	4 500
4650 KUNSTFORMIDLING	150	183	183	183	183
4655 TEATER/KULTURHUS	563	563	563	563	563
4700 ANDRES IDRETTSANLEGG	4 614	4 584	4 584	4 584	4 584
4720 IDRETTSHALLER	26 939	27 489	27 489	27 489	27 489
4730 UTENDØRS IDRETTSANLEGG	-370	-370	-370	-370	-370
4800 ALMENNE KULTURTILTAK	4 549	4 515	4 515	4 515	4 515
4821 SLOTTSFJELLET	220	227	227	227	227
4830 MIDDELALDERFESTIVALEN	575	400	400	400	400
4840 KULTURMINNEVERN	25	25	175	175	175
4850 KULTURBYGG	1 527	1 527	1 727	1 727	1 727

Kommentarer:

Rådmannen legger fram egen sak om Kulturhus Tønsberg. Ordinære driftsutgifter (vedlikehold, strøm etc.) blir innpasset rammen til TKE. Støperiet skal stå ferdig utbygd sommeren 2012. Rådmannen foreslår å avsette kr 400.000,- f.o.m. 2012 (halvårseffekt i 2012) som driftstilskudd til Kulturhus Tønsberg (inklusive Støperiet). Det foreslås videre å avsette midler til generelt vedlikehold av våre middelalderruiner. Dette er et samarbeid med Riksantikvaren. Som et ledd i utviklingen av Slottsfjellsområdet, foreslår Rådmannen også å øke tilskuddet til Vestfoldmuseene IKS med 110 000 basert på en prisjustering på 3,25%. I slutten av økonomiplanperioden økes tilskuddet ytterligere med hhv 350 000 og 1 mill.

8.5.2 Biblioteket

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for virksomhet 751 Biblioteket	12 639	12 464	12 464	12 464	12 464

4500 BIBLIOTEKDRIFT	10 076	9 899	9 899	9 899	9 899
4511 ANDRE BIBLIOTEKTJENESTER	3	4	4	4	4
4513 FENGSELSBIBLIOTEK	5	6	6	6	6
4850 KULTURBYGG	2 555	2 555	2 555	2 555	2 555

Kommentarer:

Kun økning som følge av helårseffekten av lønnsoppgjøret i 2011 og andelen av dette oppgjøret som blir dekket av økt tilskudd fra Nøtterøy kommune er lagt inn. Budsjettet i 2011 er ennå ikke justert for økt overføring fra Nøtterøy og nettobudsjetttrammen vil derfor i oversikten være presentert høyere enn beløpet i 2012.

Budsjettet tillater ingen stor utvikling, heller en reduksjon av aktivitetsnivå.

Biblioteket velger allikevel å opprettholde det høye nivået på arrangement/aktiviteter. Dette for å oppfylle både politikere og innbyggers krav og forventninger til bibliotekstjenesten i Tønsberg og Nøtterøy.

Det prioriteres også å fortsette utviklingen av samarbeidet med skoler og barnehager da dette er helt i tråd med Kommuneplanen.

Mediebudsjett vil bli noe svekket med disse rammene. Det vil resultere i lange ventelister på de etterspurte titlene. I tillegg vil det gi biblioteket en smalere samling.

For å balansere budsjettet vil det fokuseres på økte inntekter. Det krever at det brukes mer tid og personalressurs på innkreving av gebyrer og bokerstatninger. I tillegg vil biblioteket sette av tid og personalressurs på salg av kasserte bøker/media.

8.5.3 Kirke og trossamfunn

Tønsberg kirkelige fellestråd søker kommunen om:

- Driftsbudsjettet justert for økte lønns- og pensjonskostnader.
- Justering / kompensasjon for økte kostnader til andre utgifter
- Ungdomskafeen Ouasimodo, tilskudd kr. 180.000 - videreføring
- Midler til oppretting av en 50 % stillingshjemmel til økonomi/regnskap

Rådmannen foreslår å øke overføringen til fellestrådet med kr 600.000. Dette vil dekke lønns- og pensjonsvekst samt generell kostnadsvekst.

Det ble i 2011 gitt tilskudd til ungdomskafeen Quasimodo, men med føringer at tilskuddet skulle fjernes i 2012 og bevilgningen overføres til andre kommunale ungdomstiltak. Rådmannen foreslår imidlertid at tilskuddet til Quasimodo opprettholdes i 2012.

Økning både som følge av økte overføring til kirkelig fellestråd og økt medlemsmasse medfører at tilskudd til andre trossamfunn øker med kr 150.000.

8.5.1 Investeringer innen kultur, idrett og kirke

1000 kroner

	Tidligere bevilget	2012	2013	2014	2015	Sum
Kultur og idrett						
Kirkebygg	12 000	4 000	4 000	4 000	3 000	15 000
Kirkegårdsinvesteringer	41 000	4 000	4 000	4 000	8 000	20 000
Kopi Osebergskipet	2 000	1 000				1 000
Rehabilitering idrettsanlegg		3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Sum	55 000	12 000	11 000	11 000	14 000	48 000
Statstilskudd		750				750
Fondsmidler		20 500				20 500
Momskompensasjon		389	360	480	600	1 829
Lånemidler		18 228	15 640	14 520	14 400	62 788
Finansiering		39 867	16 000	15 000	15 000	85 867

Kommentarer:

Kirkegårder

I 2011 er arbeidet på Tønsberg Gamle kirkegård i det vesentligste gjennomført. Det gjenstår å rehabilitere gjerdet langs Halvdan Wilhemsens alle, og bygging av toalett og lagerrom ved Mariakapellet.

Ved Søndre Slagen – syd fortsetter planarbeidet. Forslaget til arealplanen blir sendt til behandling i kommunen mot slutten av 2011. Kostnadene til anlegging ble i 2009 anslått til ca 15 mill. I forhold til kapasiteten må det første feltet stå ferdig i 2016. Det er en forskyvning i forhold til tidligere forslag.

Ved utbygging av Husøy i 2004 var det planlagt ny driftbygning / toalett, men dette ble ikke gjennomført pga manglende økonomi. Husøy har elendige toalettforhold i kirkens kjeller. Det bør oppføres et mindre drifts og toalettbygg. Kostnadene bør dekkes 50 / 50 med investeringsmidler til kirkegård og kirkebygg. Foreslås utført i 2012.

På Sem kirkegård har fellesrådet stengt flere felt pga for stor fuktighet i grunnen. Ektefeller har festede graver og forventer å kunne bruke disse. Flere felter må dreneres for å lage tilfredsstillende forhold. Foreslås utført i 2013.

Slagen har også felter som er for fuktige og må dreneres. Foreslås utført i 2014.

Standarden er mange steder for dårlig, og bærer preg av for lite vedlikehold over tid. Kirkegårdene trenger opprydding, nyplanting, oppsetting/reparasjon av gjerder, nyasfaltering, omgraving av nye urnefelter som skal tas i bruk, opparbeiding/oppgradering av vannposter, lys mv.

FORSLAG TIL UTVIDELSE / REHABILITERING AV KIRKEGÅRDENE (Beløp i 1000-kroner)

	2012	2013	2014	2015	2016
TØNSBERG GML	3000				
SØNDRE SLAGEN		300	1000	8000	8000
- TØNSBERG NYE		1000			
- SEM		2700			
- SLAGEN			1500		
- VALLØ NYE / GAMLE			1000		
- HUSØY	1000		500		
	4000	4000	4000	8000	8000

Kirkebygg

Planen for vedlikehold av kirkene prioriterer i første rekke ytre vedlikehold for å tette de kirkene / bygningene som lekker / suger vann. Deretter tekniske opplegg og til slutt indre vedlikehold.

Kirken er svært fornøyd med å ha fått bevilget tilskudd til investeringer fra kommunen. Det er ferdigstilt ytre vedlikehold på Domkirken, Slagen kirke, Søndre Slagen kirke, Vallø kirke, Eik kirken, Vallø kirke og Husøy kirke, og Slagen kapell.

I 2011 er innvendige vegger malt og belysningen forbedret i Søndre Slagen, og orgelet i Slagen kirke er rehabilitert. I Sem kirke pågår innvendig rehabilitering.

I 2012 planlegges videre arbeid på Sem kirke og utbedring av elektriske anlegg i flere kirker. Kirken har høsten 2011 fått en rekke pålegg fra tilsynsmyndighetene om utbedring. Det er søkt om utsettelse for gjennomføring i 2012.

I tillegg til pålagt utskifting av strømtavler, ledningsnett og ovner vil vi starte oppgradering av varmeanlegg, installere lynvernanlegg, alarmer og montere / skifte automatisk ringestyring av kirkeklokker.

Ved Husøy kirke bør det oppføres et drifts- og toalettbygg som omtalt under kirkebygg over.

Til kirkebyggene trengs investeringstilskudd ut økonomiplanperioden som skal vedtas, 2012 - 2015. Ytre vedlikehold som de største kostnadene knyttes til, er i ferd med å bli gjennomført. Deretter vil vi gjennomføre tekniske sider som varme, lys, alarmer og lynvern. Siste fase er innvendig vedlikehold.

Det er vanskelig å kalkulere nøyaktige kostnader knyttet til rehabilitering av kirkebygg. Tilskuddet vil kanskje kunne trappes ned etter 2014. Deretter må det legges inn et beløp til jevnlig vedlikehold.

Kopi Osebergskipet

Stiftelsen Nytt Osebergskip bygger nå en fullskalakopi av Osebergskipet. Framdriften går etter planen. Kopi av Osebergskipet er forventet ferdig i 2012. Byggeprosessen har fått en stor

internasjonal oppmerksomhet. Tønsberg kommune vedtok i økonomiplan 2010 – 2013 å bevilge 3 mill kroner fordelt over 3 år.

Generell vedlikehold av ruiner

Teglkastellet, rundkirken og kongsgårdsruinene er alle definert av riksantikvaren som høy nasjonal verneverdi. Tønsberg kommune har sammen med Riksantikvaren renoverert Teglkastellet og rundkirken. Kongsgårdsruinene står nå for tur. Totalt vil renoveringen koste 1,5 mill kroner fordelt over 2 år. Riksantikvaren bidrar med 50%. Utfordringen nå er å sikre systematisk vedlikehold av ruinene i samarbeid med Riksantikvaren.

Anleggsplan – idrett og friluftsliv

Rådmannen har for resten av økonomiplanperioden foreslått å sette av en ramme på kr 3 mill hvert år til rehabilitering og utvikling av idretts- og friluftsanlegg. Disse midlene er prioritert gjennom ny anleggsplan som kommer til politisk behandling desember 2011.

Det er for 2011 vedtatt midler til snøkanon i messeamfiet, rehabilitering Greveskogen friidrettsanlegg, kommer til utførelse i 2012 og rehabilitering av Messehall A, utførelse avhenger av videre behandling.

Nye midler for 2012 er foreslått primært til en rekke oppgraderinger av nærmiljø og friluftsanlegg, over store deler av kommunen.

Det er lagt til grunn at ved eventuelle utsettelse av et prosjekt på prioriteringslisten kan prosjekter lengre ned på listen gjennomføres hvis de er klare til realisering.

Rådmannens innstilling til rehabilitering og utvikling av idretts- og friluftsanlegg i prioritert rekkefølge for perioden 2012-2015 er følgende:

Anlegg	Andel Tønsberg kommune
Prosjekter for 2012:	
Skate og aktivitetsanlegg sentrum/Træleborg	800 000,-
Nærmiljøanlegg Kongseik US	100 000,-
Stupetårn	200 000,-
Rehabilitering/aktivitetsposter turvei Eik og Slagen	400 000,-
Snøkanon skiløyper	200 000,-
Rehabilitering kjeller Tønsberghallen	200 000,-
Handikap basseng Klopp	600 000,-
Nærmiljøanlegg Ringshaug US	300 000,-
Nærmiljøanlegg i tilknytning til	400 000,-

Slottsfjell	
Prosjekter i år 2013-2015:	
Tønsberg Gressbane	1 570 000,-
Erstatning/rehabilitering Messehall A	5 000 000,-
Gulv Sem Idrettshall	700 000,-
Gulv Eik Idrettshall	930 000,-
Rehabilitering gamle Sandeåsen gymsal, tilrettelegging kampsport	600 000,-
Totalt perioden 2012-2015	12 000 000,-

9 TEKNISKE TJENESTER, NÆRINGS –OG BYUTVIKLING

9.1 Lover som regulerer virksomhetsområdet

Navn på loven	Kort beskrivelse av hva loven omhandler	Tjenester kommunen er pålagt å ha som følge av loven
Plan og bygningsloven	Utbygningssavtaler med mer	Saksbehandling rundt produksjonen av utbygningssavtaler
Vegloven	Graving, avkjøringer, trafiksikkerhet med mer	FDV system rundt vegdriften og saksbehandling i forhold til myndighetsutøvelsen
Vegtrafikkloven	Skilting med mer	FDV system rundt vegdriften og saksbehandling i forhold til myndighetsutøvelsen
Vann og kloakkavgiftloven	Hvordan forvalte VA avgiftene o.l. i en kommune	saksbehandling i forhold til myndighetsutøvelsen
Forurensingsloven	Behandle diverse søknader som BYD behandler på dette området	saksbehandling i forhold til myndighetsutøvelsen
Matloven	Hvordan drive vannverket	FDV system rundt vannverksdriften
Sivilforsvarsloven	Drift av tilfluktsrom	FDV system rundt drift av tilfluktsrom
Brannfarlige varer	Omgang med dette i produksjonen	Nødvendig intern-kontrollsystem rundt håndtering av slike varer
Tilsyn elektriske varer	Drift av bygninger som vi har ansvaret for	Nødvendig intern-kontrollsystem rundt håndtering av slike varer
Forurensingsloven	Hvordan drive kloakknett, Rygg fyllplass	FDV system rundt driften av avløssystemet
	Kommunenes, fylkeskommunens,	Plansakbehandling av

Navn på loven	Kort beskrivelse av hva loven omhandler	Tjenester kommunen er pålagt å ha som følge av loven
Plan- og bygningsloven	statens og vegvesenets arealplanlegging Byggevirksomheten, eiendomsdannelsen	reguleringsplaner, kommunedelplaner Utarbeidelse av kommuneplanens arealdel Bygge-/deletillatelser
Delingsloven	Eiendomsregistrering, eiendomsdeling	Kartforretninger, vedlikehold av registre
Lov om eiendomsseksjonering	Deling av eiendom i seksjoner	Behandle seksjoneringsbegjæringer
Forurensningsloven	Forurensning	Mudrings-/dumpingstillatelse Gravearbeid i forurenset grunn
LOV 2001-06-15 nr 75: Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell.	Organisering av vaktordningen.	
LOV 1981-05-29 nr 38: Lov om viltet.	Fellingstillatelse av skadegjess m.m. Fellingstillatelser rådyr, hjort, bever, elg Jegerprøve examen Ivareta fiskens leveområder m.m.	
LOV 1965-06-25 nr 01: Lov om forpakting.	Godkjenne forpaktninger	
LOV 2003-12-19 nr 124: Lov om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven).	FOR 2003-07-04 nr 951: Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav. Uttalelser i forbindelse med spredning av kloakkslam fra TAU. 15 søknader i 2006 FOR 2004-07-26 nr 1138: Forskrift om plantevernmidler.	
Lov om havner og farvann mv.	Formålet med loven er å legge forholdene til rette for en best mulig planlegging, utbygging og drift av havner og å trygge ferdsele	Kommunen har ansvaret for planlegging samt utbygging og drift av egne kaianlegg og havneinnretninger. Kommunen skal føre tilsyn med at kaianlegg og andre anlegg og havneinnretninger samt arealer er i forsvarlig stand, og at ferdsele på

Navn på loven	Kort beskrivelse av hva loven omhandler	Tjenester kommunen er pålagt å ha som følge av loven
		sjø og land ikke hindres eller vanskeliggjøres. Innenfor havnedistriktet har kommunen ansvaret for farledene og nødvendige fyrlys og sjømerker, og for skilt som varsler om vedtak gitt i medhold av loven her.

9.2 Etablerte tjenester –uten pliktmessig (lovpålagt) organisering, innhold eller omfang

- ❑ Følge opp Skjærgårdstjenesten, Oslofjordens friluftsråd, kulturstiprosjektene, friluftsløven og strandsonesaker generelt og spesielt.
- ❑ Fylkeskommunen, prosjekter, ”Plattform Vestfold ”, jernbaneutvikling og utvikling av stasjonsområdene. Deltakelse i samlinger og div. grupper.
- ❑ Fylkeskommunen, Handlingsprogram innenfor Nasjonal Transportplan, medvirkningsgruppe
- ❑ Fylkeskommunen. Fylkesdelplan kjøpesenterutvikling. Deltakelse i arbeidsgruppe.
- ❑ Revitaliseringsprosjektet, Tønsberg historiske sentrum, deltakelse i arbeidsgruppe.
- ❑ Riksantikvaren har etablert et nettverk av 8 byer med tema næringsutvikling i verneverdige byområder, hvor Tønsberg er med.. To samlinger i året fremover.
- ❑ 12K. Vertskommune for 8 12k kommuner for kart- og plandata.
- ❑ Statens Kartverk, KS, nasjonal prosjektgruppe for utvikling av plandata.
- ❑ KS initiativ. Nyere tids kulturminner, registrering, ,
- ❑ Div. stiprosjekter også utvikling av Merkedamselva, prosjektdeltakelse, Landbruksnæringen er prosjekteier.
- ❑ Fyllplass
- ❑ Vedlikehold av Parker og grøntanlegg
- ❑ Vårrengjøring av veier
- ❑ Drift av idrettsanlegg
- ❑ Fergedrift
- ❑ Toaletter ved strender og lignende
- ❑ Rydding og drift av lysløyper
- ❑ Gatelyst
- ❑ Naturforvaltning

9.3 Hovedmål og prioriterte områder

Overordnet kommuneplanmål:

- **Vi ønsker en kommune hvor innbyggerne spiller en aktiv rolle, og hvor tjenestetilbudene er tilgjengelige, samordnede, oversiktlige, effektive og basert på et tolerant og inkluderende menneskesyn**

- **Trygge boligområder for en befolkning med variert sammensetning**
- **Et vitalt og naturlig sentrum for byen, kommunen og regionen.**
- **Grønne områder skal ivaretas. Opprettholde de store sammenhengende jord – og skogbruksarealene i kommunen.**
- **Hovedvegssystem med tilstrekkelig kapasitet, godt utbygget kollektivtilbud og gode muligheter for bruk av sykkel.**
- **Kommunens historiske særpreg skal ivaretas.**
- **Godt tilbud på varierte arbeidsplasser med riktig lokalisering mht transport.**
- **Ta en lederrolle i utvikling av Tønsberg som regionsenter og Tønsberg som merkevare.**

Prioriterte områder vedtatt av bystyret 18.juni 2008

<p>Prioritert område: Tønsberg Havn Kommuneplanområde: kap.5 Transport og samferdsel</p>
<p>Kommuneplanmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den kommersielle havnedriften i Tønsberg havn skal styrkes og spesialiseres i samsvar med markedets og brukernes behov. • Gjestehavnen skal oppgraderes for å møte nye behov. • Det utredes muligheten for å flytte deler av havnevirksomheten til Vallø.
<p>Utfordringer:</p> <p>Det kan vise seg vanskelig å realisere planene om å flytte deler av havnevirksomheten til Vallø. Samtidig tilsier kommunedelplanen for Stenarmen at vesentlig havnevirksomhet flytter ut for å tilrettelegge for bolig, næring og forretning langs kanalen. Ny havneplan er under utarbeidelse.</p>

<p>Prioritert område: Transportløsninger i Tønsbergdistriktet Kommuneplanområde: kap.5 Transport og samferdsel</p>
<p>Kommuneplanmål:</p> <p>Arbeidet for et miljøvennlig utbyggingsmønster og transportsystem videreføres i samarbeid med nabokommunene Nøtterøy og Tjøme. Ved fremtidig forbedring av dagens veianlegg og bygging av nytt veinett i Tønsberg, skal man analysere veitrafikksituasjonen med tanke på både å løse framkommelighet, luftforurensning, støy og kollektivtrafikk.</p>
<p>Utfordringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ny fastlandsforbindelse er en forutsetning for en hensiktsmessig transportløsning for Tønsberg sentrum • Legge til rette for økt bruk av kollektivtrafikk • Presterødbakken og Presterødkrysset. • Hogsnesbakken • Det er stor behov for gang og sykkelveier i Tønsberg kommune. Spesielt sentrum er dårlig utbygd. Eksisterende kommuneplan har flere gang- og sykkelveier som ennå ikke er regulert.

9.4 Benchmarking

KOSTRA 2010. 1000 kroner

	Tønsberg	Gruppe 13 ¹⁾	Landet uten Oslo
Årsgebyr for vannforsyning (2011)	1 448	1 911	2 842
Årsgebyr for avløpstjenesten (2011)	2 430	2 588	3 206
Årsgebyr for avfallstjenesten (2011)	2 707	2 274	2 413
Årsgebyr for septiktømming (2011)	340	1 327	1 237
Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø per innbygger.Konsern	407	487	506
Herav			
Plansaksbehandling per innbygger	93	155	170
Bygge-, delesaksbeh. og seksjonering per innb.	33	23	30
Kart og oppmåling per innbygger.	50	83	96
Rekreasjon i tettsteder per innbygger.	122	161	146
Naturforvaltning og friluftsliv per innbygger.	91	57	56
Kulturminnevern per innbygger.	17	8	8
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker (kalenderdager)	34	44	38
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager)	325	331	315
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, kartforretning (kalenderdager)	65	70	71
Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger, komm. Veier og gater i alt, konsern	565	636	763
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbygger, samferdselsbedr./transporttiltak, konsern	260	244	245
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbygger, komm.veier - drift/vedlikehold/nyanl. Konsern	310	379	451
Brutto investeringsutg. i kr pr. innbygger, komm. veier - miljø-/trafikksikk. Konsern	231	189	158
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000 innb. konsern	21	11	14
Nto driftsutg. til tilrettelegging og bistand for næringslivet pr. innb. i kroner, konsern	111	80	60
Netto driftsutgifter til beredskap mot branner og andre ulykker pr. innbygger, konsern	486	589	617
Netto driftsutgifter til forebygging av branner og andre ulykker pr. innbygger, konsern	55	28	53
Årsgebyr for feiing (2011)	394	329	344

1) Store kommuner utenom de fire største byene

Vanngebyrene i Tønsberg er holdt stabile de tre siste årene (2009=1478, 2010=1440, 2011=1448). Både kommunegruppe 13 og landsgjennomsnittet u/Oslo har hatt en liten stigning. Tønsberg har lavere gebyrer enn de vi sammenligner oss med.

Årsgebyr for avløp i Tønsberg ligger tilnærmet gebyrene i kommunegruppe 13. Landsgjennomsnittet u/Oslo er på ca 700,- kr mer i året enn gebyrene i Tønsberg. Avfallsgebyrene i Tønsberg har økt mer enn både gruppen av sammenligningskommuner og gjennomsnittet for landet. Tønsberg kommunes avfallgebyrer er nå høyere enn de vi sammenligner oss med. En årsak til økningen skyldes at det tidligere har vært tatt for lave gebyrer som må dekkes inn senere år da renovasjon skal gå til selvkost. Videre er det innført kildesortering for plast og metall.

Netto driftsutgifter til fysisk planlegging, kulturminner, natur og nærmiljø pr innbygger er lavere i Tønsberg enn sammenligningskommunene og landet utenom Oslo. Tønsberg bruker mer på naturforvaltning, friluftsliv og kulturminnevern pr innbygger enn sammenligningstallene for landet for øvrig.

Tønsberg kommune benyttet langt mindre til plansaksbehandling enn sammenligningskommuner tross sterkt press. Bemanningen var i utgangspunktet lav, og ble ytterligere forsterket av sykemeldinger. Sykemeldingene hadde delvis årsak i sterk press på avdelingen. Avdelingen er noe styrket i 2011, men vi ligger likevel langt under andre bykommuner.

Saksbehandlingstiden for byggesaker er kortere i Tønsberg enn sammenligningskommunene og landsgjennomsnittet u/Oslo. Saksbehandlingstiden i Tønsberg har gått ned fra 68 kalenderdager i 2008, mot 34 dager i 2010. Det har vært en liten økning i gjennomsnittlig saksbehandlingstid for vedtatte reguleringsplaner i Tønsberg. Samme økningen ser vi også hos sammenligningsobjektene. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for kartforretning har de to siste årene holdt seg stabilt og ligger litt lavere enn sammenligningskommunene.

Netto driftsutgifter i kr pr innbygger, komm. veier og gater i alt er lavere i Tønsberg. Tønsberg investerer mer i miljø-/trafikksikkerhet enn både kommunegruppe 13 og gjennomsnittet for landet u/Oslo. Tønsberg kommune har god dekning av gang- og sykkelvei i forhold til sammenligningskommunene.

Tønsberg organiserer det vesentligste av sin næringspolitikk gjennom Tønsberg Utvikling. Tønsbergs utgifter ligger noe høyere enn sammenligningskommunene.

Utgifter til beredskap mot branner og ulykker er noe lavere i Tønsberg enn gjennomsnittet, mens innen forebygging ligger kostnadene noe over sammenligningsgruppe 13, men på nivå med landsgjennomsnittet u/Oslo. Tønsberg har tidligere hatt svært lave gebyrer for feiing, men ligger nå høyere enn de vi sammenligner oss med.

9.5 Økonomiplan

9.5.1 En kommune i vekst

Tønsberg er en sentral kommune med relativt sterk befolkningsvekst og stor etableringsvilje. Dette gjelder både personer og bedrifter. Dette legger press på kommunen som plan –og reguleringsmyndighet. Nye områder som Kilen, Korten og Stensarmen krever områdeplaner. Dette er kommunens ansvar å gjennomføre. Videre bør mer av utviklingen i sentrum skje gjennom områdeplaner slik at en unngår usammenhengende ”frimerkeplaner”. Det er også stor pågang av enkeltstående bolig –og næringsprosjekter, slik at det oppstår kø på plankontoret. Med dagens ressursituasjon fremstår Tønsberg kommune derfor som flaskehals i videre utvikling av kommunen. Fra 2012 starter også kommuneplanarbeidet. Dette vil legge beslag på betydelige planressurser.

Etter hvert som reguleringsplaner avsluttes skal det utarbeides rammeplaner og bebyggelsesplaner, slik at det store trykket av utviklingsprosjekter forplanter til byggesaksavdelingen som også får et sterkt press på begrensede ressurser.

Utvikling av private områder, som Kaldnes og Jarlsø med mer, medfører ofte utbyggingsavtaler der kommunen overtar ansvar for veier, oppstillingsplasser, parker/oppholdsareal, lekeareal med mer. Dette påfører kommunen ytterligere kostnader. Også offentlige prosjekter som f eks Slagen Barnehage og Sandeåsen skole medfører at kommunens kostnader til drift og vedlikehold av veier og uteområder øker.

Utvikling og nyetableringer er selvfølgelig positivt for Tønsberg. Når kommunene fikk beholde deler av selskapskatten bidro dette til å kompensere for økte kostnader. Nå er det kun netto innflytting av personer som skatter som øker kommunens skatteinntekter. Denne veksten begrenses av skatteutjevningen.

9.5.2 Bydrift

Forslag til kommunaltekniske gebyrer for 2012:

GEBYRTYP E	2011 Sum inkl. mva	2012 Sum ekskl. mva	2012 Mva	2012 Sum inkl. mva	2011-2012 Endring i kr	2011-2012 Endring i %
Vann	1810,00	1592,00	399,00	1990,00	180,00	9,9
Avløp	3037,50	2756,00	689,00	3445,00	407,50	13,4
Slam	425,00	340,00	85,00	425,00	0,00	0,0
Renovasjon	3383,75	2710,00	677,50	3387,50	3,75	0,1
Feiing	492,50	375,00	93,75	468,75	-23,75	-4,8

SUM	9148,75	7773,00	1943,25	9716,25	567,50	6,2
------------	----------------	----------------	----------------	----------------	---------------	------------

Vann:

Gebyret foreslås økt fra 7,24 kr. pr. m3 til 7,96 kr. pr. m3. Dette tilsvarer en økning på 9,9 %.

Budsjett fra VIV reduseres med 1,4 mill. kr fra 2011 til 2012, det er da beregnet anleggsbidrag til Svinevold-ledningen med 1,5 mill. kr. Det er lagt inn refusjon fra VIV med 2,0 mill. kr. som er tilbakebetaling grunnet selvkostberegning. Kommunens egne driftsutgifter øker med 2,4 mill. kr fra 2011 til 2012. Dette følger av høyere aktivitet på driftsprosjekter iht saneringsplan samt lekkasje. Det er lagt inn 3,0 mill. kr. i bruk av fond. Forventet underskudd på vann i 2011 dekkes av midler på fond og vil derfor redusere fondet ytterligere.

Den kraftige økningen i investeringsmidler foreslås videreført også i 2012. Økte kapitalkostnader fra 2011 til 2012 er 0,5 mill. kr.

Avløp:

Gebyret foreslås økt fra 12,15 kr. pr. m3 til 13,78 kr. pr. m3. Dette tilsvarer en økning på 13,4 %. Driftsutgifter fra TAU økes med ca. 0,3 mill. kr. Våre egne driftskostnader for 2012 øker med ca. 4 mill. kr. Dette skyldes høyere aktivitet på strømpereovering, driftsprosjekter samt pumpestasjoner.

For mye innkrevd skal tilbakeføres kundene i løpet av en 5 års periode, og det er derfor lagt inn 3,5 mill. kr. i bruk av fond. Forventet overskudd på avløp i 2011 setts av på fond og vil da dekke deler av bruk av fond i 2012.

EU's rammedirektiv for vann (vanndirektivet) fra 2000 er gjort gjeldende i norsk rett fra 01.01.2007 ved forskrift om rammer for vannforvaltning (vannforskriften), krever at tilstanden i overflatevann og grunnvann skal beskyttes mot forringelse og gjenopprettes med sikt på at vannforekomsten minst skal ha god økologisk og god kjemisk tilstand innen utgangen av 2021. Nødvendig tiltak for å oppnå målsettingen skal være utført innen utgangen av 2018. Til tiltak på opprydding i spredt avløp er det satt av 3 mill. kr ekstra på investeringer for å oppfylle EU krav om rensing.

Den kraftige økning i investeringsmidler foreslås videreført også i 2012. Økte kapitalkostnader fra 2011 til 2012 er 0,3 mill. kr.

Slam:

Tidligere underskudd på slam er nå innkrevd og gebyrene for slamtømming holdes uendret for 2012 til kr. 340,-. Det samme gjelder for tømming av tette tanker hvor prisen er kr. 780,- pr. tømming også for 2012. Tømming av minirensanlegg økes fra kr. 390,- til 420,- for 2012 da det er forbundet større kostnader med tømming av slike anlegg.

Våle Septikservice har sagt opp sin avtale med Tønsberg kommune fra 01.01.2012, og tjenesten vil derfor bli lagt ut på anbud på nytt. Det er av denne grunn usikkert hvordan dette vil påvirke størrelsen på gebyret. Gebyret forutsetter at størrelsen på kostnadene holdes på samme nivå.

Følgende prinsipper legges til grunn:

- Det gis ikke anledning til kommunen å subsidiere kostnadene som hører inn under slam, da dette skal gå til selvkost.
- Gebyr for slamtømming kan ikke beregnes høyere enn selvkost.

Renovasjon:

Renovasjonsgebyret foreslås økt fra kr. 2.707,- til kr. 2.710,- for en ”normalhusholdning”. Dette tilsvarer en økning på 0,1 %.

Underskuddet fra 2009 på 3 mill. kr. ble dekket inn ved årsavregning for 2010 i sin helhet. Det ble tatt høyde for inndekning av utestående fordringer i gebyrberegning for 2011, da VESAR meldte om merforbruk ved siste prognose i 2010. Når det gjelder 2011 melder VESAR om balanse mellom budsjett og resultat. Evt. overskudd vil avsetts på fond. For 2012 tas det inn 1,0 mill. kr. til fond for å dekke et eventuelt senere underskudd .

Resterende investeringskostnader beløper seg til 3,6 mill. kr. for prosjektet Rygg Gjenvinningsstasjon som vil ferdigstilles i løpet av 2012. Reduserte kapitalkostnader fra 2011 til 2012 er 0,5 mill. kr i 2012 grunnet lavere rente.

Tønsberg kommune har en egen avtale på innsamling av grovavfall og hageavfall som utføres to ganger årlig for innbyggerne. Denne ordningen koster Tønsberg kommune ca. 2,3 mill. kr. Tønsberg kommune leverer også ut hageavfallssekker som inngår i ordningen for hageavfall. Dette er noe andre kommuner tar ekstra betalt for. Både hageavfall og grovavfall er i dag bundet opp i avtaler VESAR har inngått på vegne av Tønsberg kommune, og kan ikke endres for 2012. Det betyr at eventuelle endringer først kan gjennomføres fra 2014.

Det har i 2010 også vært gjennomgått satser for gangtillegg da disse har vært urimelig høye. VESAR har kommet frem til at prisberegningen som VESAR har benyttet har ført til for høye satser for beregning av gangtillegg, og disse blir derfor redusert fra 2011. Satser for gangtillegg holdes uendret for 2012.

Abonnenter som bor i området ”tett trehusbebyggelse” får erstattet sine plastdunker med ståldunker som et ledd i brannforebyggende arbeid. Dette testes ut i 2012 for å se om det gir resultater. Kostnadene til ståldunkene dekkes over renovasjonsgebyret.

Feiing:

Gebyret foreslås redusert fra kr. 394,- til kr. 375,- pr. år for feiing annet hvert år og tilsyn hvert 4 år. Dette tilsvarer en reduksjon på 4,8 %. Når det gjelder feiing og tilsyn så utføres dette etter

utjamningsprinsippet, dvs. feiing og tilsyn utføres etter behov. Der det er behov oftere enn det som er ”vanlig” utføres dette oftere, for eksempel tett trehusbebyggelse. Er det ikke behov like ofte som det ”vanlige” utføres dette sjeldnere.

Utestående fordringer er dekket inn i sin helhet i 2011.

Som et ledd i brannforebygging vil det i tett trehusbebyggelse bli utplassert varmekamera som skal varsle om brann. Dette er et samarbeid mellom Tønsberg kommune og VIB og Tønsberg kommunes andel av kostnadene dekkes over feiegebyret. Det vil også bli skiftet ut plastdunker til ståldunker i tett trehusbebyggelse som dekkes over renovasjonsgebyret.

Gebyrene vedtas i egen sak.

Drift og vedlikehold av grøntanlegg

Som følge av utbygging av nye bolig eller offentlige områder overtar Bydrift driftsansvar for en rekke uteområder. Dette skjer enten ved utbygging av offentlig bygg som skoler, barnehager osv, eller gjennom utbyggingsavtaler med private utbyggere. I løpet av 2010 og 2011 har bydrift overtatt ansvar for 110.900m². De største enkeltområdene er Eik lærerhøgskole, Slagen barnehage, Løkken, Slottsfjellsmuseet, Kaldnes, og treningsfeltet. Ut fra normale beregninger, bør dette øke driftsbudsjettet med kr 740.000,-. Nye arealer 2011/2012 utgjør 20.000 m², og vil koste kr 140.000. Virksomheten ble tilført kr 475.000 i 2011, men det er ikke rom for ytterligere bevilgninger i 2012. Konsekvensen er at antall timer drift og vedlikehold pr m² går ned, og kvaliteten forringes.

Drift og vedlikehold veier

Som følge av de nye arealer som er nevnt i forrige avsnitt, blir det også mer vei og oppkjørsel som skal brøytes. Det vil koste ca kr 420.000 kroner. Videre har snøfallet vært stort de siste vintrene. Fortsetter snøfallet på samme nivå, er det behov for ytterligere kr 780.000,- Det er ikke funnet rom for dette i budsjettet. Dette vil gå på bekostning av generell vedlikehold av veier samt gang –og sykkelstier.

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for virksomhet 821 Bydrift	45 523	45 175	45 675	45 675	45 675
Ansvar: 82100 BYDRIFT					
1200 ADMINISTRASJON	460	460	460	460	460

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
1300 ADMINISTRASJONSLOKALER	400	400	400	400	400
1411 TILFLUKTSROM	200	200	200	200	200
1500 LØNNSUTG TIL FORDELING	22	0	0	0	0
1501 LØNNSUTG TIL FORDPLANL/ADM	40	0	0	0	0
1512 ARB FOR ANDRE VERKST, DIV	-50	-50	-50	-50	-50
2100 FØRSKOLELOKALER OG SKYSS	1 055	1 055	1 055	1 055	1 055
2270 SKOLELOKALER	1 306	1 406	1 406	1 406	1 406
3520 ELDRESENTER	417	417	417	417	417
4400 SOSIALE BOLIGER	799	799	799	799	799
4710 SVØMMEHALL	7 429	7 429	7 429	7 429	7 429
4720 IDRETTSHALLER	147	147	147	147	147
4730 UTENDØRS IDRETTSANLEGG	4 598	4 400	4 400	4 400	4 400
5300 MILJØVERN OG NATURFORVALT	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960
5600 SAMFERDSBEDR./TRANSP.TILTAK	990	990	990	990	990
5610 ARBEID FOR ANDRE, VEI	-600	-600	-600	-600	-600
5650 KOMMUNALE VEIER	11 709	11 521	11 521	11 521	11 521
5651 KOMMUNALE PARKERINGSPLASSER	20	20	20	20	20
5655 MILJØ/TRAFIKKSIKKTILT KOM VEI	760	760	760	760	760
5660 GANG-SYKKEK KOMM VEIER	3 106	3 106	3 106	3 106	3 106
5680 VEI- GATELYS KOMM VEIER	5 291	5 041	5 041	5 041	5 041
5700 REKREASJON I TETTSTED	4 463	4 713	5 213	5 213	5 213
5710 ARBEIDE FOR ANDRE - GRØNT	-150	-150	-150	-150	-150
Ansvar: 82150 BYDRIFT V.A.R.					
1200 ADMINISTRASJON	3 015	3 412	3 412	3 412	3 412
5000 PRODUKSJON AV VANN	25 440	23 994	23 994	23 994	23 994
5050 DISTRIBUTUSJON AV VANN	-33 435	-33 002	-33 002	-33 002	-33 002
5100 AVLØPSRENSING	22 961	23 210	23 210	23 210	23 210
5150 KLOAKK, SLAM MV	-44 771	-45 554	-45 554	-45 554	-45 554
5180 TØMM SLAM, SEPTIKTANKER	-5	0	0	0	0
5200 RENOVASJON - INNSAM AVFALL	-3 028	-2 384	-2 384	-2 384	-2 384
5800 FEIERVESENET	-493	-300	-300	-300	-300
8700 RENTER/UTBYTTE/LÅN	16 053	15 016	15 016	15 016	15 016
8800 AVSKRIVNINGER	14 414	15 759	15 759	15 759	15 759

Kommentarer:

Ansvar 821 Bydrift VAR er selvkosttjenester for vann, avløp og rennovasjon.

Bydrifts ramme er redusert fra 2011 til 2012, bla pga at engangstilskudd til dokumentasjon veilys er trukket ut. Innen arbeid på skolelokaler er budsjettet økt med 100 000 kr som gjelder flagging. Arbeid på tjeneste utendørs idrettsanlegg er redusert med 197 000 kr. Her er det gressklipp og vedlikehold baner som er redusert. Vedlikehold på kommunale veier er redusert med 288 000 kr og inntekter nedjustert med 100 000 kr. Reduksjonen rammer på gaterenhold, bekkeinntak stikkrenner, skilting, trafikkregulering/veimerking, strøing og brøyteutstyr. Til gjengjeld har asfaltlapping økt i tillegg til brøyting. På tjeneste vei- og gatelys kommunale veier er kjøp av tjenester fra private redusert med 250 000 kr. Rekreasjon i tettsted er økt med 250 000 kr , gjelder fyringsutgifter på torvet etter revitalisering. Fra 2013 øker rammen med ytterligere 500 000 kr til fyringsutgifter.

Det er et stort behov for oppgradering av lekeapparater ved kommunens skoler, barnehager og messeområdet. Videre er det generell oppdatering av skolers –og barnehagers samt institusjoner uteområder. Både ved Træleborg bbs og bemannede boliger er det behov for utvidelse av parkeringsplasser. Det er behov for uskifting av lysarmatur samt grusing og merking av lysløyper. Dette må utsettes til kommunens økonomi er bedre.

9.5.3 Kommuneutvikling

Kommunale gebyrer

Tønsberg kommune er i stor vekst og har økende behov for rask behandling av innkommet planforslag, bygge- og oppmålingssaker. Kommunens ressurser står ikke i samsvar med dagens oppgaver/arbeidsmengde.

Selvkostberegninger for tjenesten Plan, Byggesak og Oppmåling utført i forbindelse med årsregnskap 2010 viser samtidig meget lav selvkostandel, dvs. det fastsatte gebyrnivå er lavt i forhold til den faktiske ressursbruken som tjenester krever. Utgangspunktet for beregning av gebyrer er bestemmelsen i plan og- bygningslovens § 33-1 og matrikkellovens § 32.

I flg. forskrifter til gjeldende lovverk og MD-veiledere kan gebyret maksimalt settes til selvkost. Med selvkost menes den kostnad kommunen påføres ved å behandle den aktuelle saken.

Det innebærer at gebyret skal dekke utgiftene til saksbehandling av den konkrete sak samt en andel av administrasjonskostnadene knyttet til saken. Kommunal- og regionaldepartementet har utgitt retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-2140).

Rådmannen foreslår endring i gebyrene, og disse endringene er fremmet i egen sak ;”Gebyrregulativer for byggesaker, plansaker, oppmålingssaker og betalingsregulativ for kart geodata og kopieringstjenester. Nye gebyrsatser for 2012”. Som behandles 7. desember. De nye gebyrregulativene skal gi bedre samsvar mellom gebyrer/priser og kommunens ressursbruk, blant annet ut fra prosessomfang og sakskompleksitet.

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for virksomhet 851 Kommuneutvikling	15 167	15 200	15 700	15 450	15 450
1200 ADMINISTRASJON	2 692	2 750	2 750	2 750	2 750
5300 MILJØV OG NATURFORVAL	24	30	30	30	30
5414 PLANSAKSBEHANDLING	5 614	5 625	5 625	5 625	5 625
5421 BYGGESAKSBEH, EIERSEKSJO	1 584	1 457	1 457	1 457	1 457
5431 KART OG OPPMÅLING	3 091	3 175	3 675	3 425	3 425
5560 LANDBRUKSKONTORET	2 162	2 163	2 163	2 163	2 163

Kommentarer:

Endring i rammen til Kommuneutvikling fra 2011 til 2012 skyldes lønnsoppgjøret.

Inntektene spesielt på geodata er redusert og dette tas høyde for i budsjettet. Budsjetterte inntekter er redusert med 500.000,-. I tillegg har vi tidligere bundet oss til å bruke 750.000,- i 2012 til kartleggingsprosjekt for 12 K i regi av kartverket (geovekstsamarbeid). Dette er et prosjekt som går hvert 4 år, hvor kartet oppdateres i forhold til veier, hus og andre endringer. Dette finansierer vi ved å bruke 500.000,- av bundne fond samt 250.000,- av budsjettet. For å få budsjettet i balanse er det kuttet på kurs, overtid, inventar/utstyr og konsulenttjenester.

Dersom bystyret vedtar de foreslåtte gebyrøkingene vil inntektsøkningen benyttes til å øke stillinger til følgende områder:

- plansaksbehandler 100% stilling, for å styrke kapasitet på oversiktplanlegging i forhold til de oppgaver kommunen er pålagt å løse etter plan- og bygningsloven med tilrettelegging for etterfølgende detaljregulering,
- plansaksbehandler 100% stilling, for å øke kapasitet på detaljregulering,
- byggesaksbehandler 100% stilling, for å følge opp byggesøknader som kommer i etterkant av flere detaljreguleringer behandlet ved planavdelingen,
- byggesaksbehandler 100% stilling, for oppfølging av ulovligheter (ny oppgave, detaljert utdypet i vedlegg 1 - Tjeneste Byggesak).

Det er behov for å foreta risikoanalyser, tilrettelegging for 3D modeller for sentrum, overgang til Oracle databaser for kart. Dette må vente til kommunens økonomi blir bedre.

9.5.4 Fagenhet miljø og samfunn

Fagenheten har ansvaret for miljø, klima, samfunn, beredskap og eiendom.

Videre har fagenheten ansvar for oppfølging av fyllplassen på Rygg. Lindum AS forestår driften.

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett	Rådmannens forslag til økonomiplan			
	2011	2012	2013	2014	2015
Total ramme for virksomhet 186 Miljø/samfunn	6 036	6 036	5 736	5 736	5 736
1200 ADMINISTRASJON	4 095	4 119	4 119	4 119	4 119
1300 ADMINISTRASJONSLOKALER	154	154	154	154	154
1402 BEREDSKAPSTILTAK	90	90	90	90	90
5250 FYLLPLASS – NÆRINGSVAFALL	0	0	0	0	0
5300 MILJØVERN OG NATURFORVALTNING	1 697	1 673	1 373	1 373	1 373
<i>HERAV:</i>					
<i>SKJÆRGÅRDSTJENESTEN</i>	320	320	320	320	320
<i>KULTURSTINETTVERK</i>	62	62	62	62	62
<i>REGULERINGSPLAN FOR SLOTTSFJELLET</i>	300	300	0	0	0
<i>TILTAKSPLAN FOR VANNOMRÅDE AULIEVASSDRAGET OG HORTEN-LARVIK</i>	143	143	143	143	143
<i>MEDLEMSKONTINGENT OSLOFJORDENS FRILUFSRÅD</i>	110	110	110	110	110

Arbeidet med reguleringsplaner for Slottsfjellet, Tallak, Slottsfjellmuseet og Løkken vil antagelig ikke bli igangsatt i 2011 og videreføres i 2012. Midler gitt til reguleringsplanene trekkes ut av rammen i 2013.

Det skal lages regionale forvaltningsplaner med tiltaksplaner for alle fastsatte vannområder i Norge etter de reglene og fristene som følger av Vannforskriften. Målet er å oppnå god økologisk tilstand i alle vannforekomster innen 2021. Forskriften om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) er Norges oppfølging av EU's rammedirektiv for vann. Vannforskriften omfatter innsjøer, elver, brakkvann, kystvann og grunnvann. Det erkjennes som udelt positivt at det er et felles løft for vannforekomstene i Europa.

Staten har forpliktet Norge til å følge opp arbeidet som skal gjennomføres med nedbørfeltene som viktigste enhet. Dette medfører behov for vassdrags samarbeid på tvers av administrative grenser der dette er nødvendig. Arbeidet skal være helhetlig, kunnskapsbasert og gjennomføres med medvirkning fra brukere av vannforekomsten.

Tønsberg kommune deltar i vannområdene Aulievassdraget og strekningen Horten-Larvik.

Ekstraordinære tiltak Klimaplanen, kr 200.000 videreføres.

9.5.5 Tønsberg Utvikling

Tønsberg Utvikling er organisert som kommunalt foretak som har etablert en prosjektportefølje med bred involvering fra eksterne miljøer. Sentralt står Revitalisering av Tønsberg historiske sentrum. Andre kjerneområder er reiseliv, inkl turistkontor og etableringsveiledning gjennom START-prosjektet.

Rådmannen foreslår at Tønsberg Utvikling fra 2012 organiseres som en enhet i rådmannens linje og at det kommunale foretaket avvikles. Driften fortsetter som før, med unntak av at stillingen som daglig leder omdefineres til nærings sjef. Nærings sjefens skal være bindeleddet mellom næringsliv og kommunens ulike aktiviteter som rettes mot næringslivet.

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett	Rådmannens forslag til økonomiplan			
	2011	2012	2013	2014	2015
Total ramme for virksomhet Tønsberg Utvikling	4623	4819	4819	4819	4819
5550 ARBEID FOR NÆRINGSLIVET	3641	3787	3787	3787	3787
5570 REISELIVSFORMÅL	982	1032	1032	1032	1032

Kommentarer:

I 2011 er rammen til Tønsberg Utvikling ført som overføring til egne selskapet under felleskostnader.

I 2012 foreslår rådmannen å dekke forventede lønnsvekst .

Revitalisering av Tønsbergs historiske sentrum

Det er et mål å gjennomføre en kvalitetsheving av bysenterets gater og plasser gjennom prosjektet "Revitalisering av Tønsberg historiske sentrum". I løpet av 2012 skal torget blir ferdig oppgradert. Hele prosjektet har en total kostnad på 81 mill kroner. Rådmannen foreslår at prosjektet gjennomføres etappevis i tråd med økonomiske muligheter. Det legges opp til at byutviklingsprosjekter generelt skal finansieres med salg av eiendommer. Rådmannen foreslås at det gjøres en totalvurdering av prosjektplanene når torget er ferdig, som også inkluderer Slottsfjellsområdet.

9.5.6 Tønsberg Havn

Det er lagt til grunn få endringer i havnevesenets aktivitetsnivå de neste 4 år. Det er en ny havneutredning i gang, som vil legge en del av føringene i denne perioden.

Inntektene til havnekassen kommer fra anløpsavgift og gebyr og vederlag for bruk av infrastrukturen, salg av varer og tjenester, utleie av utstyr og inntekt fra eiendommer

Område	2011	2012	2013	2014	2015
W900 TØNSBERG HAVN	7 603	7 348	7 348	7 348	7 348
W901 FYR OG MERKER	-520	-470	-470	-470	-470
W902 HAVNEBÅT	-340	280	280	280	280
W903 KAIFRONT	485	415	415	415	415
W904 KAIAREALER	-715	-920	-920	-920	-920
W905 KRANER	100	100	100	100	100
W906 EIENDOMMER	-6 938	-7 028	-7 028	-7 028	-7 028
W907 GJESTEHAVN	-175	-225	-225	-225	-225
W908 MUDRING OG ISBRYTING	500	500	500	500	500
I ALT	0	0	0	0	0

Havnesjefen foreslår å gå til anskaffelse av ny lettboat og liten lastebil. Dette føres i investeringsbudsjettet.

9.5.7 Vestfold Interkommunale Brannvesen

I budsjettet for 2012 er det lagt til grunn at selskapet skal drives videre slik det er organisert og dimensjonert i 2011. Totalt har VIB et budsjett på 96,9 mill kroner. Totalt driftstilskudd fra eierkommunene utgjør 76,3 mill kroner. Av dette utgjør tilskuddet fra Tønsberg kommune 27,5 mill kroner. I tillegg skal Tønsberg kommune betale 4,8 mill kroner i feietjenester. Styret har foreslått en reduksjon i bemanningen på Kopstad brannstasjon, ved å redusere fra 6 til 5 pr vaktlag. Dette vil medføre en besparelse på 2.5 mill kroner. Representantskapet har ikke tatt stilling til forslaget.

Selskapets formål gitt i selskapsavtalen:

Selskapet har som formål å ivareta deltakerkommunenes forpliktelser etter ”Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) datert 14. Juni 2002 og ” Lov om

vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 8 Akutt forurensning”.

Vestfold Interkommunale Brannvesen skal:

- a) Gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle av brann og andre akutte ulykker
- b) Gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- c) Gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d) Utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e) Være innsatsstyrke ved brann
- f) Være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse
- g) Etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder innenfor eller utenfor den norske territorialgrensen
- h) Sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg.
- i) Lede den interkommunale beredskapen mot akutt forurensning i Vestfold
- j) Ivareta kommunenes beredskap mot akutt forurensning fra olje og andre kjemikalier på sjø, land og vassdrag,

VIB skal videre for deltakerkommunene ivareta de øvrige alarm og utrykningsoppgavene og kan, etter avtale med den enkelte kommune, påta seg ytterligere oppgaver, så langt dette ikke svekker brannvesenets gjennomføring av oppgavene ovenfor.

Gratistjenester, etter nærmere retningslinjer vedtatt av representantskapet, fordeles på eierkommunene iht. innbyggertall.

VIB kan selge tjenester samt drive kurs- og opplæringsvirksomhet innenfor sitt fagområde til andre interesserte.

VIB vedtar brannordningen for eierkommunene.

Det er lagt til grunn en årslønnsvekst på 4%. Tønsberg kommune gir tilskudd til driften av VIB

Tønsberg kommunes andel av driftskostnadene 1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Driftstilskudd til Vestfold Interkommunale Brannvesen	26 305	27 497	27 497	27 497	27 497

9.5.8 Investeringer innen tekniske tjenester

Avgiftsfinansierte investeringer

1000 kroner

	2012	2013	2014	2015	Sum
HPA (Hovedplan avløp)	39 000	40 000	41 000	42 000	162 000
HPV (Hovedplan vann)	18 000	18 500	19 000	19 500	75 000
Maskinkjøp avløp		3 100	3 200	3 200	9 500
Sum	57 000	61 600	63 200	64 700	246 500
<i>Finansiering</i>					0
Lånemidler	57 000	61 600	63 200	64 700	246 500
Sum Finansiering	57 000	61 600	63 200	64 700	246 500

Kommentarer:

Vann

Ihht vedtatt finansiering av hovedplan vann med justering, foreslås det i 2012 å benytte 18 mill kr. til ny ledning Feskjær - VIV, Utskifting av galvaniserte vannledninger og grått støpejern, Beredskap og brannvann, Utskifting av vannledninger ved separering av avløp, utskifting av Tarkett. Fjernvarme, samt kostnader i forbindelse med diverse byggearbeider. Utskifting av vannledning i forbindelse med separering og sanering av avløp. Utskifting av vannledning fra Rakkås - Jareteigen - Kjærkrysset. Omlegging pga av bygging av G/S-veier.

Avløp

Ihht vedtatt finansiering av hovedplan avløp med årlige justering, foreslås det i å 2012 benytte 36,0 mill kr. til omlegging og separering av avløp, sanering eller ombygging av overløp, utbedring av systemfeil og flaskehals, driftskontroll, separering, fornyelse, kloakkering av rand og klyngehus, I tillegg kommer kostnader ved utbygging av kommunens ledningsnett ifbm diverse utbyggingsprosjekter. Pålegg om tilknytning til renseanlegg for området Åsgårdstrandsveien fra Scanmar til Feskjærsvingen. Fjernvarme, Sammen evt utgifter til diverse bygge-prosjekter ved privat utbygging utgjør dette en investering på 36,0 mill kr. Utskifting av avløpsledninger fra Rakkås- Jareteigen - Lestestad. Tett/spredt og Randsoner vil bli et prioritert område fra Fylkesmannen. Evaluering, samordning og rullering av hovedplan for avløp.

EU's rammedirektiv for vann (vanndirektivet) fra 2000 er gjort gjeldende i norsk rett fra 01.01.2007 ved forskrift om rammer for vannforvaltning (vannforskriften), krever at tilstanden i overflatevann og grunnvann skal beskyttes mot forringelse og gjenopprettes med sikt på at vannforekomsten minst skal ha god økologisk og god kjemisk tilstand innen utgangen av 2021. Nødvendig tiltak for å oppnå målsettingen skal være utført innen utgangen av 2018.

Dette medfører krav om opprydding i spredte avløp. Alle private avløpsanlegg som ikke er tilknyttet kommunalt nett i Tønsberg kommune er kartlagt sommeren 2011.

Det er delt inn i forskjellige soner. På steder der det i fremtiden ikke vil bli bygget kommunalt avløpsnett er det registrert 235 anlegg, hvor 193 må skiftes ut med godkjente renseløsninger. Der det allerede finnes kommunalt avløpsnett er det registrert 304 anlegg, hvor 280 skal saneres ved utbygging/videreføring av kommunalt avløpsnett. I tett bebyggelse som ikke ligger ved kommunalt avløpsnett er det registrert 169 anlegg, hvor 139 skal saneres ved utbygging av kommunalt nett. I områder hvor det allerede finnes kommunalt avløpsnett er det registrert 86 anlegg, hvor 72 skal knytte seg til kommunalt nett ved pålegg.

Sanering av private avløpsanlegg som ikke tilfredsstiller renskravet i Forurensningsforskriften, skal skje, enten ved å bygge ut kommunalt avløpsnett og pålegge anleggseier å knytte seg til det kommunale nettet, eller ved pålegg om utskiftning til godkjente renseløsninger.

Dette vil innebære følgende kostnader:

- Bygging av nytt ledningsnett der dette ikke finnes (investering).
- Ved pålegg om tilknytning til kommunalt avløpsnett og sanering av avløp har Tønsberg kommune vedtatt tilskuddsordninger (drift).
- Ved pålegg om oppgradering/ utskiftning av et privat avløpsanlegg, som ikke er tilknyttet eller vil bli det har Tønsberg kommune i dag ingen tilskuddsordning og alle kostnader vil derfor påfalle anleggseier. Det kan her være snakk om å skifte ut slamavskiller/ sandfilter med rensanlegg.

Det er 3 mill kroner til investering iht punkt 1 over. Videre foreslås det er lagt inn 1 mill til tilskudd iht punkt 2.

Selvfinansierte investeringer

Renter og avdrag dekkes av virksomhetens driftsramme

1000 kroner

Andre selvfinansierende investeringer	2012	2013	2014	2015	Sum
Maskinkjøp til vei	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
I alt	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Momskompensasjon	360	480	600	600	2 040
Lånemidler	2 640	2 520	2 400	2 400	9 960
Sum Finansiering	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000

Kommentarer:

Det foreslås en løpende sekkebevilgning til Bydrift før løpende utskiftning av anleggsutstyr og driftsmidler. Bydrift dekker rente –og avdragskostnader innenfor egen økonomisk ramme.

Trafikk og miljø

1000 kroner

	2012	2013	2014	2015	Sum
Vei/Trafikksikkerhet	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
Asfalteringsprogram	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Utbyggingsavtaler	4 000	2000	2000	2000	10 000
Sum	14 000	12 000	12 000	12 000	50 000
<i>Finansiering</i>					
Mva kompensasjon	1 680	1 920	2 400	2 400	8 400
Lånemidler	12 320	10 080	9 600	9 600	41 600
Finansiering	14 000	12 000	12 000	12 000	50 000

Kommentarer:

Vei – og trafikksikkerhet

Rådmannen foreslår at det bevilges en sekkepost til vei og trafikksikkerhet hvert år. Det er foreslått brukt 5,5 mill.kr. til vei og trafikksikkerhet. I denne sekkeposten går størsteparten av bevilgningen til bygging av gang-/sykkelveier, og omkostninger forbundet med dette. Det er stort fokus på trafikksikkerhet. Veilys har i dag en mindre post her med ca 300.000 kr til investeringer. Her trengs det midler til blant annet å belyse veier som i dag ikke har veilys. Vi har foretatt en lovpålagt hovedinspeksjon av våre veibruer. Konklusjonen er at to mindre bruere må repareres/skiftes ut. Kostnader som foreslås tatt i investeringsbudsjettet.

Asfaltering

En større økning er påkrevet grunnet et etterslep beregnet til ca 60 mill kr. Beregningen er foretatt ved hjelp av RoSy. Det kan påpekes at det i løpet av sist sommer var en sterk fokusering på veistandarden i området. Mye av det eksisterende veidekket er lagt i samme tidsrom, noe som gjør at etterslepet og forringelsen har øket vesentlig de siste årene.

Utbyggingsavtaler

Utviklingen i Tønsberg initiert av private utviklingsaktører fordrer utbyggingsavtaler. Flere av disse avtalene er til stor fordel for fellesskapet, slik at det offentlige forventes å delta i finansieringen. Et kjent prosjekt i 2011 er Mammutkrysset. Rådmannen foreslår et årlig bevilgning slik at finansiering er sikret når bystyret skal ta stilling til kommunens medfinansiering. Rådmannen bør få fullmakt til å benytte midler av potten til mindre utbyggingsavtaler. Slike vil rapporteres i tertialrapportene.

Investeringer i byutvikling

Det er tidligere bevilget 26,5 mill kroner til revitaliseringsprosjektet. Dette er tilstrekkelig, men ekstern finansiering å dekke kostnadene til rehabilitering av Tønsberg Torg. Neste trinn i prosjektet er Rådhusgaten fra torget til Nedre Langgate. Videre er det prosjektet "Helhetlig plan for Slottsfjellsområdet" igangsatt. Realisering av denne planen vil fordre delfinansiering fra Tønsberg kommune.

Siden kommunens gjeld er svært høy, og det fortsatt er behov for skole –og barnehageinvesteringer, samt utbygging av helseinstitusjoner foreslår rådmannen at investeringer i byutvikling i sin helhet finansieres ved salg av eiendommer. Siden det er vanskelig å forutsi når eventuelle salg vil skje, foreslår rådmannen at det utarbeides en egen investeringsplan for byutvikling i løpet av 2012. Denne skal ses i sammenheng med en eventuell sentrum-/byområdeplan i forbindelse med kommuneplanrulleringen. Det legges derfor ikke inn nye investeringsprosjekter i økonomiplanen nå.

Investeringer i Havnevesenet

Investeringer	2012	2013	2014	2015	Sum
Lastebil	300				300
Lettbåt	200				200
Sum	500	0	0	0	500
<i>Finansiering</i>					
Bruk av fondsmidler	500	0	0	0	500
Finansiering	500	0	0	0	500

10 KOMMUNAL STYRING OG FELLESTJENESTER

10.1 Lover som regulerer virksomhetsområdet

Navn på loven	Kort beskrivelse av hva loven omhandler	Tjenester kommunen er pålagt å ha som følge av loven
Barnevernloven § 7-8	Paragrafen sier at kommunen som hovedregel skal være representert av advokat ved behandling av barnevernsaker i fylkesnemda	
Lov om film og videogram av 15.mai 1987, nr 21	Kommunen skal godkjenne salgssteder	
Lov om tomtefeste av 30.mai 1975,nr 20.	Bestemmelser om tomtefeste. Eier og leiers rettigheter og plikter. Bestemmelser om innløsning.	
Vergemålsloven	I medhold av vergemålslovens § 23 skal kommunen bevilge til nødvendig kontorhold.	Oppnevne hjelpeverger Tilsyn med hjelpevergene Forvalte umyndiges midler.
Arkivloven	§ 1 Føremål Føremålet med denne lova er å tryggja arkiv som har monaleg kulturelt eller forskningsmessig verdi eller som inneheld rettsleg eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon, slik at desse kan verta tekne vare på og gjorde tilgjengelege for ettertida. § 2-6 Journalføring og anna registrering	Lovpålagt å ha arkiv – dagligarkiv, bortsettingsarkiv og depot. Konf. Leie av depot i IKA Kongsberg. Lovpålagt å journalføre alle inngående og utgående dokumenter som etter off.lovens § 2 og 3 må regnes som saksdokument for organet, dersom de er gjenstand for saksbehandling.
Offentlighetsloven (ny)	§ 10 Plikt til å føre journal og tilgjengeliggjøring av journaler og dokumenter på Internett	Kongen kan gi forskrift om at organ som fører elektronisk journal, skal gjøre den allment tilgjengelig på Internett, og om hvordan det skal gjøres.
Kommuneloven	Politisk behandling / Utvalgsbehandling	Plikt til å sende ut innkalling og føre protokoll
	Stortingvalg, sametingsvalg,	Gjennomføres hvert annet år.

Navn på loven	Kort beskrivelse av hva loven omhandler	Tjenester kommunen er pålagt å ha som følge av loven
Valgloven	kommunestyrevalg og fylkestingsvalg	
Lov om omsetning av alkoholholdig drikk	Bestemmelser ang. salg og skjenking av alkohol	Salg og skjenkebevillinger Serveringsbevillinger Ambulerende og enkeltanledninger
Opplæringsloven	Loven omhandler tjenester i forhold til grunnskoleelever	Skyss etter § 7-1 om rett til skyss for grunnskoleelever. § 7-3 som omhandler skyss for funksjonshemmede og midlertidig skadde eller syke. § 7-6 som omhandler skyss for barn under opplæringspliktig alder. § 4 A –7 om skyss til voksne
Privatskoleloven	Loven omhandler tjenester i forhold til elever i private skoler	§ 3-7 om skyss m.m.
Lov om Den norske Stats Husbank av 1.mars 1946 nr. 3 §16-§17 og §18	Forskrift om bostøtte fra Den Norske Stats Husbank fastsatt av Kommunal og regionaldepartementet 5.mai 1997 med hjemmel i Stortingets vedtak av 12.juni 1972 med senere endringer	I henhold til gjeldende retningslinjer for bostøtte §11, skal den enkelte kommune medvirke ved innhenting, registrering og kontroll av data til bostøtteregisteret. Arbeidsdelingen mellom kommune og Husbank innebærer at det er kommunen som skal ha den løpende kontakt med søkerne. Husbanken har det overordnede ansvar og står for drift av ordningen, regelverksutvikling og saksbehandling av klager og manuelle saker.
Lov om sosiale tjenester, §§§ 3.4., 4.2. d og 6.1. 4. ledd	Bosetting av vanskeligstilte, eldre og/eller andre som måtte ha behov for bolig i bemannede eller ubemannede, tilrettelagte eller ordinære boliger. I tillegg omfatter loven bemannede, tilrettelagte boliger for personer med rusproblemer, for eksempel Åslyvn. på Sem, Tønsberg bo- og treningssenter eller Stoltenberggt. 24.	Sekretariat for Sentralt tildelingsutvalg (STU) og veiledn. om og saksbeh. av søknader som gjelder trygdeleiligheter og kommunale boliger.
Lov om trdomssamfunn	Årlig kommunalt tilskudd til trossamfunn	Tilskudd til trossamfunn

Navn på loven	Kort beskrivelse av hva loven omhandler	Tjenester kommunen er pålagt å ha som følge av loven
etc.		
Lov om interkommunale selskap	§ 27 Selskapets regnskap	Lovpålagt
Inkassoloven	§ 7 Inndriving av egne pengekrav	
Lov om vergemål for umyndige	§ 84 Årsregnskapet skal settes opp på den måte og ledsaget av de bevitnelser som dep. bestemmer	Lovpålagt
Kommuneloven	Regnskap og økonomistyring Opptak av lån og garantier	Regnskap og økonomistyring Opptak av lån og garantier
Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning	Kommuners finansforvaltning	Kommuners finansforvaltning
Lov om offentlige anskaffelser med regelverk Lov: LOV-1999-07-16-69	Innkjøp	Innkjøp
Lov om forsikringsvirksomhet, Avtaleverket, pensjoner	Forsikringer	Forsikringer
Forskrift om vederlag for opphold i institusjon m.v	Vederlag for opphold i institusjon m.v.	Vederlag for opphold i institusjon m.v.
Lov om finansavtaler og finansoppdrag	Låne og tilskuddsordninger – nå tillagt Servicesenteret	Låne og tilskuddsordninger – nå tillagt Servicesenteret

10.2 Etablerte tjenester –uten pliktmessig (lovpålagt) organisering, innhold eller omfang

Administrasjon , bl.a.:

Forvalte kommunale eiendommer herunder næringsarealer og bolig eiendommer, kommunale boligfestetomter, kjøp og salg .

Barnevernsaker i rettsapparatet.

Kommunens nettside

Kommunal beredskap

Overformynderi

Miljøvern og naturforvaltning:

Sentralbord

Kurs i alkoholloven og serveringsloven.

Skjenkebevillinger og salgsbevillinger.

Dagleie, torvplasser og standplasser.

Politisk sekretær

Betjene boligservice

Husbankens lån og tilskudd – veiledning og saksbehandling.

Veiledning og saksbehandling på bostøtte, lån og tilskudd, trygdeleiligheter og kommunale boliger.

Sekretariat for Sentralt tildelingsutvalg

Rullering Boligsosial handlingsplan

Ansvar for gjennomføring av den årlige TV-aksjonen

Annonsering i aviser og tidsskrifter, kunngjøringer og stillinger.

Post/varemottak

10.3 Hovedmål og prioriterte områder

Overordnet kommuneplanmål:

- **Vi ønsker en kommune hvor innbyggerne spiller en aktiv rolle, og hvor tjenestetilbudene er tilgjengelige, samordnede, oversiktlige, effektive og basert på et tolerant og inkluderende menneskesyn**
- **Hensynet til en bærekraftig utvikling, helse, miljø og velferd skal prege kommunens virksomhet og utvikling**
- **Trygghet og gode levekår i alle livsfaser**
- **Ta en lederrolle i utvikling av Tønsberg som regionsenter og Tønsberg som merkevare.**
- **Beholde og rekruttere gode medarbeidere i den kommunale tjenesteproduksjonen gjennom en aktiv og strategisk personalpolitikk.**

Kommunens økonomistyring skal bidra til en stabil utvikling i kommunens tjenesteproduksjon

<p>Prioritert område: Beredskapsmessig planlegging</p>
<p>Kommuneplanområde: kap.8 Samfunnssikkerhet og beredskap</p>
<p>Kommuneplanmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementering av beredskapsmessig tenkning i kommunens planlegging og drift innenfor områdene naturbasert sårbarhet, infrastruktur, drikkevann, virksomhetsbasert

sårbarhet og krigssårbarhet

Prioritert område: eKommune 2012

Kommuneplanområde: kap.9 Kommunal styring - fellesfunksjoner

Kommuneplanmål:

☐ Internett www.tonsberg.kommune.no skal være kommunens kraftigste informasjons- og kommunikasjonskanal med dekkende digitale tjenester som skal tilfredsstille alle standarder til offentlige nettsider hele døgnet.

Prioritert område: Vedlikehold av kommunens eiendommer

Kommuneplanområde: kap.9 Kommunal styring - fellesfunksjoner

Kommuneplanmål:

☐ Vedlikehold av kommunens eiendommer prioriteres

10.4 Benchmarking

KOSTRA 2010. 1000 kroner

	Tønsberg	Gruppe 13 ¹⁾	Landet uten Oslo
NØKKELTALL FRA KOMMUNE BAROMETERET			
Netto driftsutgi. til adm. Og styring i prosent av totale netto utgifter	10,5	8,6	9,7
ANDRE KOSTRATALL			
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr pr. innb.	3 783	3 054	3 698
Brutto driftsutgifter til politisk styring kr pr. innb.	136	219	320
Brutto driftsutgifter til administrasjon, i kr pr. innb.	3 054	2 656	3 698
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, forvaltningsutgifter eiendomsforvaltningen i kr pr innbygger	374	157	184
Brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler, i kr pr. innb.	42	313	355
Brutto driftsutgifter til diverse fellesutgifter, i kr	47	90	99

pr. innb.			
-----------	--	--	--

¹⁾ Store kommuner utenom de fire største byene

Kommentarer:

Tønsberg kommune har normalt relativt lave administrasjonskostnader. Årsaken til at både den prosentvise totale andelen til administrasjon og netto driftsutgifter til administrasjon er høye i 2010 skyldes at det ble foretatt en avsetning til tidligere barnehjemsbarn på 22 mil kr på administrasjonstjenesten.

10.5 Økonomiplan

10.5.1 Statlig styring og internkontroll.

Kommunen er satt til å ivareta 3 roller:

1. **Som tjenesteprodusent:** dvs. være brukerorienterte ut fra den enkelte brukers behov.
2. **Som forvaltningsmyndighet:** dvs. sørge for en mest mulig lik behandling i forhold til lovverk og rettigheter.
3. **Som utviklingsaktør av lokalsamfunnet:** dvs. bidra til å utvikle kommunen og regionen Tønsberg

Tjenesteproduksjonen/forvaltningen

Samfunnsutviklingen og politiske signaler peker i retning av en sterkere statlig detaljstyring av tjenesteproduksjonen. For kommunene medfører dette stadig hyppigere tilsyn, krav om risikovurdering og dokumentasjon. Dette gjelder særlig innenfor de ”tunge” områdene oppvekst og helse/omsorg.

Staten overfører oppgaver til kommunen, gjerne ledsaget av en sterk rettighetslovgivning. Kommunen opplever ofte et gap mellom pålagte oppgaver og finansiering. Når så tilstrekkelige pressgrupper melder at kommunene ”bryter” lov og forskrifter, forsterker statlige myndigheter sin kontroll gjennom flere tilsyn med ofte svært detaljerte krav. Kommunene må rette seg etter dette og opplever at de mister mer og mer av eget handlingsrom. Det blir et gap mellom pålagte oppgaver og finansiering. Kommunene må bruke stadig flere ressurser til internkontroll, dokumentasjon og styring.

En konsekvens av dette er at pendelen nå svinger tilbake til mer sentralisert og regionalisert styring (skolepolitikk, samhandlingsreform innenfor helsetjenesten, oppbygging av NAV, lov om offentlige anskaffelser, ny plan- og bygningslov etc.).

Dette fører i sin tur til at kommunen kontinuerlig må vurdere sin organisering for å kunne tilpasse seg disse kravene. Samtidig må kommunens kompetanse økes. Prosesser ved anskaffelse av varer og

tjenester, internkontroll og generell tolkning av lover og forskrifter blir mer komplisert og utfordrer vår organisering og kompetanse. .

Ansatte på rådhuset har ikke gode fysiske arbeidsforhold, og det er nødvendig å gjøre noe med inneklima. Selv om Byfogdløkka er bedre, så er det også der behov for bedre ventilering. Nytt rådhus og oppgradering av Byfogdløkka skule løse disse utfordringene. Det kan ta tid før nytt rådhus lar seg realisere. Denne skal finansieres ved salg av eiendommer. Det er imidlertid konkurranse om denne finansieringskilden, spesielt knyttet til byutviklingsprosjekter. Rådmannen vil derfor i 2012 vurdere andre alternativer. Det kan innebære oppgradering av eksisterende rådhus, eller vurdering av andre bygg i sentrum.

10.5.2 Administrativ styring og service

Staben er fra 1. september 2009 organisert i 7 fagenheter. Fagenhetene er organisatorisk på linje med kommunens virksomheter. Rammene for Fagenhet Oppvekst er beskrevet i kap 6, Fagenhet Helse og Omsorg er beskrevet i kap 7, Fagenhet Kultur og Idrett er beskrevet i kap 8, mens Fagenhet Miljø og Samfunn er beskrevet i kap 9. Her beskrives rammene for de administrative fagenhetene Kommunikasjon, HR/Personal og Økonomi. I tillegg beskrives rammene til Rådmannens ledergruppe.

Fagenhet Kommunikasjon

Omfatter seksjonene IKT, Servicesenter og Fellestjenester og inkluderer dessuten politisk sekretariat, skjenkekontroll mv.

Fagenhet HR/Personal

Omfatter seksjonene Personal, Lønn og Erstatningskontoret for barnehjemsbarn.

Fagenhet Økonomi

Omfatter seksjonene Regnskap, Skatt og Finans/Budsjett/Innkjøp og inkluderer dessuten Overformynderiet og juridiske tjenester.

Rådmannen vil i 2012 gjennomgå og justere den administrative organiseringen for å styrke kommunens internkontroll .

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

1000 kroner

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for 111 Ledelse	6 650	6 650	6 650	6 650	6 650
1200 ADMINISTRASJON	6 059	6 059	6 059	6 059	6 059
1300 ADMINISTRASJONSLOKALER	591	591	591	591	591

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for 181 Kommunikasjon	36 231	38 616	37 176	37 176	37 176
1200 ADMINISTRASJON	24 092	24 854	24 854	24 854	24 854
1300 ADMINISTRASJONSLOKALER	2 251	2 237	2 237	2 237	2 237
2200 GRUNNSKOLE	2 705	2 708	2 708	2 708	2 708
2275 SKOLESKYSS	4 614	6 282	4 842	4 842	4 842
3700 ØKONOMISK HJELP PENSJONISTER	542	539	539	539	539
4020 SALGS OG SKJENKEBEVILLING	-230	-225	-225	-225	-225
4111 LEGEVAKTTJENESTE	95	96	96	96	96
4123 FENGSELHELSETJENESTE, INKL. LEGER	97	94	94	94	94
4920 ANDRE RELIGIØSE FORMÅL	1 560	1 710	1 710	1 710	1 710
5452 TILSKUDD OG FORM.LÅN HUSBANKEN	505	321	321	321	321
Totale ramme for 182 HR / Personal	15 956	15 991	15 991	15 991	15 991
1200 ADMINISTRASJON	13 723	13 759	13 759	13 759	13 759
1300 ADMINISTRASJONSLOKALER	431	431	431	431	431
3300 HJEMTJENESTE ELDRE OG FUNKSJONSHEMMEDE	1 802	1 801	1 801	1 801	1 801
Totale ramme for 183 Økonomi	21 442	21 434	21 435	21 436	21 437
1200 ADMINISTRASJON	19 687	19 634	19 635	19 636	19 637
1300 ADMINISTRASJONSLOKALER	850	850	850	850	850
1403 OVERFORMYNDERI	322	366	366	366	366
2010 BARNEHAGE (OPPH. OG STIMUL.FØRSKOLEBARN)	583	584	584	584	584

Fagenhet Kommunikasjons ramme er økt med 1 årsverk til sak/arkivsystemet Websak slik at også skolene kommer inn i systemet. Videre er skoleskyss økt betraktelig. Dette skyldes først og fremst skyss av elever fra Ringshaug ungdomsskole som skal benytte lokalene til gamle Eik lærerhøyskole i byggeperioden. Videre er overføringer til andre trossamfunn økt. Denne reguleres etter kommunens overføring til kirkelig fellesråd pr medlem i statskirken. Andre endringer er knyttet til lønnsoppgjør.

10.5.3 Revisjon og kontrollutvalg

Rådmannens forslag til budsjett 2012 for revisjon og kontroll, sammenliknet med Kontrollutvalgets forslag og gjeldende budsjett for 2011:

Tall i hele 1.000 kr	Rådmannens Forslag 2012	Kontrollutval g Forslag 2012	Budsjett 2011
Regnskapsrevisjon/forvaltningsrevisjon	1.060	1.084	900
Forvaltningsrevisjon utover avtalen	100	100	100
Selskapskontroll	70	70	Inkl
Overformynderiet (budsj på ofm/økonomi)	45	52	45
Stiftelser/legater (utenfor kommunebudsj)	*) -	30	-
Kontrollutvalgssekretariat (VIKS)	384	384	384
Kontrollutvalg (møtegodtgj og andre driftsutg)	149	149	149
Sum	1.808	1.869	1.578

*) Revisjon av stiftelser, legater mv belastes de aktuelle og er dermed ikke inkludert i kommunens budsjett.

Etter anbud er det nå Deloitte som reviderer kommunens regnskap og forvaltning. Den nye avtalen reflekteres i rådmannens forslag. I avtalen er det inkludert 550 timer forvaltningsrevisjon, det er derfor opp til Bystyret å avgjøre hvorvidt det er behov for ytterligere ca 95 timer forvaltningsrevisjon tilsvarende 100.000 kr. Forvaltningsrevisjon er viktig, men krever også mye ressurser fra administrasjonen. Derfor må forvaltningsrevisjonen ligge på et håndterlig nivå.

10.5.4 Tønsberg kommunale eiendom (TKE)

Det er i 2010 innført husleiekontrakter på alle kommunens yrkesbygg (Skoler, barnehager, haller, sykehjem, administrasjonsbygg). Slike husleiekontrakter er med på å synliggjøre kostnadene og får en bevisstgjøring av kostnadene ut på den enkelte virksomhet. Ordningen vil klargjøre rollene mellom TKE og virksomheten. Dette vil stille større krav til både TKE og virksomheten.

I henhold til nye husleieavtaler korrigeres husleiene etter prisindekser for byggkostnader og energi. I tillegg skal det justeres for forventet lønnsutvikling.

TKE får også justert sin ramme for endring i benyttet areal og justering i ekstern husleie. I 2012 øker husleien som følge av arealøkning ved Sandeåsen barnehage, Lærerhøgskolen og Støperiet.

10.5.5 Eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Både eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne har 7 medlemmer. Det skal vedtas budsjett for hvert av rådene. Rådmannen foreslår at det bevilges kr 77.000,- som ramme for Eldrerådet og kr 77.000 til Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Dette skal dekke møtegodtgjørelse, kurs og opplæring samt diverse utgifter. Det er fritt for utvalgene å omdisponere innenfor den vedtatte ramme.

	Eldreråd	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
Møtegodtgjørelse	42 000	42 000
Reisegodtgjørelse	3 000	3 000
Kurs og opplæring	20 000	20 000
Diverse utgifter	12 000	12 000
Sum	77 000	77 000

10.5.6 Felleskostnader

Forslag til total ramme og foreløpig tjenestefordeling

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
Totale ramme for virksomhet 101 Felleskostnader	-140 025	-57 369	-56 106	-53 527	-36 128
1000 POLITISK LEDELSE	3 265	3 614	3 614	3 614	3 614
1010 POLITISKE UTVALG	1 661	1 661	1 661	1 661	1 661
1100 KONTROLLUTVALG	149	149	149	149	149
1101 KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT	384	384	384	384	384
1102 REVISJON	852	1 077	1 077	1 077	1 077
1110 VALGAVVIKLING	400	400	400	400	400
1111 TILSKUDD TIL POLITISKE PARTIER	420	420	420	420	420
1200 ADMINISTRASJON	1 742	3 444	3 444	3 444	3 444
1290 EIENDOMSFORVALTNING		150	150	150	150
1300 ADMINISTRASJONSLOKALER	1 557	4 689	4 689	4 689	4 689

Tjeneste	Budsjett 2011	Rådmannens forslag til økonomiplan			
		2012	2013	2014	2015
1401 ELDRERÅD	277	277	277	277	277
1490 DIVERSE FELLESUTGIFTER	-165 083	-130 670	-131 407	-130 828	-130 829
1700 PREMIEAVVIK	2 000	4 000	6 000	8 000	12 000
2050 STYRKET BARNEHAGETILBUD	-287	-287	-287	-287	-287
2246 NATURSKOLE	118	0	0	0	0
2270 SKOLELOKALER	4 445	4 445	4 445	4 445	4 445
2310 HØRSELSKLASSE	-309	-309	-309	-309	-309
2400 SKOLEFRITIDSTLBUD	658	766	766	766	766
2510 KULTURSKOLE	38	0	0	0	0
3000 PLEIE I INSTITUSJON	-32 276	-44 109	-44 109	-44 109	-30 709
3050 SAMHANDLINGSREFORMEN	0	54 723	54 723	54 723	54 723
3520 ELDRESENTER	907	907	907	907	907
4031 MILJØRETTET HELSEVERN	1 076	1 076	1 076	1 076	1 076
4111 LEGEVAKTTJENESTE	410	1 250	1 250	1 250	1 250
4218 NORSKUNDERVISNING INNVANDRERE	550	0	0	0	0
4300 SOSIALTJENESTE	2 000	1 600	1 600	1 600	1 600
4331 BEHANDLINGSTILTAK RUS	0	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
4850 KULTURBYGG	847	847	847	847	847
4900 KIRKELIG ADMINISTRASJON	19 686	20 286	20 286	20 286	20 286
4990 IKKE KOMMUNALE TJENESTER	2 610	2 610	2 610	2 610	2 610
5300 MILJØVERN OG NATURFORVALTNING	680	0	0	0	0
5440 BOLIG OG BOMILJØTILTAK	-3 565	135	135	135	135
5500 KOMM TILRETTELEGGING,BISTAND NÆRINGSVIRK	-36	-3 988	-3 988	-3 988	-3 988
5550 ARBEID FOR NÆRINGSLIVET	-4 166	-4 413	-4 413	-4 413	-4 413
5690 PARKERING	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
5900 BRANNBEREDSKAP OG UTRYKNING	26 965	27 497	27 497	27 497	27 497

Lønnsforventninger

Det er avsatt kr 34 503 000 til lønnsoppgjør i 2011.

Pensjon

Kommunens pensjonskostnader øker kraftig og vil fortsatt øke fremover. 2 mill kroner ble lagt inn i budsjettet i 2011. Nye 2 mill kroner i 2012, sum 4 mill kroner, økende til hhv 6, 8 og 12 mill kroner i årene 2013-2015.

Samhandlingsreformen

Det forventede beløpet som kommunen mottar ifb med reformen er 54 723 000 kr. Inntektene budsjetteres sammen med rammetilskuddet og samme utgift er i utgangspunktet budsjettert på tjeneste 3050 Samhandlingsreformen på felleskostnader.

Utvidelse Eik bbs 2012

Avsatt beløp kr 8 560 000 overføres til Eik bbs til deldekning til drift av nye avdelinger.

Vestfold interkommunale brannvesen

Tønsbergs andel av utgiftene øker med 1 192 000 kr , men på grunn av overbudsjettering i 2011, øker ikke budsjettet med mer enn 532.000. Se kap. 9.5.7

Overføringer til TKE, Tønsberg kommunale eiendom KF

Økningen dekker pris –og lønnsvekst samt økt areal. Se kap.10.5.4.

Overføring til TU, Tønsberg utvikling KF

Det er foreslått en økning på kr 196 000 primært til dekning av økte lønnsutgifter. Se kap. 9.5.5

Kontrollutvalg, VIKS, Revisjon

Basert på innsendte budsjettforslag er budsjettøkninger lagt inn. Se kap 10.5.3

Vederlagsbetaling fra beboere i bo- og behandlingssentra

Det er budsjettert med til sammen 3 322 000 kr i økning. Dette er inklusive nye avdelinger Eik,.

Festeavgifter

Tønsberg kommune både betaler ut festeavgifter og krever inn av andre. Begge øker, men inntektene 1,4 mill kr mer enn utgiftene.

10.5.7 Pensjonskostnader

I regnskapet utgiftsføres årets pensjonspremier. I tillegg beregnes årets premieavvik, som er lik differansen mellom pensjonspremien som betales inn til pensjonsordningene, og årets regnskapsmessig beregnede netto pensjonskostnad. Årets premieavvik føres til utgift eller inntekt avhengig av fortegnet på premieavviket. Dersom årets premie er høyere enn beregnet kostnad, skal premieavviket inntektsføres (og vice versa). Regnskapsreglene innebærer dermed at det er årets nettopensjonskostnad som har resultat effekt i kommuneregnskapet. I tillegg kommer resultat effekten knyttet til at tidligere års premieavvik skal amortiseres, som innebærer at tidligere års inntektsførte (eller utgiftsførte) premieavvik utgiftsføres (eller inntektsføres). Denne amortiseringen skjer i dag over 15 år. Fra 2011 skal amortiseringen skje over 10 år. Dette medfører høyere totale kostnader for kommunen.

Redusert beregningsrente fra Finanstilsynet og antatt svak avkastning på pensjonsmidlene vil øke pensjonspremien i 2012. Som følge av redusert forholdstall mellom lønnsvekst og nominell rente vil også pensjonskostnaden øke.

Det kan se ut til at pensjonskostnaden i 2011 blir lavere enn antatt. Det ble avsatt 2 mill kroner ekstra for å dekke antatte økte pensjonskostnader. Det betyr at denne kan videreføres til 2012 og med en ytterligere vekst på 2 mill kroner i budsjettet for 2012 antar vi at økte pensjonskostnader er dekket.

10.5.8 Rentekostnader

Kommunens rentekostnader har vært lave i 2011 og forventes å være lave i 2012. I 2013 –2014 forventes rentenivået å øke. Tønsberg kommune gjennomfører en rekke rentesikringer for å ha mest mulig forutsigbare renter. Det for søkes også å sikre renten når nivåene er lave. I 2012 er hele låneporteføljen sikret. Nesten 800 mill kroner ble i høst sikret i ett år fra januar 2012 på svært lave nivåer. Gjennomsnittlig rente de neste årene antas som følger:

2012	2013	2014	2015
3,7 %	4,2 %	4,4 %	4,5 %

10.5.9 Investeringer innen kommunal styring og fellestjenester

1000 kroner

DIVERSE INVESTERINGER	Tidligere bevilget	2012	2013	2014	2015	Sum
It- investeringer		4 250	4 500	4 500	4 500	17 750
Bil		250				250
Rehabilitering avkommunale bygg		10 000	10 000	10 000	10 000	40 000
Bygningsmessige tilpasning til universell utforming		2 000	2000	2000	2000	8 000
ENØK tiltak kommunale bygg	15000	15000	15000	15000	15000	60 000
Sum diverse investeringer		31 500	31 500	31 500	31 500	126 000
<i>Finansiering:</i>						
Statstilskudd		3 750	3 750	3 750	3 750	15 000
Mva kompensasjon		3 780	5 040	6 300	6 300	21 420
Lånemidler		23 970	22 710	21 450	21 450	89 580
Finansiering		31 500	31 500	31 500	31 500	126 000

Kommentarer:

IKT investeringer

forbindelse med samhandlingsreformen skal det innføres et fullelektronisk arkiv også i sikker sone. Ny standard, Noark5 vil bli tett integrert med dagens sak/arkiv system.

Videre skal administrasjonsnettene og skolenettene gjennomgå en utskifting til dagens standard. Harmonisering av disse nettverkene slik at den samme grunnstammen og administrasjonsprogrammene kan operere på tvers av nettene. Dette er en stor og krevende jobb men høyst nødvendig for å møte dagens og morgendagens utfordringer i den digitale hverdagen. Faktorer som skal inn er identitetshåndtering, integrasjonshåndtering, utveksling mellom data fra forskjellige fagsystemer, infrastruktur og sikkerhet gjennom hele prosessen.

Endel av vår hardware som er eldst og dermed en fare for sikkerheten skal skiftes ut. Vi vil i den forbindelse virtualisere det som er mulig av dataparken vår. Dette forenkler både arbeidsprosesser hos IT samt sikrer en enklere backup og gjenoppretting hvis det skulle være nødvendig.

Fortsatt fokus på å knytte de siste barnehagene opp med fiber mot vårt knutepunkt på Byfogdløkka. Det gjenstår nå kun et fåtall barnehager.

Rehabilitering av kommunale bygg

Det bevilges årlig midler til rehabilitering av yrkesbygg. Investeringen bidrar til lavere investeringsutgifter på sikt.

Bygningsmessige tilpasninger til universell utforming.

Flere av kommunens bygg, spesielt skoler og barnehager, må foreta tilpasninger for å ivareta enkeltes behov. Rådmannen setter som mål at alle kommunale bygg skal ha universell utforming, og legger inn en årlig ramme.

ENØK-tiltak i kommunale bygg

TkE har hatt en grundig gjennomgang av bygningsmassen for å se på tiltak som kan gi energireduksjon samtidig som det vil være med på å forbedre byggene rent bygningsteknisk. I tillegg har TkE gjennomført et prosjekt i samarbeid med Høyskolen i Oslo for å finne ut hvilke tiltak som kan gjennomføres for å oppnå CO2 reduksjon. Den overordnede målsettingen med prosjektet vil være å redusere det totale energiforbruket på kommunens yrkesbygg med 15 % i løpet av en 4 års periode. Dette vil være i tråd med Klima og energiplan vedtatt for Tønsberg kommune. Prosjektets ramme settes til 75 mill kr, hvorav 15 mill kr søkes dekt som tilskudd fra ENOVA..

11. INNTEKTER

Skatt og rammetilskudd.

Budsjett 2012

	1000 kroner
--	-------------

Forventet rammetilskudd	842 000
Forventet skatteinntekter	902 000
Sum skatt og rammetilskudd	1 744 000

Andre statlige tilskudd

De viktigste statlige tilskuddene er budsjettert som følger:

	1000 kroner
Ressurskrevende brukere	37 150
Asylmidler skolebarn	2 000
Integreringstilskudd	23 000
Mindreårige flyktninger	650
Kompensasjonstilskudd	16 000

Kompensasjonstilskudd er tilskudd til å dekke renter og avdrag til sykehjem og omsorgsboliger. Videre er det rentekompensasjon for skolebygg og kirkebygg.

Momskompensasjon

Momskompensasjonen forventes å bli langt lavere i 2012 enn 2011. Det viktigste bidraget til momskompensasjonen som kan benyttes til drift de neste årene er, skoleutbygging og rehabilitering av yrkesbygg. Fra 2012 skal 60% av momskompensasjonen føres i investeringsregnskapet, og i 2013 80%. Fra 2014 skal hele momskompensasjonen føres i investeringsregnskapet. Det betyr at en stor driftsinntekt forsvinner. På den annen side blir låneopptaket mindre, da momskompensasjonen skal benyttes til å finansiere investeringer.

Leie fra Tønsberg Parkering AS

Tønsberg Parkering betaler leie for parkeringsplasser til Tønsberg kommune. I 2012 blir leien 8 mill kroner.

Finansinntekter

Tønsberg kommunes avkastningsfond utgjør 800 mill kroner.

Tønsberg kommune har en finansstrategi som med forventet normalavkastning i de ulike aktivaklasser gir en totalavkastning på 6%. Andelen av avkastningen som benyttes til å dekke driftskostnader har økt som følge av svak vekst i skatter og overføring fra staten. I 2011 og 2012 benyttes det overskytende til å dekke underskuddet fra 2010. Fra 2013 vil avkastningen knyttes direkte mot lånegjelden. Rådmannen vil i 2012 fremme nytt finansreglement med ny finansstrategi.

12. KOMMUNENS GJELD

Tønsberg kommunes gjeld er meget høy. Ved utgangen av 2011 vil gjelden være vel 2,2 mrd kroner. Av dette er 100,8 mill. kroner lån tatt opp for videre utlån (etableringslån/startlån).

1000 kroner

Utgangen av år:	2011	2012	2013	2014	2015
Total gjeld	2 232 152	2 328 889	2 387 563	2 433 735	2 501 494
Selvkost:					
Vann, avløp og rennovasjon	405 841	444 129	482 964	521 978	559 516
Etableringslån	100 825	96 825	92 825	88 825	84 825
Lånefond	123 685	124 378	126 123	127 478	128 779
Kompensasjonstilskudd	123 261	117 757	112 253	106 749	101 245
Annen gjeld	1 478 541	1 545 801	1 573 398	1 588 705	1 627 130

Ut fra investeringsplanen vil gjelden øke til 2,5 mrd kroner i 2015. Dvs en økning på 269 mill kroner. Nesten 60% av veksten er knytte til investeringer i vann og avløp. Finanskostnadene til dette dekkes av gebyrer. 148 mill kroner er økning i annen gjeld. Dette er gjeld der kommunens frie inntekter må benyttes til å betale renter og avdrag, og går således på bekostning av annen tjenesteproduksjon. Den største gjeldsøkningen kommer i 2012 som følge av store investeringer i skoleinvesteringer. Det er også stor økning i 2015 som følge av planlagt investering i helsehus. Lånefond omfatter bl a boliger der husleieinntekter dekker finansutgifter. Det omfatter også andre investeringer som genererer inntekter eller reduserer utgifter, og som virksomhetene låner av kommunens lånefond.

En rekke av investeringer i sykehjem og omsorgsboliger er omfattet av et kompensasjonstilskudd. Det betyr at kommunen får overført midler til å dekke renter og avdrag på lån. I tillegg gis det rentetilskudd til investeringer i skoler og kirkebygg. Dette er ikke med i denne oversikten, men i 2012 gis det rentetilskudd for å dekke skoleinvesteringer på 180 mill kroner og kirkeinvesteringer på 30 mill kroner.

13 TABELLER

13.1 Budsjettskjema 1A

Tall i hele 1 000 kr	Regnskap 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Skatt på inntekt og formue	909 468	881 500	902 000
Ordinært rammetilskudd	402 312	747 580	842 000
Skatt på eiendom	0	0	0
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	186 480	54 936	55 113
Sum frie disponible inntekter	1 498 260	1 684 016	1 799 113
Renteinntekter og utbytte	11 152	10 130	13 835
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	67 287	46 810	48 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutg.	76 370	80 213	83 216
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0
Avdrag på lån	59 630	65 000	65 600
Netto finansinnt./utg.	-57 561	-88 273	-86 981
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	10 840
Til ubundne avsetninger	0	20 289	889
Til bundne avsetninger	13 392	9 303	4 959
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	277	3 562	0
Bruk av bundne avsetninger	31 994	10 500	10 427
Netto avsetninger	18 879	-15 530	-6 261
Overført til investeringsbudsjettet	19 146	110	0
Til fordeling drift	1 440 432	1 580 103	1 705 871
Poster sentralt som ikke inngår i skjema 1A			83 700
Poster ute i virksomheter som inngår i skjema 1A			1 761
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)			1 787 810

Skatt, rammetilskudd, finansposter mv føres på et sentralt ansvar (område) i kommuneregnskapet. Det er i prinsippet dette beløpet som skal fordeles på kommunens virksomheter. Noen av postene som inngår i budsjettskjema 1A føres også ute på virksomhetene, som f.eks noen statstilskudd relatert til virksomheten, finansielle poster relatert til VAR-området og i enkelte tilfelle avsetninger og bruk av fonds. Disse postene korrigeres for i skjema 1A som vist over (kr 1.761.000).

Noen av postene som føres på Fellesområdet inngår ikke i definisjonen på budsjettskjema 1A. Dette gjelder mva-komp investeringsdelen, interne transaksjoner og motpost avskrivninger som utgjør 83.700.000 kr i 2012. Også dette forhold er korrigert for i tabellen over.

Beløpet vi kommer fram til skal stemme med summen av alle virksomhetenes rammer i budsjettskjema 1B.

13.2 Budsjettskjema 1B – Virksomhetenes rammer

Nr Virksomhet (tall i hele 1000 kr)	Budsjettramme 2012
101 FELLESKOSTNADER	-57 369
111 ADMINISTRATIV TOPPLEDELSE	6 650
181 KOMMUNIKASJON	38 616
182 HR/PERSONAL	15 991
183 ØKONOMI	21 434
184 HELSE OG OMSORG	124 598
185 OPPVEKST	137 196
186 MILJØ/SAMFUNN	6 036
187 KULTUR/IDRETT	47 489
211 BARKÅKER SKOLE	15 941
216 EIK SKOLE	30 044
221 HOGSNES OPPVEKSTSENTER/GRENDEHUS	19 123
226 HUSVIK SKOLE	29 718
231 HUSØY SKOLE	9 108
241 PRESTERØD SKOLE	29 449
246 RINGSHAUG SKOLE	33 414
251 SANDEÅSEN SKOLE	24 926
256 TRÆLEBORG SKOLE	34 498
261 VOLDEN SKOLE	11 787
266 BYSKOGEN SKOLE	57 363
271 SEM SKOLE	38 311
276 KONGSEIK SKOLE	25 375
281 PRESTERØD UNGDOMSSKOLE	39 736
286 RINGSHAUG UNGDOMSSKOLE	26 721
311 BARKÅKER/SEMSBYEN BARNEHAGER	14 262
321 SENTRUM BARNEHAGER	21 326
331 EIK BARNEHAGER	31 173
341 SANDEÅSEN BARNEHAGER	23 440
351 SØNDRE SLAGEN BARNEHAGER	29 422
361 ØSTRE SLAGEN BARNEHAGER	27 146
421 BARN OG UNGE	138 693
511 TØNSBERG VOKSENOPPLÆRING	13 021
615 HJEMMETJENESTER	124 471
621 NES BBS	82 089
626 TRÆLEBORG BBS	73 978
631 EIK BBS	61 035
636 BO- OG SERVICE	17 997
641 HELSE	67 310
646 SOSIAL	76 319
650 TILTAK FOR FUNKSJONSHEMMEDE TFU	121 094
656 TILRETTELAGT ARBEID	26 040
751 BIBLIOTEKET	12 464
821 BYDRIFT	45 175
851 KOMMUNEUTVIKLING	15 200
921 HAVNEVESEN	0
T O T A L T	1 787 810

13.3 Budsjettskjema 2A

		Budsjett 2012	Budsjett 2011	Regnskap 2010
1	Investeringer i anleggsmidler	180 437 000	365 729 000	349 297 258
2	Utlån og forskutteringer	10 000 000	20 000 000	7 291 235
3	Avdrag på lån		-	5 655 020
4	Avsetninger		13 954 000	45 175 478
5	Årets finansielle behov	190 437 000	399 683 000	407 418 991
6	Finansieres slik			
7	Bruk av lånemidler	172 995 000	315 320 000	284 183 910
8	Inntekt fra salg av anleggsmidler	-	-3 500 000	14 160 056
9	Tilskudd investeringer	3 750 000	50 168 000	11 975 997
10	Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	13 192 000	-1 345 000	21 137 373
11	Andre inntekter		-	3 672 524
12	Sum eksternt investering	189 937 000	360 643 000	335 129 860
13	Bruk av driftsbudsjett	-	19 231 000	19 146 198
14	Bruk av avsetninger	500 000	19 809 000	31 382 814
15	Sum finansiering	190 437 000	399 683 000	385 658 872
16	Udekket/udisponert	0	0	-21 760 119

13.4 Budsjettskjema 2B – Investeringstiltak

1000 kroner

	2012
Investeringer i anleggsmidler	
It- investeringer	4 250
Bil	250
Rehabilitering av kommunale bygg	10000
Bygningsmessige tilpasning til universell utforming	2000
ENØK tiltak kommunale bygg	15000
Vei/Trafikksikkerhet	6 000
Asfalteringsprogram	4 000
Utbyggingsavtaler	4 000
Ringshaug ungd skole	37 037
Inventar Ringshaug ungdomsskole	3 000
IKT Skole	2 500
Utvidelse Barkåker skole inkl inventar	13500
Inventar Eik BBS	1 000
Brannsikring i bo og servicesentere	2 000
Utskiftning av senger bbs	400
Biler til hjemmetjenesten	3000
Kirkebygg	4 000
Kirkegårdsinvesteringer	4 000
Kopi Osebergskipet	1 000
Rehabilitering idrettsanlegg	3 000
Maskinkjøp på vei	3 000
HPA (Hovedplan avløp)	39 000
HPV (Hovedplan vann)	18 000
Lastebil til Havnevesenet	300
Lettbåt til Havnevesenet	200
Sum	180 437

VEDLEGG 1 - PRISER OG GEBYRER 2012

UTLEIETAKSTER TØNSBERG GRESSBANE

Kamper/treningskamp = pris pr kamp

Trening = pris pr time for hel bane (halv er halv pris i vintersesong).

Aldersbestemte treningskamper settes til treningspris pr time!

	Innenbys organisasjoner		Utenbys organisasjoner, særkretser og forbund	
KAMPER/TRENINGSKAMPER (1/1 bane)				
Royal Leage/landskamper etc	egne avtaler		egne avtaler	
Tippeliga	kr 29 300		kr 29 300	
Adeccoliga (1.divisjon)	kr 11 900		kr 11 900	
2.divisjon	kr 8 800		kr 8 800	
3.-8.divisjon	kr 1 240		kr 1 240	
Aldersbestemte lag	kr 240		kr 240	
Bedriftsidrettslag	kr 460		kr 930	
Private/bedrifter/kommersielt	kr 1 240		kr 1 240	

TRENING (1/1-bane)	Alle dager kl 08.00-22:30		Mand-fred kl 08.00-16.00	Mand-fred kl 16:00-22:30, lørd, sønd og helligdager
Royal Leage/landskamper	egne avtaler		egne avtaler	
Tippeliga	kr 120		kr 350	kr 460
Adeccoliga (1.div)	kr 120		kr 350	kr 460
2.div	kr 120		kr 350	kr 460
3.-8.div	kr 120		kr 350	kr 460
Aldersbestemte lag	kr 120		kr 350	kr 460
Bedriftsidrettslag	kr 350		kr 350	kr 460
Private/bedrifter/kommersielt	kr 700		kr 350	kr 460

UTLEIETAKSTER FOR IDRETTSHALLER, GYMSALER, BASSENG OG SAMFUNNSSALER

Prisene under er i tidsrommet kl 06:00-23:00, ved utleie i tiden kl. 23.00 – kl. 06.00, samt på høytidsdager, påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften, økes alle satser med 100%.

- All trening/møter/øvelser i kommunens haller på hverdager (mandag-fredag) er gratis for innenbys foreninger.
- Tid til fast trening/møter/øvelse i helger vurderes i hvert tilfelle
- Bedriftsidrettslag betaler lavest takst for trening på ukedager.
- Arrangementer i helger og høytidsdager skal alle betale for
- Ved utleie til messer, konserter, utstillinger etc. har administrasjonen fullmakt til å inngå spesielle leiekontrakter.
- All overnatting i kommunale bygg, faktureres etter faktiske utgifter. Det signeres egen kontrakt
- Kostnader ved utrykninger av vaktpersonell ved "falsk alarm" eller ikke låste/lukkede vinduer/dører, belastes leietaker.

INNENBYS ORGANISASJONER (pris pr time)

	1/1 hall	2/3 hall	1/3 hall	1/2 hall	Kiosk/ Kafe	S.sal	Møterom /kl.rom	Ungd. klubb	Gymsal	Basseng
Barkåker idrettshall og samfunnssal	Kr 170						Kr 65			
Eik idrettshall og samf.sal	Kr 415			Kr 205	Kr 100	Kr 205	Kr 65	Kr 195		
Semsbyen idrettshall og samfunnssal	Kr 250				Kr 100	Kr 170	Kr 65	Kr 195		
Slagenhallen og Slagen samfunnssal	Kr 745	Kr 495	Kr 250		Kr 100	Kr 170		Kr 195		
Tønsberg Idrettshall	Kr 250				Kr 100					
Skolebygg							Kr 65		Kr 110	Kr 150

UTENBYS ORGANISASJONER OG PRIVATE LEIETAKERE (pris pr time)

	1/1 hall	2/3 hall	1/3 hall	1/2 hall	Kiosk/ Kafe	S.sal	Møterom /kl.rom	Ungd. klubb	Gymsal	Basseng
Barkåker idrettshall og samfunnssal	Kr 363						Kr 108			
Eik idrettshall og samf.sal	Kr 697			Kr 346	Kr 162	Kr 336	Kr 108	Kr 325		
Semsbyen idrettshall og samfunnssal	Kr 417				Kr 162	Kr 292	Kr 108	Kr 325		
Slagenhallen og Slagen samfunnssal	Kr 1 251	Kr 834	Kr 417		Kr 162	Kr 292		Kr 325		
Tønsberg Idrettshall	Kr 417				Kr 162					
Skolebygg							Kr 108		Kr 239	Kr 336

BEDRIFTER / OFFENTLIGE INSTITUSJONER/SKOLER / PRIVATSKOLER
– egne aktiviteter som ikke er kommersielle (pris pr time)

	1/1 hall	2/3 hall	1/3 hall	1/2 hall	Kiosk/ Kafe	S.sal	Møterom /kl.rom	Ungd. klubb	Gymsal	Basseng
Barkåker idrettshall og samfunnssal	Kr 557						Kr 184			
Eik idrettshall og samf.sal	Kr 1 203			Kr 604	Kr 260	Kr 504	Kr 184	Kr 412		
Semsbyen idrettshall og samfunnssal	Kr 726				Kr 260	Kr 444	Kr 184	Kr 402		
Slagenhallen og Slagen samfunnssal	Kr 2 178	Kr 1 453	Kr 726		Kr 260	Kr 444		Kr 412		
Tønsberg Idrettshall	Kr 726				Kr 260					
Skolebygg	Kr 310								Kr 336	Kr 472

KOMMERSIELLE ARRANGEMENT i regi av bedrifter/private (pris pr time)

	1/1 hall	2/3 hall	1/3 hall	1/2 hall	Kiosk/ Kafe	S.sal	Møterom /kl.rom	Ungd. klubb	Gymsal	Basseng
Barkåker idrettshall og samfunnssal	Kr 750						Kr 204			
Eik idrettshall og samf.sal	Kr 1 347			Kr 671	Kr 295	Kr 562	Kr 204	Kr 466		
Semsbyen idrettshall og samfunnssal	Kr 812				Kr 295	Kr 500	Kr 204	Kr 466		
Slagenhallen og Slagen samfunnssal	Kr 2 426	Kr 1 623	Kr 812		Kr 295	Kr 500		Kr 466		
Tønsberg Idrettshall	Kr 812				Kr 295					
Skolebygg	Kr 310								Kr 375	Kr 522

KULTURSKOLEN	2011	2012	Økning %
Egenandel			
Pr. semester	1 175	1213	3,25
Instrumentleie pr semester	236	244	3,25
Moderasjon 1 søsken	176	182	3,25
Moderasjon 2 søsken	469	484	3,25
Moderasjon 3 søsken	587	606	3,25
Moderasjon 4 søsken	705	728	3,25

SVØMMEHALLEN	2011	2012	Økning %
Billettpriser:			
Inngang bad voksen	50	50	0
Inngang bad barn/ honnør	35	35	0

BIBLIOTEKET	2011	2012	Økning %
Overdagspenger:			
1. Purrebrev	40	40	0
2. Purrebrev	80	80	0
Nytt lånekort	10	10	0

BYDRIFT	2011	2012	Økning %
Kommunaltekniske gebyrer:			

Vann	1 810,00	1 990,00	9,9
Avløp	3 037,50	3 445,00	13,4
Slam	425,00	425,00	0
Renovasjon	3 383,75	3 387,50	0,1
Feiertjeneste	492,50	468,75	-4,8

KOMMUNEUTVIKLING	2011	2012	Økning %
Reguleringsaker			
Forberedende behandling:			
Oppstartsmøte		33 000	
Detaljregulering (samlet gebyr blir summen av nedenstående punkter A-F):			
A. Gebyr etter planområdets størrelse:			
0 - 2 000 kvm	42 955	42 500	-1,1
2 000 - 5 000 kvm	42 955	85 000	97,9
5 000 - 10 000 kvm	68 905	127 500	85,0
10 000 - 20 000 kvm	88 705 - 104 385	153 000	
20 000 - 30 000 kvm	104 385 - 120 065	171 700	
30 000 - 50 000 kvm	120 065 - 151 425	190 400	
Over 50 000 kvm	151 425 -	212 500	
B. Gebyr etter bebyggelsens størrelse:			
0 - 1 000 kvm	530 - 5 300	30 600	
1 000 - 3 000 kvm	5 300 - 15 900	51 000	
3 000 - 5 000 kvm	15 900 - 26 500	81 600	
5 000 - 10 000 kvm	26 500 - 53 000	102 000	
10 000 - 20 000 kvm	53 000 - 106 000	122 400	
20 000 - 30 000 kvm	106 000 - 159 000	142 800	
30 000 - 50 000 kvm	159 000 - 265 000	153 000	
Over 50 000 kvm	265 000 -	163 200	
C. For detaljreguleringer i byområdet og lokalsentrene betales et tilleggsgebyr på 25% av basisgebyret etter pkt. A og B			
D. For detaljreguleringer som er i strid med kommuneplanens arealdel eller områdeplan, betales et tilleggsgebyr på 25% av basisgebyret etter pkt. A og B			
E. Ved behov for bearbeiding av digitale data som ikke oppfyller kommunens kravspesifikasjon, betales et tilleggsgebyr for arbeid inntil 1 dagsverk	5 000	5 500	10,0
For 1-2 dagsverk	10 000	11 000	10,0
F. For planforslag som endres (forslagstillerens ønske eller i forb. med innsigelser) etter at planforslaget er fremmet for planutvalget betales følgende tillegg:			

- 25% av gebyret dersom endringer genererer en begrenset høring og ny fremleggelse for planutvalget			
- 50% av gebyret dersom endringer må varsles på nytt og sendes på fullstendig høring			
Endring av reguleringsplan:			
Mindre endringer (tillegg på kr. 5 500 for evt bearbeiding av digitale data som ikke oppfyller kommunens kravspesifikasjon)	21 925	24 000	9,5
Bagatellmessige endringer	2 545	5 000	96,5
Konsekvensjustering:			
For planer som krever konsekvensutredning beregnes et tilleggsgebyr som tilsvarer 30% av satsene for reguleringsplaner etter pkt. A.			
Samlet tillegg skal ikke overstige 100% dersom planer også faller innunder pkt. C og D			
Bygge- og delingssaker			
Søknad etter PBL § 20-2			
Mindre tiltak på bebyggd eiendom + alm. Driftsbygninger i landbruket	2 590	3 300	27,4
Helårsboliger og fritidsboliger etter PBL §20-1			
Enebolig/fritidsbolig	7 705	13 000	68,7
Enebolig med sekundærleilighet	7 705	19 000	146,6
Rekkehus, kjedehus, tomannsboliger t.o.m. 3 etg. (pr. boenhet)	7 705	11 000	42,8
Øvrige søknadspliktige bygg etter pbl. § 20-1			
0 - 50 kvm	3 275	3 800	16,0
51 - 100 kvm	5 140	6 200	20,6
101 - 200 kvm	7 705	9 700	25,9
201 - 500 kvm	13 845	18 000	30,0
501 kvm og større	13 845	18 000	30,0
	for de første 500 kvm	for de første 500 kvm	
	Deretter kr 28,50 pr kvm	Deretter kr 35,00 pr kvm	22,8
Øvrige tiltak			
Riving under 100 kvm		2 000	
Riving over 100 kvm		4 200	
For øvrige tiltak som krever behandl. etter plan- og bygningsloven betales et gebyr	3 275	4 200	28,2
Dispensasjoner etter PBL §19:			
For dispensasjoner i h.h.t. Pbl. § 19 betales et gebyr pr dispensasjon på	2 545	3 200	25,7
Ved dispensasjon etter Pbl. § 19 der regionale og statlige myndigheter er høringspart betales et gebyr på (endret fra 2009)	5 125	6 200	21,0
Delingssøknader: etter PBL § 20-1			

Pr. enhet	3 655	4 000	9,4
Tilleggsparsell, felles avkjørsler m.m.	1 565	2 000	27,8
Lokal godkjenning av foretak etter PBL §22-3			
Gebyr pr. søknad	1 565	2 500	59,7
Oppmålingsarbeider			
Oppretting av matrikkelenhet:			
Gebyret beregnes på grunnlag av oppmålt areal			
0 – 500	15 420	16 960	10,0
500 – 2000	17 990	19 790	10,0
Osv. med tillegg pr. påbegynt da. under 5 da	2 570	2 825	9,9
Osv. med tillegg pr. påbegynt da. under 10 da	1 160	1 280	10,3
Osv. med tillegg pr. påbegynt da. under 15 da	965	1 065	10,4
Osv. med tillegg pr. påbegynt da. under 20 da	770	850	10,4
Osv. med tillegg pr. påbegynt da. under 25 da	575	635	10,4
Osv. med tillegg pr. påbegynt da.	380	420	10,5
Ved oppretting av flere tilgrensende eiendomsenheter samtidig betales 90 % av satsene for den 6. t.o.m. den 10. enhet.			
Ved oppretting av flere tilgrensende eiendomsenheter samtidig betales 80 % av satsene f.o.m. den 11. eiendomsenhet.			
Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn:			
Ved krav om oppmåling av eiendomsgrenser benyttes gebyrsatser og arealgrenser som over			
Oppmåling av uteareal på eierseksjon:	15 420	16 960	10,0
Oppretting av anleggseiendom:			
Gebyret beregnes på grunnlag av oppmålt volum:			
0 – 2 000	25 700	28 270	10,0
Osv. med tillegg pr. påbegynt 1 000 kvm	5 140	5 655	10,0
Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning:			
	3 600	3 960	10,0
Grensejustering:			
Grunneiendom og festegrunn	5 140	7 200	40,1
Anleggseiendom	8 740	11 200	28,1
Arealoverføring:			
Grunneiendom og festegrunn inntil 500 kvm	10 280	15 200	47,9
Grunneiendom og festegrunn over 500 kvm		28 270	
Anleggseiendom inntil 500 kvm	17 475	19 225	10,0
Anleggseiendom over 500 kvm	25 700	28 270	10,0
Klarlegging av eksisterende grense der grensen er koordinatbestemt	3 600	3 960	10,0

ved en tidligere oppmålingsforretning, inntil 2 grensepunkt Pr. punkt for overskytende grensepunkt	1 540	1 695	10,1
Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning / eller klarlegging av rettigheter, inntil 2 grensepunkt Pr. punkt for overskytende grensepunkt	8 740 1 540	9 610 1 695	10,0 10,1

SKOLER	2011	2012	Økning %
Opphold SFO:			
5 dager/uke	2 079	2 147	3,25
4 dager/uke	1 830	1 889	3,25
3 dager/uke	1 414	1 460	3,25
2 dager uke	998	1 030	3,25
Annenhver uke	1 143	1 180	3,25
Kost:			
5 dager/uke	220	220	0
4 dager/uke	176	176	0
3 dager/uke	132	132	0
2 dager /uke	88	88	0
Annenhver uke	110	110	0
Satsene er gjeldende fra 01.02.12 Søskenmoderasjon utgjør 30% for 2. barn og 50% fra 3. barn			

BARNEHAGER	2011	2012	Økning %
Opphold barnehager:			
# 5 dagers plass betales med 100% av full sats	2 330	2 330	0
# 4 dagers plass betales med 90% av full sats	2 097	2 097	0
# 3 dagers plass betales med 70% av full sats	1 631	1 631	0
# Halv plass betales med 60% av fullsats	1 398	1 398	0
# 2 dagers plass betales med 50% av full sats	1 165	1 165	0
<i>Inntektsgraderte satser:</i>			
Foresattes samlede brutto inntekt:			
Over 300 000 (100% plass)	2 330	2 330	0
150 000 - 300 000 gis følgende reduksjon:	21%	20%	
Under 150 000 gis følgende reduksjon:	64%	30%	
<i>Søskenmoderasjon:</i>			
30% for barn nr. to			
50% for barn nr. tre			